

Metsäsektorin suhdannekatsaus 2025-2026

**Jari Viitanen, Antti Mutanen ja
Sari Karvinen (toim.)**

**Luonnonvara- ja
biotalouden tutkimus
67/2025**

Sisältö

Yhteenveto	3
Kansainvälinen ja kotimainen suhdannekehitys	10
Kansainvälinen talous	11
Kotimaan talous.....	19
Metsäteollisuus	21
Saha- ja vaneriteollisuuden tuotanto ja vienti	22
Ikkuna: Vaneri valokeilassa – UPM etsii uutta suuntaa vaneriteollisuudelleen..	32
Massa- ja paperiteollisuuden tuotanto ja vienti.....	34
Metsäteollisuuden kannattavuus	40
Metsätalous	47
Puuvarojen käyttö.....	48
Raakapuumarkkinat	51
Ikkuna: Metsää sisältävät omistajanvaihdokset.....	58
Bioenergiamarkkinat.....	60
Yksityismetsätalouden kannattavuus.....	68
Työllisyys	72
Metsäsektorin työllisyys	73
Ennusteiden osuvuus	81

Yhteenveto

Metsäteollisuuden keskeisillä markkina-alueilla kysyntä pysyy tänä ja ensi vuonna edelleen heikkona Yhdysvaltojen asettaminen tullien, vahvistuvan euron ja kuluttajien heikon luottamuksen vuoksi. Metsäteollisuustuotteista on myös ylitarjontaa, mikä vaikuttaa hintoihin. Rakennusalan ei odoteta Euroopassa vielä merkittävästi elpyvän ensi vuonna. Vaikutukset välittyvät metsäteollisuuden kotimaan tuotantoon, vientiin, hakkuumääriin ja puukauppaan.

Alkuvuoden hyvän vedon seurauksena sahatavaran tuotanto- ja vientimäärät kasvavat tänä vuonna ja myös vientihinta nousee. Ensi vuoden osalta markkinanäkymät sen sijaan ovat sumuiset, vaikka toisaalta merkittävää käännettä alaspäinkään ei odoteta. Suomen sahatavaran tuotanto- ja vientimäärien ennustetaan edelleen kasvavan hieman ensi vuonna ja keskimääräisen vientihinnan säilyvän kuluvan vuoden tasolla.

Massa- ja paperiteollisuuden tuotteiden kysyntä pysyy vaisuna ja vientihinnat laskevat. Kartongin tuotanto- ja vientimäärät hieman kasvavat lisääntyneen kapasiteetin myötä, mutta paperin tuotanto supistuu sulkeutuvan kapasiteetin ja heikon kysynnän vuoksi. Metsäsektorilla työllisten määrä hieman vähenee. Kotimaisen metsäteollisuuden kannattavuus pysyy poikkeuksellisen heikkona.

Teollisuuspuun hakkuut kasvavat hieman tänä vuonna ja pysyvät ensi vuonna kuluvan vuoden tasolla vajaassa 63 miljoonassa kuutiometrissä. Alkuvuoden kantohintojen voimakkaan nousun jälkeen hinnat ovat kääntyneet kesän jälkeen laskuun. Ensi vuonna kantohinnat laskevat edelleen kuluvan vuoteen verrattuna. Metsähakkeen käyttö ja sen laitoshinta alenevat vaihtoehtoisten energiamuotojen käytön lisääntyessä.

Maailmantalouden kasvu junnaa paikoillaan

Suomen metsäteollisuuden keskeisten vientimarkkina-alueiden talouskehitys on kaksijakoista ja merkittävää kysynnän kasvua metsäteollisuustuotteille ei ole näköpiirissä. Euroalueen talouskasvun odotetaan jatkuvan tänä ja ensi vuonna noin prosentin vuosivauhtia. Saksan talous on hitaasti kääntymässä kasvuun. Yhdysvaltojen ja Kiinan talouskasvujen sen sijaan odotetaan hidastuvan ensi vuonna. Suomen metsäteollisuuden vuoden 2024 vientiosuuksilla painotettu maailmantalous kasvaa sekä tänä että ensi vuonna 2,1 prosenttia. Euroalueella koronlaskujen aika alkaa olla ohitse. Yhdysvalloissa inflaatio laskee hitaammin ja koronlaskut ensi vuonna ovat mahdollisia. Euro on vahvistunut kuluvan vuoden aikana 15 prosenttia Yhdysvaltojen dollariin nähden, mikä heikentää metsäteollisuuden kilpailukykyä euroalueen ulkopuolelle. Ensi vuonna dollarin odotetaan edelleen hieman heikentyvän euroon nähden. Merkittävimmät lähitulevaisuuden talouskehitykseen vaikuttavat epävarmuustekijät liittyvät edelleen Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainassa ja hybridi-vaikuttamisen kasvuun Euroopassa sekä näiden kerrannaisvaikutuksiin.

Sahatavaramarkkinoilla odottava tunnelma

Talouden epävarmuus on kuluvan vuoden aikana kasvanut, ja tänä vuonna rakentamisen ei ennusteta kasvavan Länsi-Euroopassa käytännössä lainkaan. Kasvun odotetaan käynnistyvän hitaasti vuonna 2026. Yhdysvaltojen tullipolitiikka voi kiristää kilpailua sahatavaramarkkinoilla Aasiassa ja dollarin heikkeneminen heijastuu suomalaisten sahojen vientituloihin dollaripohjaisessa kaupassa. Suomen sahatavaran tuotannon ennustetaan kasvavan vuonna 2025 kolme prosenttia ja viennin seitsemän prosenttia vuoteen 2024 verrattuna. Sahatavaran keskimääräisen vientihinnan odotetaan puolestaan nousevan seitsemän prosenttia. Vuonna 2026 sahatavaran tuotannon ja viennin ennustetaan kasvavan vain hieman kuluvasta vuodesta ja sahatavaran vientihinnan nousevan kaksi prosenttia.

Rakentamisen vaikeus Euroopassa heijastuu etenkin havuvanerin kysyntään ja hintatasoon. Koivuvanerin kysyntään Euroopan rakentamismäärät vaikuttavat havuvaneria vähemmän, ja koivuvanerin hintataso on säilynyt korkealla. Vuonna 2025 vanerin tuotannon ennustetaan laskevan viisi prosenttia, viennin kolme prosenttia sekä keskimääräisen vientihinnan prosentin vuoteen 2024 verrattuna. Tuotanto- ja vientimäärien laskuun vaikuttavat alkuvuoden pitkiksi venyneet lakot UPM:n vaneritehtailla. Vuoden 2026 vanerin tuotanto- ja vientimäärät riippuvat merkittävästi rakentamisen kehityksestä Euroopassa. Vanerin tuotannon ja viennin ennustetaan kasvavan ensi vuonna kolme prosenttia kuluva vuodesta ja keskimääräisen vientihinnan nousevan prosentin.

Kemiallisessa metsäteollisuudessa tuotteiden ylitarjonta ja heikko kysyntä ongelmina

Kartongin markkinatilanteeseen ei ennakoida helpotusta kuluva loppuvuoden ja ensi vuoden aikana, kun markkinoilla on kartongista ylitarjontaa ja kysyntä pysyy heikkona. Tuontitullit heikentävät eurooppalaisten tuotteiden kilpailukykyä Yhdysvalloissa ja vaikuttavat Suomen kartonkivientiin. Tullit muuttavat kauppavirtoja myös maailmanlaajuisesti, sillä erityisesti Aasiasta suuntautuu tullien seurauksena aiempaa enemmän kartongin tuontia Eurooppaan. Kartongin tuotanto ja vienti Suomessa kuitenkin kasvavat sekä tänä että ensi vuonna pari prosenttia Stora Enson Oulun investoinnin lisätessä merkittävästi taivekartongin tuotantokapasiteettia. Heikon markkinatilanteen vuoksi kartongin vientihinnat alenevat neljä prosenttia sekä tänä että ensi vuonna.

Paperin tuotanto supistuu Suomessa trendinomaisesti heikkenevän kysynnän ja pienenevän kapasiteetin seurauksina. Tänä vuonna tuotanto ja vienti supistuvat kolme prosenttia. Ensi vuonna tuotanto supistuu vielä enemmän paperin tuotantokapasiteetin leikkausten vuoksi. Markkinatilanne on edelleen kiristymässä, kun Aasiasta ja Etelä-Amerikasta ohjautuneen tulevaisuudessa aiempaa enemmän paperia Euroopan markkinoille. Paperin keskimääräinen vientihinta alenee sekä tänä että ensi vuonna kolmen prosentin kysynnän ja tarjonnan epätasapainon vuoksi.

Vaisu kysyntä vientimarkkinoilla heijastuu myös suomalaisen sellun kysyntään ja vientiin. Vaikka tuotantoa rajoitetaan useilla tehtailla, sellun tuotanto- ja vientimäärät ovat tänä vuonna kuitenkin viime vuotta suurempia heikon vertailutason vuoksi. Ensi vuonna sekä sellun että massan tuotanto pysyy tämän vuoden tasolla tai alenee hieman paperituotannon vähentyessä Suomessa, mutta sellun vienti kasvaa aavistuksen kysynnän hieman elpessä. Suomen keskimääräinen vientihinta alenee sekä tänä että ensi vuonna 3–4 prosenttia.

Metsäteollisuuden kannattavuus poikkeuksellisen heikkoa

Suomen metsäteollisuuden tulokset jäivät tänä vuonna poikkeuksellisen heikoiksi. Sahateollisuuden kannattavuus elpyi tänä vuonna hieman vuosien 2023 ja 2024 tasoista mutta jää edelleen keskimääräistä vaatimattommaksi. Vuonna 2026 sahojen kannattavuuden ennustetaan säilyvän ennallaan tai hieman paranevan. Vaneriteollisuuden ja etenkin koivuvanerin kannattavuus säilyy saha-teollisuutta vakaampana ja vahvempaan. Sellun ja kartongin tuotannon kannattavuus sen sijaan jää tänä vuonna edelleen poikkeuksellisen heikoksi, kartongin jopa historiallisen heikoksi. Vuonna 2026 massa- paperi- ja kartonkiteollisuuden kannattavuuden ennakoidaan jatkuvan verrattain heikkona.

Kantohinnat laskevat vuonna 2026

Raakapuumarkkinoilla kantohinnat ovat kesän 2025 jälkeen laskeneet, puukaupparamäärät vähentyneet selvästi ja teollisuuden puuvarastot kasvaneet. Teollisuuspuuiden hakkuiden ennustetaan tänä vuonna kasvavan prosentoin viime vuodesta 62,6 miljoonaan kuutiometriin. Tukkipuun hakkuut kasvavat 28,8 miljoonaan kuutiometriin, kun puutuoteteollisuuden tuotanto oli vielä vuoden alkupuoliskolla korkealla tasolla. Kuitupuun hakkuut kasvavat 33,8 miljoonaan kuutiometriin. Havutukkien vuosikeskiarvona lasketut kantohinnat nousevat kuluvana vuonna 3–5 prosenttia, koivutukin prosentoin ja kuitupuiden 4–5 prosenttia. Raakapuun tuonnin ennustetaan säilyvän viime vuoden tasolla viidessä miljoonassa kuutiometrissä.

Vuonna 2026 teollisuuspuun hakkuut säilyvät kuluvan vuoden tasolla puuvarastojen muutosten vuoksi, vaikka sekä puutuoteteollisuuden että kartonkiteollisuuden tuotannot hieman kasvavat. Mäntytukin kantohinta laskee ensi vuonna pari prosenttia. Kuusitukin kantohinta jää lähes kuluvan vuoden tasolle, kun sahatavaran tuotanto kasvaa hieman. Kuitupuiden kantohinnat laskevat 3–4 prosenttia, kun kartongin tuotannon kasvu ei riitä korvaamaan sellun ja etenkin paperintuotannon vähenemistä ja lopputuotteiden hinnat laskevat. Pääasiassa kuitupuista ja hakkeesta koostuvan raakapuun tuonti jatkuu viidessä miljoonassa kuutiometrissä.

Kantorahatulot ennätysvuonna 2025

Vuonna 2024 yksityismetsien bruttokantorahatulot olivat 220 euroa hehtaarilta (3,0 mrd. €). Tulot olivat reaalisesti 21 prosenttia suuremmat kuin viiden viime vuoden keskiarvo. Markkinahakkuiden kasvun ja kantohintojen nousun myötä yksityismetsien kantorahatulot nousevat vuonna 2025 ennätystasolle - arviolta 3,1 miljardiin euroon eli keskimäärin 227 euroon hehtaarilta. Vuodelle 2026 yksityismetsien hakkuumäärien ennustetaan pysyvän lähes vuoden 2025 tasolla, mutta kantohintojen laskun myötä kantorahatulokertymä putoaa noin kolmeen miljardiin euroon (222 €/ha).

Yksityismetsätalouden puuntuotannon liike-tulos oli 201 euroa hehtaarilta vuonna 2024. Vuonna 2025 liike-tuloksen ennustetaan kasvavan reaalisesti kolme prosenttia 207 euroon hehtaarilta. Vuoden 2026 osalta kantohintojen lasku sekä metsänhoito- ja metsänparannustöiden kokonaiskustannusten kasvu pudottaa liike-tulosta noin neljä prosenttia keskimäärin 201 euroon hehtaarilta.

Metsäsektorin työllisyys hieman alenee

Työllisten määrä metsäsektorilla väheni vuonna 2024 yhteensä 61 000 henkilöön. Metsäteollisuuden osalta massa- ja paperiteollisuudessa työlliset vähenivät ja puutuoteteollisuudessa lisääntyivät, jolloin metsäteollisuuden työllisten määrä oli sama 37 000 kuin edellisellä vuonna 2023. Metsätaloudessa työllisten määrä väheni 23 000 henkilöön, kun yrittäjien ja yrittäjäperheenjäsenten määrä väheni 11 000 työlliseen.

Vuoden 2025 osalta ennustetaan puutuoteteollisuuden työllisten määrän vähenevän pari prosenttia ja massa- ja paperiteollisuudessa kolme prosenttia. Vuoden 2026 osalta työllisten kokonaismäärän ennustetaan vähenevän prosentoin metsäteollisuudessa. Metsätaloudessa työllisten määrän ennakoitaan vähenevän vuonna 2025 edelleen kaksi prosenttia, mutta tilanne tasaantuu vuonna 2026, jolloin työllisten määrä pysynee ennallaan.

Metsähakkeen käyttömäärät ja hinnat laskussa

Vuonna 2024 lämpö- ja voimalaitosten metsähakkeen käyttö kääntyi laskuun kaikkien aikojen ennätystasolta ja oli 10,5 miljoonaa kuutiometriä. Vähenneminen oli seurausta leudosta talvesta, lämmöntuotannon sähköistymisestä sekä sähkön kilpailukykyisestä hinnasta. Metsäteollisuuden sivutuotepuun kulutus pysyi lähes ennallaan. Vuonna 2025 metsähakkeen käytön ennakoidaan vähenevän lämpö- ja voimalaitoksissa noin viidellä prosentilla, ja vuonna 2026 laskun arvioidaan jatkuvan muutamalla prosentilla. Kulutuksen vähennemisen myötä viime vuosina jyrkästi nousseen laitoshinnan odotetaan kääntyvän ensi vuonna laskuun. Puupellettien kotimainen tuotanto laskee vuonna 2024. Vaikka sivutuotepuun tarjonta vahvistuu puutuoteteollisuuden tuotantomäärien kasvaessa hieman, vuosina 2025 ja 2026 pellettituotannon ei odoteta merkittävästi kasvavan, koska lämmöntuotannon sähköistyminen vähentää niiden kysyntää.

Ennusteiden perusteet ja riskit

Metsäsektorin suhdannekatsauksessa tuotetaan tietoa metsäsektorin nykytilanteesta ja lähiajan näkymistä. Ennusteet perustuvat julkisiin tilastoihin, maailmantalouden kehitysennusteisiin, eri lähteistä saatavaan metsäsektorin markkinainformaatioon sekä Luonnonvarakeskuksessa tehtäviin tutkimuksiin. Ennusteiden tekemisessä käytetään niin sanottua johdetun kysynnän periaatetta, jolloin kotimaan ja vientimarkkinoiden talouskehitysten vaihteluiden oletetaan heijastuvan metsäteollisuustuotteiden kysynnän kautta metsäteollisuuden tuotantoon ja kotimaan puumarkkinoille. Myös metsäsektorin toimintaympäristön muutosten ja valtion taloudellisten ohjauskeinojen vaikutuksia on huomioitu ennusteita tehtäessä. Ennustettua huonompi talouskehitys alentaisi Suomen metsäteollisuuden vientihintoja, tuotantoa ja kannattavuutta verrattuna tässä esitettyihin ennusteisiin. Metsäteollisuudesta vaikutukset leviäisivät puun kysynnän alentuessa myös raakapuumarkkinoille, metsätalouden työllisyyteen ja yksityismetsätalouden kannattavuuteen. Tällöin Suomen metsäsektorin kehitys jäisi nyt esitettyjä ennusteita heikommaksi. Ennustettua parempi talouskehitys puolestaan toimisi päinvastoin.

Käsitys maailmantalouden ja vientimarkkinoiden talouskehityksestä muodostetaan eri organisaatioiden (esimerkiksi OECD, IMF, ETLA, Nordea, Suomen Pankki) ennusteiden perusteella. Tämän katsauksen ennusteet perustuvat syys-lokakuun 2025 tietoihin metsäsektorista ja ennusteisiin maailmantalouden kehityksestä vuosille 2025–2026. Metsäsektorin ennusteet vastaavat tutkijoiden käsitystä todennäköisimmästä kehityksestä. Ne ovat piste-ennusteita ja pohjautuvat vientimarkkinoiden kasvuennusteisiin sekä muihin taustaoletuksiin markkinoiden kehityksestä.

Syksyllä 2025 merkittävimmät ennusteisiin ja talouskehitykseen liittyvät epävarmuustekijät liittyvät edelleen Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainassa ja hybridivaikuttamiseen Euroopassa. Lähi-idässä meneillään olevan konfliktin kesto ja mahdollinen laajentuminen voi vaikuttaa öljyn hintaan ja kuljetuskustannuksiin. Kiinan talouskehityksen ennakoitua nopeampi hidastuminen vaikuttaisi koko maailmantalouteen ja raaka-aineiden kysyntään. Yhdysvaltain hallinnon nopeat poliittiset ja maailmantalouteen vaikuttavat päätökset ovat kuluvalle alkuvuodelle aikana tulleet osittain yllätyksinä ja todennäköistä on, että maailmantalouden ja -politiikan nopeat käänteet jatkuvat myös lähitulevaisuudessa.

Keskeiset ennustemuuttujat 2024–2026e*

Tuote		2024	2025e	2026e
		% -muutos edellisvuodesta		
Havusahatavara	tuotanto	5	3	1
	vienti	-2	7	1
	vientihinta	8	7	2
Vaneri	tuotanto	5	-5	3
	vienti	5	-4	3
	vientihinta	-7	-1	1
Sellu	tuotanto	0	2	0
	vienti	-10	4	1
	vientihinta	5	-4	-3
Paperi	tuotanto	4	-3	-8
	vienti	4	-3	-8
	vientihinta	-6	-3	-3
Kartonki	tuotanto	10	2	2
	vienti	9	2	2
	vientihinta	-5	-4	-4
Teollisuuspuun hakkuut		2	1	0
Puun tuonti (sis. hakkeen)		16	0	0

* Hintamuutokset ovat nimellisiä.

Lähteet: Metsäteollisuus ry, Tulli ja Luke (ennusteet).

Yksityismetsien keskimääräiset nimelliset kantohinnat 2024–2026e

Puutavaralaji	2024	2025e	Muutos	2026e	Muutos
	€/m ³	€/m ³	%	€/m ³	%
Mäntytukki	77,2	80,8	5	78,8	-2
Kuusitukki	80,5	82,9	3	82,5	0
Koivutukki	65,1	66,0	1	65,2	-1
Mäntykuitu	30,6	32,1	5	30,9	-4
Kuusikuitu	32,7	33,9	4	32,5	-4
Koivukuitu	31,2	32,4	4	31,3	-3

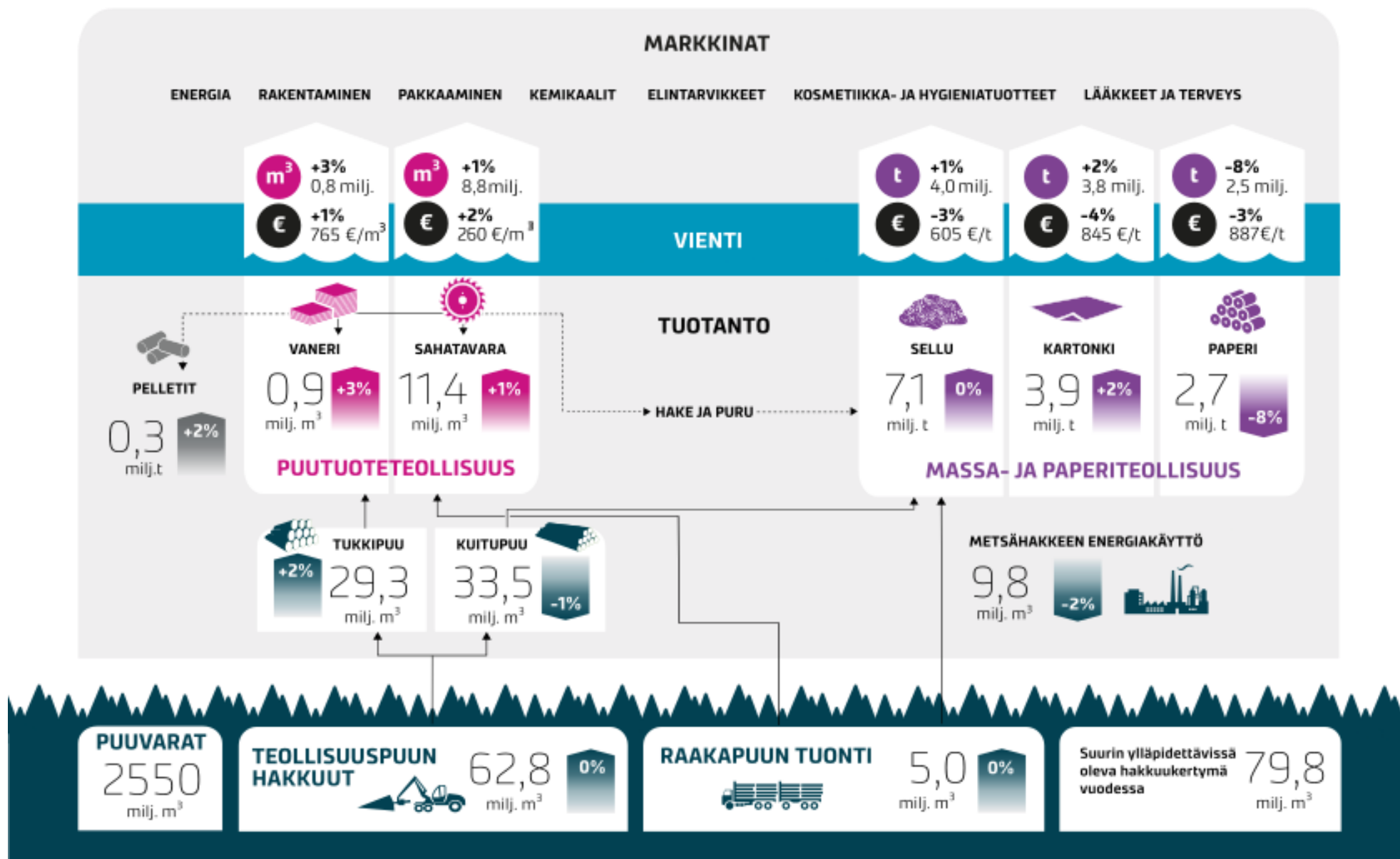
Lähde: Luke.

 Luke metsätilastot

KANNOLTA MARKKINOILLE

Ennuste hakkuista, jalostuksesta ja metsäteollisuustuotteiden viennistä 2026.

+/- Muutokset edelliseen vuoteen verrattuna

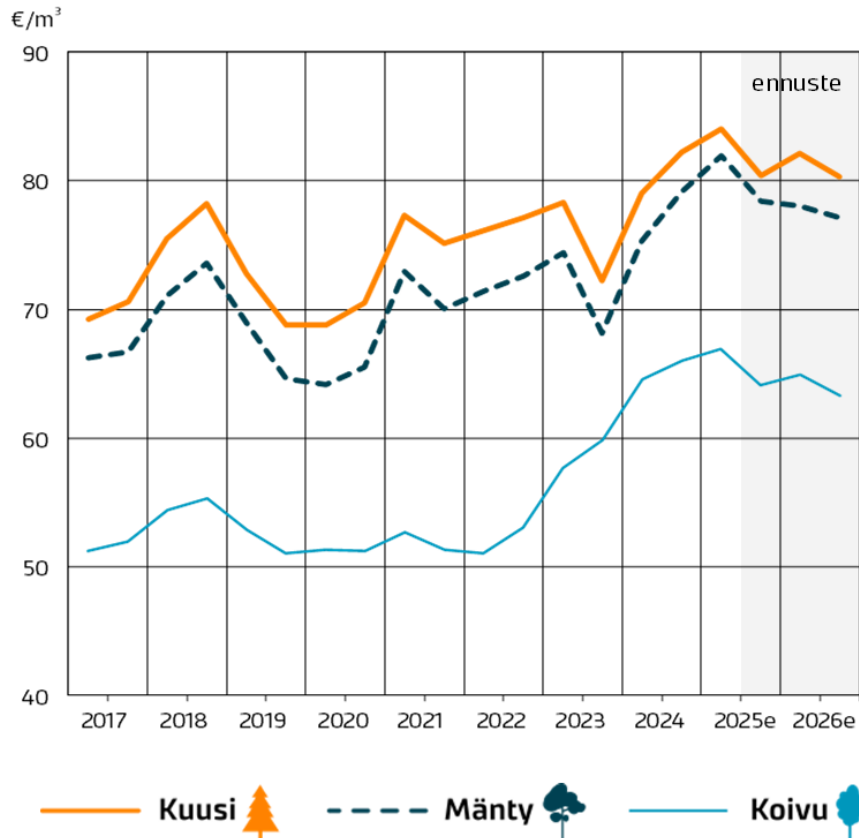

KANTOHINNAT PUOLIVUOSITTAIN

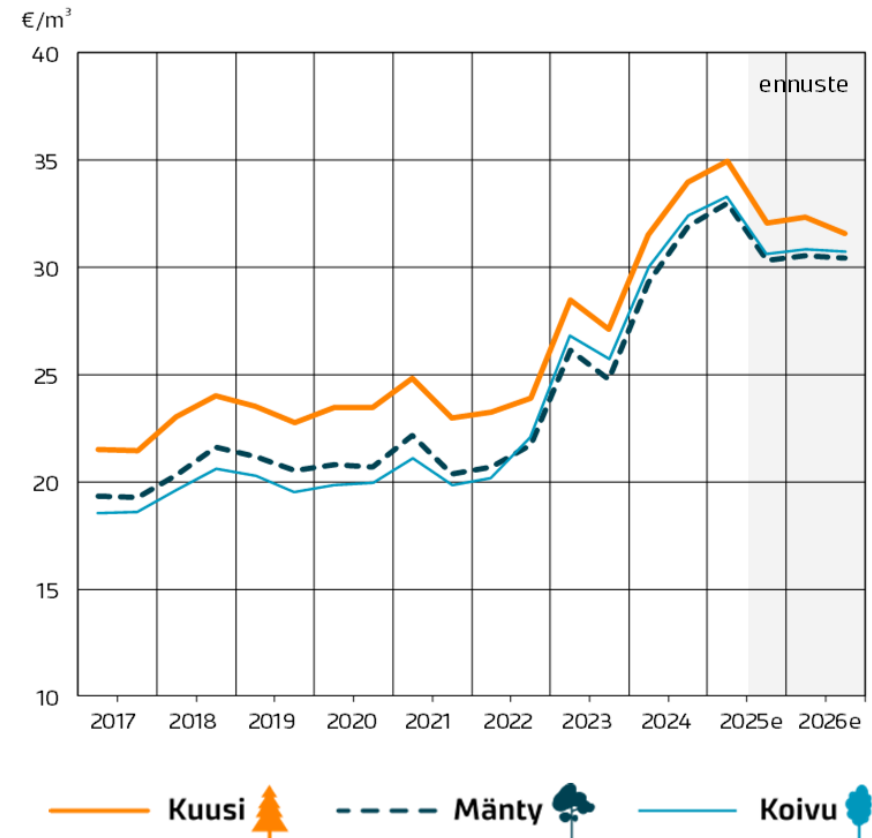
Tukkipuu / Kuitupuu 2017–2026e (vuoden 2024 hinnoin, elinkustannusindeksi)

TUKKIPUU

KUITUPUU

Kansainvälinen ja kotimainen suhdannekehitys

Kansainvälinen talous

Jari Viitanen

Suomen metsäteollisuuden keskeisten vientimarkkina-alueiden talouskehitys on kaksijaakoista. Euroalueen talouskasvun odotetaan jatkuvan tänä ja ensi vuonna noin prosentin vuosivauhtia. Saksan talous on hitaasti kääntymässä kasvuun. Yhdysvaltojen ja Kiinan talouskasvujen sen sijaan odotetaan hidastuvan ensi vuonna. Suomen metsäteollisuuden vuoden 2024 vientiosuuksilla painotettu maailmantalous kasvaa sekä tänä että ensi vuonna 2,1 prosenttia. Euroalueella koronlaskujen aika alkaa olla ohitse. Yhdysvalloissa inflaatio laskee hitaammin ja koronlaskujen jatkuminen ensi vuonna ovat mahdollisia. Euro on vahvistunut kuluvan vuoden aikana 15 prosenttia Yhdysvaltojen dollariin nähden, mikä heikentää metsäteollisuuden kilpailukykyä euroalueen ulkopuolelle. Ensi vuonna dollarin odotetaan edelleen hieman heikentyvän euroon nähden. Merkittävimmät lähitulevaisuuden talouskehitykseen vaikuttavat epävarmuustekijät liittyvät edelleen Venäjän hyökkäyssotaan Ukrainassa ja hybridi-vaikuttamisen kasvuun Euroopassa sekä näiden kerrannaisvaikutuksiin.

Metsäteollisuustuotteiden viennin arvo edellisvuoden tasolla vuonna 2024

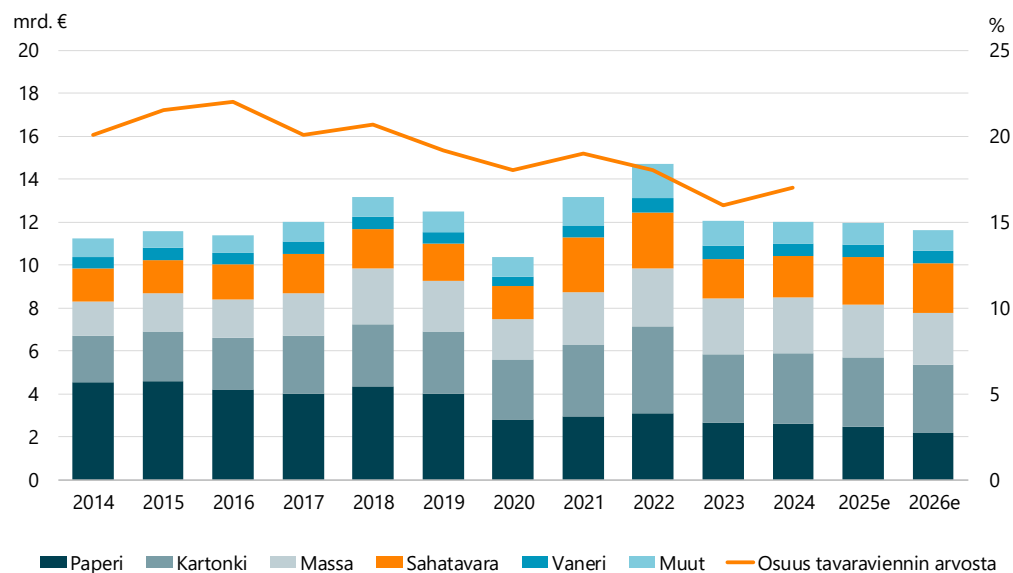
Heikosta markkinatilanteesta huolimatta Suomen metsäteollisuustuotteiden viennin nimellinen kokonaisarvo vuonna 2024 supistui vain 62 miljoonaa euroa edellisvuodesta 11,99 miljardiin euroon. Metsäteollisuustuotteiden viennin arvon osuus Suomen tavaraviennin koko-

naisarvosta kuitenkin kasvoi lähes prosenttiyksikön vajaan 17 prosenttiin, kun koko tavaraviennin arvo notkahti yli neljä miljardia euroa edellisvuodesta.

Metsäteollisuuden tuotanto- ja vientimääriin vaikutti heikon markkinakysynnän lisäksi kevätlvella 2024 eri teollisuuden aloilla toteutuneet lakot, jotka aiheuttivat logistiikkaongelmia ja johtivat joidenkin metsäteollisuuden

tuotantolaitosten osittaisiin pysäytyksiin. Puutuoteteollisuudessa viennin kokonaisarvo pysyi edellisvuoden tasolla reilussa kolmessa miljardissa eurossa. Sahatavaran viennin arvo kasvoi lähes kuusi prosenttia, vaikka vientimäärät supistuivat reilu pari prosenttia. Sekä kuusi- että mäntysahatavaran viennin yksikköhinnat nousivat yli yhdeksän prosenttia, kun taas höyläsahatavaran viennin yksikköhinta nousi vain prosentin edellisvuodesta. Sahatavaran koko-

Suomen metsäteollisuustuotteiden viennin nimellinen arvo tuoteryhmittäin ja osuus tavaraviennin arvosta 2014–2026e

Vuosien 2025–2026 arvot perustuvat Luken ennusteisiin vientimääristä ja -hinnoista.

Lähteet: Tulli ja Luke.

naisvientimäärien supistuminen johtui kuusi-sahatavaran viennin neljännesmiljoonan kuutiometrin supistumisesta. Vanerissa vientikehitys oli päinvastaista. Vientimäärien lievistä kasvusta huolimatta vanerin viennin arvo supistui vajaa kolme prosenttia 580 miljoonaan euroon. Viennin kokonaisarvon supistumisen syynä oli erityisesti havuvanerin viennin yksikköhinnan yhdeksän prosentin lasku edellisvuodesta.

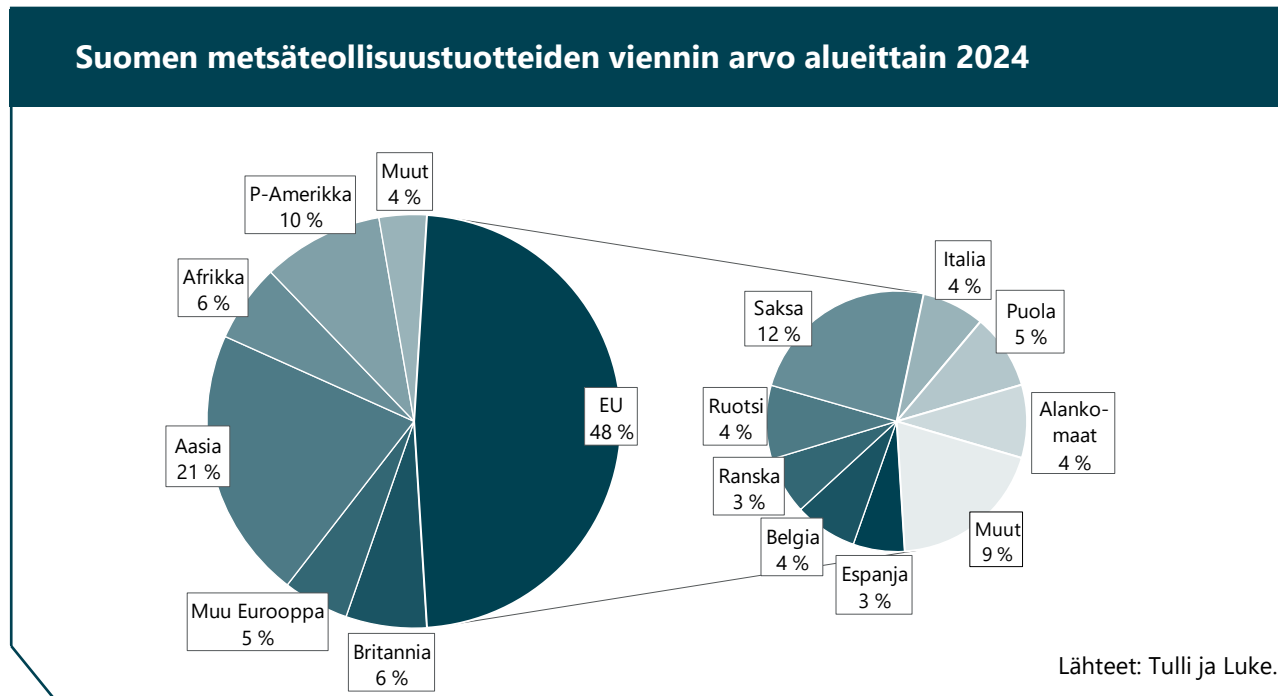
Myös massa- ja paperiteollisuuden viennissä ei ollut vuonna 2024 merkittäviä muutoksia vuoteen 2023 verrattuna. Lievästä alenemisesta

huolimatta massa- ja paperiteollisuuden viennin kokonaisarvo pysyi yhdeksässä miljardissa eurossa. Vuoden 2022 huippusuhdanteeseen verrattuna pudotusta oli kuitenkin jo yli puolta miljaridia euroa. Viime vuonna massan kokonaisvientimäärät supistuivat yli yhdeksän prosenttia, kun taas paperin toimitukset ulkomaille kasvoivat lähes neljä prosenttia hienopaperin vientimäärien esimerkiksi kasvettua yli neljä prosenttia. Paperin viennin kokonaisarvo supistui pari prosenttia ja massan ja sellun viennin arvo vajaa kuusi prosenttia. Kartongin vientimäärät puolestaan kasvoivat yli yhdeksän

prosenttia ja viennin kokonaisarvo neljä prosenttia. Kartongin kokonaisviennin yksikköarvo sen sijaan aleni hieman.

Vuonna 2024 puutuoteollisuuden osuus metsäteollisuustuotteiden viennin kokonaisarvosta oli 25 prosenttia ja massa- ja paperiteollisuuden osuus 75 prosenttia. Suhteet pysyivät muuttumattomina edellisvuodesta. Sahatavaraa vietiin 1,96 miljardilla eurolla, mikä oli reilu 100 miljoonaa edellisvuotta enemmän. Massasta ja paperista saatiin molemmista vientitiloja lähes 2,6 miljardia euroa. Kartonkia vietiin 3,3 miljardilla eurolla.

Metsäteollisuustuotteiden viennin arvon jakautumiseen alueittain vaikuttavat eri tuoteryhmien markkinahinnat ja vientimäärät kohdemaihin. Peräkkäisinä vuosina tarkasteltuna kohdealueiden vientiosuuksissa ei ole ollut yleensä suuria muutoksia, mutta pidemmällä aikavälillä voidaan havaita joitakin muutostrendejä. Vuonna 2024 metsäteollisuustuotteista saadut vientitulot pysyivät lähes edellisvuoden tasolla eikä merkittäviä muutoksia tapahtunut alueellisesti tarkasteltuna. Puutuoteollisuuden tärkein kohdealue on euroalue, mistä viime vuonna tuli 37 prosenttia vientituloista. Koko Euroopan unionin osuus oli 47 prosenttia. Britannian osuus on viime vuosina ollut vajaa kymmenen prosenttia. Vaikka Kiinan osuus pieneni reiluun kolmeen prosenttiin puutuoteollisuuden vientituloista vuonna 2024, muun Aasian osuus nousi puolitoista prosenttiyksikköä lähinnä Japanin kysynnän

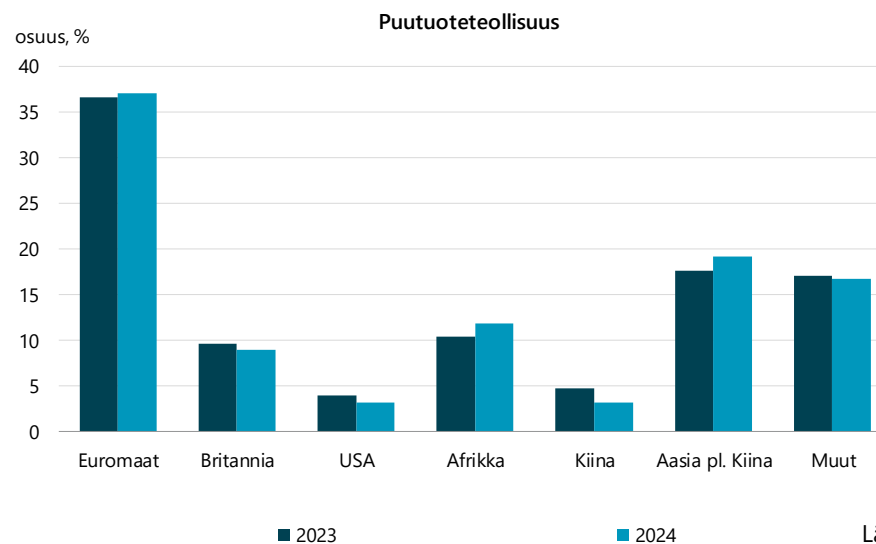
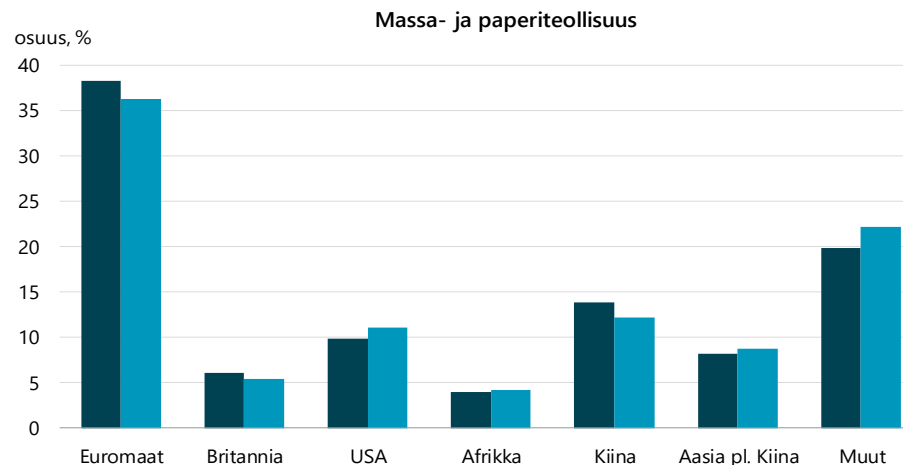

kasvun vuoksi. Kiinan osuus puutuoteteollisuuden vientikohteena on vähitellen pienentynyt, sillä korkeimmillaan Kiinan osuus puutuoteteollisuuden viennin arvosta oli lähes kahdeksan prosenttia vuonna 2018. Myös massa- ja paperiteollisuudessa euroalue oli tärkein yksittäinen markkina-alue 36 prosentin osuudella vientituloista vuonna 2024. Koko Euroopan unionin osuus oli 48 prosenttia. Sellun ja kartongin vientimäärien kasvu Yhdysvaltoihin nosti sen osuuden 11 prosenttiin massa- ja paperiteollisuuden vientituloista.

Maailmantalouden kasvu junnaa paikoillaan

Maailmantalouden ennakoitaan kasvavan noin kolmen prosentin vauhtia vuonna 2025. Tämä on hieman edellisvuotta hitaampaa tahtia. Vielä alkutalvesta 2025 uskomukset maailmantalouden hitaasta elpymisestä olivat vahvoja, mutta ennusteita alettiin tarkentamaan alaspäin jo loppupalven aikana. Alkusyksyn 2025 aikana kasvuennusteita on edelleen yleisesti alennettu prosentin kymmenyksillä. Yhdysvaltojen aloittamat kauppa- ja tullivaatimukset ensin Kiinalle ja myöhemmin muille maille ja talousalueille, Ukrainan tilanteen jatkuminen sekä kasvaneet levottomuudet Lähi-idässä lisäsivät globaalia epävarmuutta ja vaikuttivat maailmankaupan ohessa myös kuluttajiin. Kiinassa viime vuonna aloitetun mittavan talouden elvytyspaketin vaikutukset ovat hiipumassa vähitellen samalla, kun Yhdysvaltojen Kiinalle asettamat 30 prosentin tuontitullit ja Kiinan 10 prosentin vastatullit rajoittavat mai-

Suomen metsäteollisuustuotteiden viennin arvon jakautuminen 2023 ja 2024

Lähteet: Tulli ja Luke.

den välistä kauppaa. Euroalueen talous sen sijaan on ollut hitaassa kasvussa koko alkuvuoden ajan inflaation hidastumisen, alentuneiden korkojen, parantuneen työllisyyden ja kuluttajien ostovoiman kasvun myötä.

Loppuvuoden aikana maailmantalouden kasvun ennakoitaan notkahtavan ennen ensi vuotta tullien alkaessa vaikuttamaan useilla talousalueilla. Yhdysvalloissa tuontitullien korotusten odotetaan valuvan hitaasti kuluttajahintoihin ja inflaation kiihtyvän. Euroopassa 15 prosentin tullikorotukset Yhdysvaltoihin yhdessä vahvistuneen euron kanssa rajoittavat viennin kasvumahdollisuuksia loppuvuoden aikana. Kiinassa kuluttajien luottamus on edelleen hyvin heikkoa ja mittaviin velkaongelmiin ei ole löydetty pysyvää ratkaisua.

Vaikka tullit hidastavat maailmankaupan kehitystä, epävarmuus tullisotkujen ympäriltä on toistaiseksi poistunut, mikä toisaalta vakauttaa talouskehitystä. Euroalueella inflaatio on saatu kuriin, korot tulleet alaspäin ja kuluttajien ostovoima on kasvussa. Metsäteollisuuden keskeisen vientimaan Saksan talous on myös vähitellen kääntymässä kasvuun. Alkusyöksen 2025 aikana julkaistujen talousennusteiden mukaan maailmantalouden kasvun ennakoitaan ensi vuonna jatkuvan kuluvan vuoden tapaan noin kolmessa prosentissa. Rakenteellisesti kasvu kuitenkin painottuu ensi vuonna enemmän euroalueelle, Britanniaan ja kehittyviin maihin, kun taas Yhdysvaltojen talouskasvu pysyy kuluvan vuoden tasolla tai jopa hieman hidastuu siitä. Myös Kiinassa ja Japanissa

Kuva: geralt Pixabay.

talouskasvu hidastuu. Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) sekä Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) ennusteisiin perustuva ja Suomen metsäteollisuuden vuoden 2024 vientiosuuksilla painotettu maailmantalous kasvaa sekä tänä että ensi vuonna 2,1 prosenttia.

Vaikka vuoden 2026 aikana talouskasvun ennakoitaan jatkuvan kuluvan vuoden kaltaisena tai jopa hieman kohenevan erityisesti euroalueella, kehitykseen vaikuttavat useat riskitekijät. Jo useana peräkkäisenä vuotena talousennusteet ja -kehitys ovat noudattaneet samanlaista kaavaa: syöksen kohtuullisen positiivisia ennusteita seuraavan vuoden talouskehityksestä on tarkennettu myöhemmin reippaasti alaspäin erilaisten maailmantalouteen vaikuttavien tapahtumien seurauksena. Yksityisen kulutuksen kasvun alkaminen olisi monessa taloudessa

avaintekijä, joka sysäisi talouskasvua eteenpäin ja lisäisi myös metsäteollisuustuotteiden kysyntää. Vaikka kotitalouksien käytettävissä olevat tulot ovat jo kasvaneet, epävarmuuden kasvu monesta tekijästä, kuten maailmanpolitiikan tapahtumista, asuntomarkkina- ja työllisyystilanteesta tai energian hintakehityksestä, on lisännyt varautumissäästämistä kulutuksen sijaan.

Tällä hetkellä lähitulevaisuuden talouskehitykseen vaikuttavat merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät edelleen Venäjän hyökkäysootaan Ukrainassa ja hybridivaikuttamiseen Euroopassa. Lähi-idässä meneillään olevan konfliktin kesto ja mahdollinen laajentuminen voi vaikuttaa öljyn hintaan ja kuljetuskustannuksiin. Kiinan talouskehityksen ennakoitua nopeampi hidastuminen vaikuttaisi koko maailmantalouteen ja raaka-aineiden kysyntään. Yhdysvaltain hallinnon nopeat poliittiset ja maailmantalouteen vaikuttavat päätökset ovat kuluvan alkuvuoden aikana tulleet osittain yllätyksinä ja todennäköistä on, että maailmantalouden ja -politiikan nopeat käänteet jatkuvat myös lähitulevaisuudessa.

Koronlaskut ohitse euroalueella

Vielä syöksen 2024 aikana inflaatio euroalueella kiihtyi hitaasti vuodenvaihdetta kohden. Kuluttajahintojen nousuvauhti saavutti lakipisteensä tammikuussa 2025. Tämän jälkeen inflaatio on hitaasti heikentynyt, ja kevään jälkeen hintojen nousuvauhti on vakiintunut parin prosentin tasolle vuositasolla mitattuna. Pohjainflaatio on

vuositasolla ollut toukokuusta 2025 alkaen 2,3 prosenttia. Euroopan keskuspankki (EKP) on laskenut ohjauskorkoiaan yhteensä kahdeksan kertaa tänä ja viime vuonna. Viimeisin koronlasku tehtiin kesäkuussa 2025, jolloin ohjauskorkoa tiputettiin kahteen prosenttiin. Inflaatio on nyt EKP:n asettamassa tavoitetasossa ja euroalueen talous on kääntymässä vakaaseen kasvuun, joten koronlaskuja ei enää loppuvuoden tai ensi vuoden aikana odoteta.

Yhdysvalloissa inflaatio hidastui alkuvuoden aikana jo lähelle kahta prosenttia, mutta on kevään jälkeen taas kiihtynyt lähelle kolmea prosenttia. Elokuussa 2025 Yhdysvaltojen inflaatio oli 2,9 prosenttia vuositasolla mitattuna ja pohjainflaatio 3,1 prosenttia. Inflaation kiihtymisestä huolimatta Yhdysvaltain keskuspankki (FED) laski syyskuussa 2025 ohjauskorkoiaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,00–4,25 prosentin vaihteluväliin heikentyneen työllisyystilanteen ja talouskasvun heikentymisen vuoksi. Koronlasku oli tänä vuonna ensimmäinen. FEDin päätös voidaan nähdä osana sen kaksoistehtävää, jossa hintavakauden lisäksi tavoitteena on työllisyyden ja talouskasvun edistäminen. Vaikka Yhdysvaltojen asettaminen tuontitullien hintavaikutusten arvioidaan loppuvuoden aikana vähitellen siirtyvän osittain kotimaisiin kuluttajahintoihin ja kiihdyttävän hetkellisesti inflaatiota, markkinoilla ennakoidaan vielä yhtä koronlaskua loppuvuodelle. Työllisyyden ennakoitua suurempi heikentyminen voi joh-

taa koronlaskuun myös vuoden 2026 puolella. Poliittista painetta lisäkoronlaskuille on antanut myös presidentti Trumpin hallinto.

Metsäteollisuuden kilpailukyvyyn ja vientitulojen näkökulmasta rahapolitiikan eriaikaiset kiristämisen- ja löysentämistoimet vaikuttavat valuuttojen keskinäisiin kurssiin. Vaikka valuuttakurssien kehitystä on vaikea ennakoida, yleisesti valuuttakurssien määräytymiseen vaikuttavat valuutta-alueiden vaihtotaseet, talouksien kasvuodotukset, rahapolitiikan keveys ja korkotaso suhteessa muihin valuutta-alueisiin sekä odotukset valuuttakurssien tulevaisuuden muutoksista.

Alkuvuoden 2025 aikana euro on vahvistunut noin 15 prosenttia Yhdysvaltojen dollariin nähden. Metsäteollisuuden laskutusvaluuttana käytetään usein dollaria, mikä sen heikentymisen myötä tarkoittaa teollisuuden reaalisien hintakilpailukyvyyn heikkenemistä euroalueen ulkopuolelle. Dollari on heikentynyt, koska Yhdysvaltojen talouskasvu on hidastunut ja markkinat ovat odottaneet Yhdysvaltain korkojen laskua sekä korkoeron kaventumista euroon nähden. Samaan aikaan euroalueen talousnäkymät ovat hieman parantuneet, ja sijoittajien riskinottohalukkuus sekä Yhdysvaltain velkahuoli ovat vähentäneet kiinnostusta dollariin. Euro on vahvistunut myös Kiinan junaan, Japanin jenin sekä Britannian punnan suhteen. Ruotsin kruunun suhteen euro sen sijaan

on hieman heikentynyt tämän vuoden aikana. EKP arvioi syyskuun 2025 suhdannekatsauksessaan kuluvan vuoden keskikurssiksi 1,13 EUR/USD. Ensi vuodelle EKP arvioi euron edelleen hieman vahvistuvan, ja vuoden keskikursin olevan 1,16 dollariin nähden. Nordea arvioi vastaavan vaihtosuhteen olevan kuluvan vuoden lopussa 1,20 ja ensi vuoden lopussa 1,24.

Euroalueen talous hitaassa kasvussa

Suomen metsäteollisuuden tärkeimmän vientialueen eli euroalueen talous kasvoi 0,9 prosenttia vuonna 2024. Euroalueen BKT kasvoi tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 1,6 prosenttia vuodentakaisesta ja toisella neljänneksellä vastaavasti 1,5 prosenttia. Kasvun taustalla on ollut investointien sekä viennin kasvu, jota kuitenkin loppuvuodesta hidastaa Yhdysvaltojen asettama 15 prosentin tuontitulli ja vahvistuva euro. Vaikka tullien yksityiskohdista käydään edelleen neuvotteluja, tällä hetkellä ne koskevat myös paperi- ja kartonkituotteita. Pohjoismaiselle kemialliselle havusellulle sen sijaan ei näillä näkymin olla asettamassa tulleja. Sahatavaralle ja muille puutuotteille tulleja ei tällä hetkellä ole, mutta on mahdollista, että ne sisällytetään tulliohjelmaan myöhemmin. Julkinen kulutus kasvaa mittavien puolustusmenojen hankintojen vuoksi Euroopassa, mikä heijastuu myös muuhun talouteen. Koko euroalueella kuluttajien luottamus on kesän jälkeen hitaasti kohentu-

nut inflaation hidastumisen, palkkojen nousun ja ostovoiman kasvun myötä. Maittaiset erot luottamuksen kasvussa ovat kuitenkin suuria. Työllisyys on pysynyt myös poikkeuksellisen hyvällä tasolla. Euroalueen ostopääällikköindeksit ovat nousseet koko alkuvuoden ajan osoit-

taen teollisuuden kasvua ja uusia tilauksia. Vaikka Eurostatin tilastojen mukaan rakennustuotanto euroalueella kasvoi kesällä 2025 lähes pari prosenttia vuodentakaisesta, rakentamisen suhdannetilanne on edelleen melko heikko, maittain epätasainen ja kokonaiskuva

on edelleen varovainen. Korkeiden alenemisen vastapainona muiden rahoitusehtojen kiristyminen ja lainan saannin vaikeus heikentävät rakennustuotannon elpymistä.

Saksan talous ei ole pariin viime vuoteen kasvanut, mikä on heijastunut myös laimeana metsäteollisuustuotteiden kysyntänä. Vuonna 2024 Saksan talous supistui 0,2 prosenttia. Kuluvan alkuvuoden ensimmäisellä neljänneksellä alkanut kasvu hiipui jo toisella neljänneksellä. Tähän syynä oli erityisesti viennin heikentyminen Yhdysvaltojen asettamien tuontitullien seurauksena, mikä iski erityisesti tärkeisiin auto- ja terästeollisuuteen. Investoinnit ja yksityinen kulutus ovat kuitenkin hitaasti kasvaneet alkuvuoden ajan. Myös elvyttävä finanssipolitiikka tukee kasvun alkamista, kun Saksan perustuslakiin kirjattua velkajarrua poistetaan puolustusmenojen osalta, mikä mahdollistaa suuria investointeja puolustukseen sekä infrastruktuuriin, digitalisaatioon ja ympäristöhankkeisiin lähivuosina. Kuluvana vuonna Saksan talouden ennakoitaan kasvavan vajaa puoli prosenttia. Vuonna 2026 Saksan talous kasvaa tuoreimpien ennusteiden mukaan hieman yli prosentin.

Baltian maissa epävarmuus lähinnä Venäjän toimien arvaamattomuudesta on vaikuttanut yleiseen mielialaan ja kulutukseen. Myös inflaatio on pysynyt euroaluetta korkeammalla tasolla. Virossa ja Latviassa talouksien ennakoitaan kasvavan tänä vuonna noin prosentin ja Liettussa 2,5 prosenttia. Teollisuustuotanto on kasvussa kaikissa Baltian maissa ja myös

Maailmantalouden kasvuennusteita (reaalinen BKT, muutokset prosentteina vuositasona).

Alue	Osuus Suomen metsäteollisuustuotteiden viennin arvosta 2023, %	Toteutunut BKT % 2024	Nordea 2025e	OECD/IMF 2025e	Nordea 2026e	OECD/IMF 2026e
Metsäteollisuuden vientiosuuksilla painotettu	100,0	2,1		2,1		2,1
EU-27	48,1	0,9		1,3**		1,4**
Euroalue	38,5	0,9	1,2	1,2	1,5	1,0
Saksa	11,5	-0,2	0,3	0,3	1,5	1,1
Ruotsi	4,4	1,0	1,2	0,9*	2,5	2,6*
Britannia	6,3	1,1	1,1	1,4	1,2	1,1
Yhdysvallat	9,1	2,8	1,9	1,8	2,0	1,5
Aasia	21,2	5,3		5,1**		4,7**
Japani	3,8	0,1	0,8	1,1	0,8	0,5
Kiina	9,9	5,0	5,0	4,9	4,5	4,4
Muut	15,3					

Nordean ennuste julkaistiin 4.9.2025.

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) ennuste julkaistiin 23.9.2025.

Konjunkturi-institutetin ennuste (*) julkaistiin 24.9.2025.

Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) ennuste (**) julkaistiin 29.7.2025.

yksityisen kulutuksen ennakoitaan kasvavan. Vuonna 2025 Baltian talouksien odotetaan kasvavan jo noin kolmen prosentin vuosivauhtia.

Vaikka kokonaisuudessaan euroalueen talouden ennakoitaan kokevan lievän notkahduksen loppuvuoden aikana ja tämän vuoden talouskasvu jää noin prosenttiin, ensi vuonna kasvun ennakoitaan jatkuvan kuluvan vuoden vauhtia tai jopa hieman kiihtyvän. Kasvua tukevat erityisesti reaali-palkkojen nousu, kotitalouksien ostovoiman vahvistuminen, rahapolitiikan keveys, EU:n elvytysrahoituksen vaikutus investointeihin sekä inflaation hidastuminen. Vientinäkymien koheneminen tukee myös kasvua. Vuonna 2026 euroalueen talouden ennakoitaan kasvavan 1,0–1,4 prosenttia.

Ruotsissa talouskasvu kiihtyy, Britanniassa jatkuu tasaisena

Ruotsin talous kasvoi prosentin vuonna 2024. Viime vuoden lopulla alkanut talouden kasvu kuitenkin hidastui kuluvan vuoden alkupuolella. Lukuisten samaan aikaan tapahtuneiden epävarmuustekijöiden kasvu ja inflaation kiihtyminen lisäsivät kotitalouksien varautumissäästämistä ja kulutuksen kasvu hiipui. Epävarmuustekijöiden hälvennettyä myöhemmin keväällä kulutus on jälleen virkistynyt käytettävissä olevien tulojen kasvun ja työllisyyden kohenemisen myötä. Myös elvyttävä finanssipolitiikka, kuten veronalennukset ja lisääntyvät investoinnit infrastruktuuriin, tukee kasvua.

Ruotsin keskuspankki alensi syyskuussa 2025 ohjaukorkoaan 1,75 prosenttiin ja siihen ei odoteta enää merkittäviä muutoksia lähiaikoina. Viennin odotetaan kasvavan euroalueen hitaan elpymisen ja kysynnän kasvun myötä, vaikka kääntöpuolella vahvistunut kruunu heikentää viennin kilpailukykyä. Vuonna 2025 Ruotsin talouden odotetaan kasvavan hieman yli prosentin ja ensi vuonna jopa noin 2,5 prosentin vauhtia.

Britannian talous kasvoi 1,1 prosenttia vuonna 2024. Kuluvan vuoden alkupuolella kasvu on jatkunut viime vuoden vauhtia. Vaikka kasvu on ollut vielä julkisen kulutuksen ja infrahankkeiden varassa, myös yksityinen kulutus on ollut trendinomaisessa hitaassa kasvussa jo viime vuodesta. Yhdysvallat ja Britannia pääsivät toukokuun 2025 alussa sopuun tulleistä siten, että voimaan astui kymmenen prosentin perustulli viennille Yhdysvaltoihin. Sopimuksessa on kuitenkin määritelty kiintiömäärät joillekin maatalous- ja terästuotteille sekä autoteollisuudelle siten, että vasta kiintiömäärän ylitys johtaa korkeimpiin tullimaksuihin. Englannin keskuspankki (BoE) on laskenut korkoja tänä vuonna kolme kertaa. Vaikka markkinoilla ei odoteta merkittäviä korkojen laskuja enää loppuvuonna 2025, talouskehityksestä ja inflaatiosta riippuen BoE saattaa tehdä muutoksia korkopolitiikkaansa myöhemmin. Vuosina 2025 ja 2026 Britannian talouden odotetaan kasvavan hieman yli prosentin vuosivauhtia.

Kiinan talouskasvu hidastumassa

Kiinassa talouskasvu saatiin vuonna 2024 pidettyä virallisessa tavoitteessa eli viidessä prosentissa. Kun talous alkoi viime vuoden aikana hiljentymään, Kiina sai loppuvuodesta uutta vireyttä talouteen mittavilla finanssi- ja rahapolitiittisilla elvytyspaketeilla, joissa muun muassa alennettiin korkoja asunnonostajille, tuettiin velkaantuneita paikallishallintoja, kevennettiin kuluttajien verotusta ja lisättiin infrastruktuurirakentamista. Kuluvan alkuvuoden aikana kasvu Kiinassa onkin pysynyt kohtuullisena elvytyspaketin ansioista. Vaikka kauppasota Kiinan ja Yhdysvaltojen välillä pystyttiin lopulta välttämään, asetetut tuontitullitasot Yhdysvaltoihin vaikuttavat kuitenkin Kiinan ulkomaankauppaan loppuvuoden aikana. Vaikka uusia elvytystoimia on suunnitteilla ja osin jo toteutettu kuluvan alkuvuoden aikana, kuluttajien luottamus on ollut Kiinassa jo pitkään alamaissa. Heikko sosiaali- ja eläketurva saa kuluttajat säästämään pahan päivän varalle. Myös vuosikautia Kiinaa vaivanneet julkisen sektorin velkaantuminen, kiinteistöongelmat ja väestön ikääntyminen tulevat jatkumaan. Vuonna 2025 Kiinan talouden ennakoitaan kasvavan edelleen lähes viiden prosentin vauhtia, mutta ensi vuonna kasvu jää 4,5 prosenttiin.

Japanin talouskasvu heikkeni 0,1 prosenttiin vuonna 2024 edellisvuoden lähes kahden prosentin vauhdista. Viime vuoden loppupuolella alkanut talouden elpyminen on kuitenkin jat-

kunut kuluvan alkuvuoden aikana ja koko vuoden talouskasvuksi ennakoidaan noin prosenttia. Japanissa inflaatio on hidastunut monia muita maita hitaammin ja Japanin keskuspankki nosti ohjauskorkoa puoleen prosenttiin tammikuussa 2025. Vaikka inflaatio on vuoden kuluessa hidastunut, se on edelleen lähellä kolmea prosenttia vuositasolla mitattuna. Huolimatta korkotason kaventumisesta muihin keskeisiin talouksiin Japanin jeni on loppupalven jälkeen heikentynyt esimerkiksi euroon ja Yhdysvaltojen dollariin nähden. Syytä on selitetty korkeamman tuoton saamisesta muista valuutoista, epävarmuutta Japanin keskuspankin tulevastakin rahapolitiikasta sekä julkisen velan ja velanhoitokustannusten kasvavasta määrästä. Japanin lähitulevaisuuden talouskehitykseen liittyy paljon sekä sisäisiä että ulkoisia epävarmuuksia. Kotimaisen kulutuksen taso voi muuttaa nopeasti suuntaansa ja Aasian kysynnän kasvun epävarmuus vaikuttaa merkittävästi viennin elpymiseen. Vuonna 2026 Japanin talouden ennakoidaan kasvavan noin puoli prosenttia.

Yhdysvalloissa talouskasvu hidastuu alle pariin prosenttiin

Vuonna 2024 Yhdysvaltojen talous kasvoi 2,8 prosenttia. Kuluvan vuoden kahdella ensimmäisellä neljänneksellä kasvu on odotetusti heikentynyt pariin prosenttiin vuositasolla mitattuna kulutuksen kasvun ja työllisyyden hie-man heikennettyä. Alkuvuoden 2025 aikana Yhdysvaltojen asettamien tuontitullien odotetaan vähitellen valuvan osittain kotimaan ku-

luttajien maksettavaksi ja nostavan hetkellisesti kuluttajahintoja ja heikentäen ostovoimaa. Mitään dramaattista Yhdysvaltojen taloudessa ei kuitenkaan ole tapahtumassa, vaan kasvun hidastuminen johtuu osin normaalista suhdannekehityksestä muutaman erittäin reippaan kasvuvuoden jälkeen. Ensi vuonna tullien nousun hintavaikutukset laantuvat samalla, kun työttömyyden nousu hidastaa palkkojen nousuvauhtia. Molemmat vähentävät inflaatiopaineita ja periaatteessa mahdollistavat Yhdysvaltain keskuspankin koronlaskujen jatkumisen. Vuonna 2025 Yhdysvaltojen talouden ennakoidaan kasvavan vajaan kahden prosentin vuosivauhtia. Vuonna 2026 kasvuksi odotetaan 1,5–2 prosenttia. Talouskehitykseen liittyy kuitenkin paljon epävarmuutta, jota ruokkii myös nykyisen hallinnon yllättävät käännteet ja päätökset. Myös FEDin korkopolitiikka on keskeinen. Jos korkoja pidetään liian korkeina liian pitkään, se voi jarruttaa investointeja ja kulutusta. Toisaalta liian nopea korkojen lasku voi ruokkia uudelleen inflaatiota tai johtaa talouden ylikuumenemiseen.

Kanadan talous kasvoi 1,6 prosenttia vuonna 2024. Kasvun ennakoidaan hidastuvan tänä ja ensi vuonna 1,1–1,4 prosenttiin. Hidastumisen syynä on erityisesti Yhdysvaltojen alkuvuodesta asettamat tuontitullit Kanadasta, vaikka muun muassa kuluttaminen on kasvanut käytettävissä olevien tulojen kasvun myötä. Inflaatio on pysynyt kevään jälkeen alle kahdessa prosentissa, mikä mahdollisti Kanadan keskuspankin ohjauskoron alentamisen 2,5 prosent-

tiin syyskuussa 2025. Koronalennus oli kolmas tänä vuonna. Alkuvuoden vahvistumisen jälkeen Kanadan dollari on pysynyt melko vakaina kesän jälkeen Yhdysvaltojen dollariin nähden. Euroon nähden Kanadan dollari sen sijaan on heikentynyt vuoden 2025 alusta syyskuun loppuun verrattuna noin kymmenen prosenttia parantaen muun muassa kanadalaisen metsäteollisuuden kilpailukykyä.

Tarjonnan kasvu pitää öljyn hinnan vakaana

Maailmantalouden heikon suhdannekehityksen vuoksi öljyn ja muiden raaka-aineiden hintakehitys on ollut maltillista. Kesällä Lähi-idässä puhjenneiden uusien kriisien hintavaikutukset energiatuotteisiin jäivät lopulta hetkellisiksi. Raakaöljyn hintaan on vaikuttanut myös tarjonnan kasvu, kun öljyntuottajajärjestö OPEC yhdessä muiden suurten tuottajamaiden (OPEC+) kanssa on kevään jälkeen sopinut useaan otteeseen öljyn tuotannon lisäämisestä. Tällä on pyritty markkinaosuuksien kasvattamiseen. Kesän jälkeen esimerkiksi Brent-öljyalaadun hinta on liikkunut alle 70 eurossa barreilta, kun vuoden alussa hinta kävi hetkellisesti jopa 80 eurossa barreilta. Muiden raaka-aineiden, kuten metallien, hintakehitys on ollut kesän jälkeen kohtuullisen vakaana. Maailmantalouden kasvun pysyessä kuluvan vuoden tasolla ensi vuonna mitään merkittäviä muutoksia öljyn hintaan ei ennakoita. Tulevan talven kylmyys määrittelee sähkön hintoja.

Kotimaan talous

Jari Viitanen

Suomen talouden odotetaan kasvavan tänä vuonna alle prosentin ja ensi vuonna noin puolitista prosenttia. Vienti on alkanut hitaasti vetämään ja kasvu jatkuu ensi vuonna heijastuen muihin sektoreihin. Kuluttajat ovat toistaiseksi olleet varovaisia useiden epävarmuustekijöiden vuoksi, mutta yksityisen kulutuksenkin odotetaan hitaasti elpyvän viimeistään ensi vuoden aikana.

Suomen talous nousussa, vaikka kuluttajat edelleen varovaisia

Vaikka talous alkoi elpymään jo viime vuoden loppupuolella, Suomen talous kasvoi vuonna 2024 vain 0,4 prosenttia heikon alkuvuoden seurauksena. Kuluvan vuoden alkupuolella talouden elpyminen jälleen hidastui, kun globaali kauppasodan uhka ja yleinen epävarmuuden kasvu eivät herättelleet kuluttajia ostoksille. Ostovoiman kasvu inflaation hidastumisen, palkankorotusten ja korkojen alenemisen seurauksena kohdennettiin enenevässä määrin säästöihin. Alkuvuoden aikana kuluttamisen vaisuuteen ovat vaikuttaneet myös työmarkkinoiden heikko kehitys työllisten määrä laskiessa sekä valtion ehdotetut säästötoimet tuleville vuosille. Viennin kehitys sen sijaan on ollut koko alkuvuoden nousujohteista. Myös kokonaisinvestoinnit ovat kasvussa.

Loppuvuoden näkymät ovat edelleen varovaisen positiiviset. Vaikka Yhdysvaltojen Euroopan unionille asettamat tuontitullit hidastavat

hetkellisesti Suomen viennin kasvua loppuvuoden aikana, sen ennakoidaan koko vuoden osalta kasvavan 2–3 prosenttia. Kuluttajahintojen kuukausittaiset muutokset vuositasolla ovat tippuneet puoleen prosenttiin. Tilastokeskuksen syyskuun 2025 lopussa julkaisemien luottamusindikaattoreiden mukaan kuluttajien

luottamus omaan talouteen on vuoden kuluessa hieman kohentunut, mutta on edelleen vaisua. Kuluttajien luottamus yleiseen taloustilanteeseen on pysynyt hyvin heikkona. Elinkeinoelämän keskusliiton myös syyskuun lopulla julkaisemien luottamusindikaattoreiden perusteella teollisuuden luottamus sen sijaan on

Kotimaan talousennusteita.

	Toteutunut 2024	Etla 2025e	Nordea 2025e	Etla 2026e	Nordea 2026e
BKT, %	0,4	0,8	0,5	1,4	1,5
*Vienti, %	1,7	1,7	3,1	1,9	3,0
*Yksityinen kulutus, %	-0,4	-0,5	-1,0	1,3	1,5
*Julkinen kulutus, %	1,7	-0,9	-2,6	-0,3	-0,5
*Investoinnit	-5,0	2,5	3,0	5,7	3,0
Yksityiset	-7,7	1,9		4,4	
Julkiset	7,7	4,8		10,7	
Kuluttajahintaindeksin muutos, %	1,6	0,4	0,4	1,2	1,2
Työttömyysaste, %	8,4	9,3	9,4	8,8	9,0
** EUR/USD	1,08	1,13	1,20	1,11	1,24

*määrän muutos

**Nordean ennusteissa valuuttakurssi on periodin lopussa. Etlan ennusteet ovat vuoden keskipursseja.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen (ETLA) ennuste julkaistiin 17.9.2025.

Nordean ennuste julkaistiin 4.9.2025.

hieman kohentunut. Syyskuussa myös rakentamisen luottamus oli kohentunut, vaikka se oli edelleen matalalla tasolla. Viennin odotettua kasvua todistaa teollisuuden uudet tilaukset, jotka Tilastokeskuksen mukaan olivat heinäkuussa 2025 yli viidenneksen suuremmat kuin vuotta aiemmin. Paperi- ja kartonkituotteiden tilaukset tosin olivat yli 10 prosenttia edellisvuotta pienemmät. Arviot Suomen talouden kasvusta vuonna 2025 vaihtelevat 0,5–1 prosentin välillä.

Vuonna 2026 Suomen talouden vauhti kiihtyy hieman

Ensi vuonna Suomen viennin näkymät paranevat edelleen keskeisten vientimaiden talouksien hitaasti elpyessä erityisesti euroalueella, mikä tukee teollisuustuotantoa ja työllisyyttä. Inflaatio pysyy matalana ja investoinnit jatkavat kasvuaan. Yksityisen kulutuksen odotetaan myös hitaasti kasvavan. Julkinen kulutus sen sijaan taantuu valtion jatkaessa säästötoimia velkaantumisen ja korkomenojen kasvun hillit-

semiseksi. Ensi vuodelle ennustelaitokset arvioivat kotimaan talouskasvun olevan noin puolitoista prosenttia. Merkittävä riskitekijä Suomen talouden kehitykselle kuitenkin on, kuten menneet viime vuodet ovat osoittaneet, että maailmantaloudessa ja -politiikassa tulee uusia shokkeja, jotka heijastuvat suoraan tai epäsuorasti viennin kehitykseen ja yleiseen luottamukseen.

Metsäteollisuus

Saha- ja vaneriteollisuuden tuotanto ja vienti

Antti Mutanen

Vuoden 2025 alkupuolella Suomen sahatavaran tuotanto- ja vientimäärät kasvoivat nopeasti. Myös sahatavaran vientihinta kohosi. Talouden epävarmuus on kuitenkin kasvanut muun muassa Yhdysvaltojen tullipolitiikan seurauksena, ja vuoden edetessä rakentamisen ennusteita on Euroopassa Suomi mukaan lukin tarkastettu alaspäin. Tänä vuonna rakentamisen ei ennusteta kasvavan Länsi-Euroopassa käytännössä lainkaan. Kasvun odotetaan käynnistyvän hitaasti vuonna 2026. Yhdysvaltojen tullipolitiikka voi kiristää kilpailua sahatavaramarkkinoilla Aasiassa ja dollarin heikkeneminen heijastuu suomalaisten sahojen vientituloihin dollaripohjaisessa kaupassa.

Suomen sahatavaran tuotannon ennustetaan kasvavan vuonna 2025 kolme prosenttia ja viennin seitsemän prosenttia vuoteen 2024 verrattuna. Sahatavaran keskimääräisen vientihinnan odotetaan puolestaan nousevan seitsemän prosenttia. Vuonna 2026 sahatavaran tuotannon ja viennin ennustetaan kasvavan vain hieinan kuluva vuodesta ja sahatavaran vientihinnan nousevan kaksi prosenttia.

Rakentamisen vaisuus Euroopassa heijastuu etenkin havuvanerin kysyntään ja hintatasoon. Koivuvanerin kysyntään Euroopan rakentämismäärät vaikuttavat havuvaneria vähemmän, ja koivuvanerin hintataso on säilynyt korkealla. Euroopan komissiolla on käynnissä sekä kiinalaiseen lehtivaneriin että brasilialaiseen havuvaneriin kohdistuvat polkumyyntitutkinnat.

Kuva: Metsäteollisuus ry.

Vuonna 2025 vanerin tuotannon ennustetaan laskevan viisi prosenttia, viennin neljä prosenttia sekä keskimääräisen vientihinnan prosentin vuoteen 2024 verrattuna. Tuotanto- ja vientimäärien laskuun heijastuvat alkuvuoden pitkiksi venyneet lakot UPM:n vaneritehtailla. Vuoden 2026 vanerin tuotanto- ja vientimäärät riippuvat merkittävästi rakentamisen kehityksestä Euroopassa. Vanerin tuotannon ja viennin ennustetaan kasvavan ensi vuonna kolme prosenttia kuluva vuodesta ja keskimääräisen vientihinnan nousevan prosentin.

Vuoden 2025 alkupuoliskolla sahatavaran tuotanto ja vienti kasvoivat nopeasti

Sahatavaran tuotanto alkoi kasvaa Suomessa vuoden 2024 loppupuoliskolla, ja koko vuoden 2024 osalta sahatavaran tuotanto kohosi viisi prosenttia edellisvuodesta 10,9 miljoonaan kuutiometriin. Sen sijaan sahatavaran vienti

supistui viime vuonna kaksi prosenttia, ja sahojen varastot kasvoivat loppuvuotta kohden. Eurooppalaisista vientimaista Viro nosti merkitystään jälleen, ja sahatavaran vienti Viroon kasvoi neljä prosenttia, kun taas vienti muihin tärkeisiin kohdemaihin Euroopassa supistui (Britannia ja Ranska) tai pysyi edellisvuoden tasolla (Saksa). Euroopan ulkopuolella vienti veti erityisesti Japaniin, jonne vietiin vuonna 2024 runsas viidesnes enemmän sahatavaraa kuin vuotta aiemmin. Suhteellisen suureen kasvuun vaikutti alhainen vertailutaso. Sahatavaran vienti veti hyvin myös Egyptiin, jonne suuntautuvassa viennissä koettiin viime vuonna yksittäisistä vientimaista suurin, lähes neljänneksen, sahatavaran hinnannousu. Vuonna 2024 Egypti olikin sekä viennin määrässä että arvossa mitattuna suomalaisen sahatavaran viennin tärkein kohdema.

Vuoden 2024 loppupuolella alkanut sahatavaran tuotannon kasvu on jatkunut myös vuoden 2025 alkupuoliskon aikana, jolloin sahatavaraa tuotettiin 15 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Verrattaessa eri vuosien alkupuoliskoja vuoden 2025 tammi-kesäkuun liki 6,3 miljoonan kuutiometrin tuotantomäärä oli suurempaa kuin esimerkiksi vuosien 2018 ja 2021 suhdannehuipussa. Vuoden 2025 alkupuoliskolla sahatavaran vientimäärä kasvoi tuotantoakin enemmän, 21 prosenttia, mitä selittää viime vuoden lopulla kasvaneiden varastojen purku.

Tullin ulkomaankaupan ennakkotietojen mukaan vuoden 2025 alkupuoliskolla sahatavaran vienti kasvoi suhteellisesti eniten, 47 prosenttia, Egyptiin. Myös viennin kasvu Israeliin ja Saudi-Arabiaan sekä Viroon oli keskimääräistä nopeampaa, ja Viro nousi suomalaisen sahatavaran toiseksi suurimmaksi viennin kohdeksi. Sahatavaran vienti Viroon on kasvanut vuosi vuodelta ja taustalla on, että Venäjän hyökkäys Ukrainaan 2022 ja tähän liittyvät pakotteet lopettivat raakapuun ja puutuotteiden tuonnin Venäjältä Viroon sekä muihin EU-maihin. Venäjä oli aiemmin merkittävä raaka-

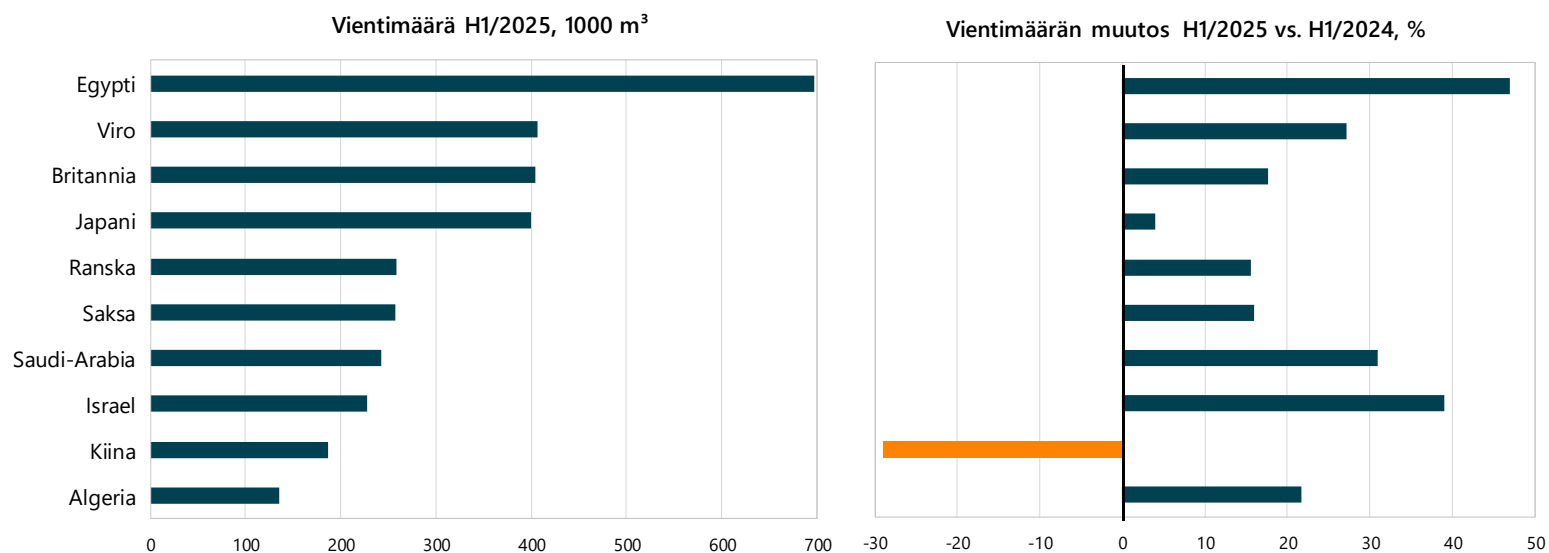
ainelähde Viron rakennussektorille ja puutuoteteollisuudelle. Sahatavaran viennin kasvu Euroopan muihin tärkeisiin vientimaihin, Saksaan, Ranskaan ja Britanniaan oli puolestaan vuoden 2025 alkupuoliskolla keskimääräistä hitaampaa.

Vuonna 2024 sahatavaran viennin kasvu Japaniin oli nopeaa. Kuluvan vuoden alkupuoliskolla kasvuvauhti on kuitenkin hiipunut. Vuoden 2025 alkupuoliskolla Japaniin vietiin neljä prosenttia enemmän sahatavaraa kuin vuotta aiemmin. Sahatavaran vienti Kiinaan on laske-

nut jo vuosien ajan, ja kehitys on jatkunut myös kuluvana vuonna. Vuoden 2025 alkupuoliskolla sahatavaran vienti Kiinaan pieneni 29 prosenttia.

Sahatavaran keskimääräinen vientihinta oli vuoden 2025 alkupuoliskolla kahdeksan prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2025 edetessä kuusisahatavaran vientihinta nousi loivasti kesäkuulle saakka, kun taas mäntysahatavaran vientihinnan kehitys oli tasaista. Heinäkuussa molempien sahatavaralajien vientihinnat kääntyivät laskuun.

Sahatavaran suurimmat vientimaat

Lähde: Tulli.

Odotukset rakentamisen kasvusta Euroopassa heikentyneet

Vuonna 2022 alkanut korkojen kohoaminen, rakentamiskustannusten nousu ja yleinen epävarmuuden kasvu näkyivät Euroopassa rakentamisen supistumisena vuonna 2023 ja supistumisen kiihtymisenä vuonna 2024. Erityisen voimakkaasti on pienentynyt asuntojen uudistuotanto. Euroopan keskuspankki aloitti koronlaskut kesällä 2024, mutta rakentamiseen laskeneet korot ovat heijastuneet odotettua hitaammin. Euroconstruct ennusti joulukuussa 2024, että rakentaminen kääntyisi vuonna 2025 lievään kasvuun. Vuoden 2025 alkupuoliskon aikana odotukset rakentamisen käänteestä ovat kuitenkin heikentyneet. Kesäkuussa 2025 Euroconstruct laski ennustettaan, ja Länsi-Euroopassa rakentamisen kasvua ei tapahtuisi tänä vuonna käytännössä lainkaan, joskin maakohtaisissa ennusteissa on eroja. Esimerkiksi Britanniassa rakentamisen odotetaan kasvavan tänä vuonna runsaat kaksi prosenttia, mutta Saksassa laskua olisi likimain saman verran. Itä-Euroopassa rakentaminen elpyisi Länsi-Eurooppaa nopeammin, mutta Itä-Euroopassa kansantaloudet sekä rakentamismäärät ovat yhteenlaskettuna Länsi-Eurooppaa selvästi pienemmät. Euroconstructin ennusteen kattaman 19 valtion alueella rakentamisen odotetaan kasvavan tänä vuonna 0,3 prosenttia. Vuonna 2026 rakentamisen kasvun ennustetaan vihdoin alkavan myös Länsi-Euroopassa, ja koko Euroconstruct-alueella rakentaminen

päätyisi kahden prosentin kasvuun, mikä on vähäistä verrattuna aiempien vuosien supistumiseen. Vuonna 2027 rakentamisen ennakoidaan kasvavan vuotta 2026 nopeammin.

Myös Suomessa rakentamisen ennusteita on korjattu alaspäin vuoden 2025 edetessä. Rakennusteollisuus RT:n syyskuun 2025 ennusteen mukaan rakentaminen kasvaisi kuluvana vuonna alle prosentin, kun vuotta aiemmin ennakoitiin kuluvalle vuodelle vielä parin prosentin kasvua. Tapahtuuko kasvua tänä vuonna lainkaan, on kuitenkin edelleen epävarmaa. Vuonna 2026 rakentaminen Suomessa kääntyisi 3,5 prosentin kasvuun, mikä on vaisua verrattuna vuosien 2023 ja 2024 pudotukseen. Vasta vuonna 2027 rakentaminen alkaisi toipua Suomessa vahvemmin.

Vaikka sahatavaran kysyntä Euroopassa on rakentamisen pienentyessä laskenut, on sahatavaran hintataso säilynyt suhteellisen korkealla ja vuoden 2025 aikana hieman noussut. Tähän syynä on sahatavaran tarjonnan niukentuminen. Venäläinen sahatavara on poistunut Euroopan markkinoilta ja metsätuhojen sekä edullisen tuhopuun määrä Keski-Euroopassa supistunut. Tukkipuun hinta on noussut laajalaisesti, ja sahat ovat sopeuttaneet tuotantoon kysyntää vastaavaksi. Vuoden 2025 aikana keskieuropalaiset sahat ovat jälleen rajoittaneet tuotantoon sekä joutuneet laajentamaan hankinta-alueitaan raaka-aineen saamiseksi metsätuhojen jäädessä odotuksia pienemmik-

si. Tämä on luonut havutukin hintatasoon nousupaineita. Myös Ruotsissa sahayhtiöt, kuten Holmen, ovat rajoittaneet sahojensa tuotantoa havutukin hinnan nousun jatkuessa ja kysynnän säilyessä heikkona. Suomessakin on ilmoitettu varautumisesta tuotannonrajoituksiin loppuvuoden 2025 aikana. Esimerkiksi Metsä Fibre aloitti toukokuussa 2025 muutosneuvottelut, jotka koskivat Joutsenon ja Rauman selutehtaiden lisäksi myös Rauman sahaa. Integraattisahojen mahdollisiin tuotantorajoituksiin vaikuttaa sahatavaran kysynnän ohella myös sellun menekki.

Suomessa on viime vuosina investoitu merkittävästi kokonaan uusiin sahalaitoksiin, olemassa olevien sahalinjojen uusimiseen, pullonkaulojen poistamiseen esimerkiksi kuivauskapasiteetissa ja jatkojalostukseen, kuten höyläämiseen. Investointien myötä sahatavaran tuotantokapasiteetti kasvanut ja uudistunut. Vaikeaan markkinatilanteeseen verrattuna sahojen sulkemisia on tapahtunut viime vuosina varsin vähän. Vuonna 2024 suljettiin Metsä Fibren tuotantokapasiteetiltaan 220 000 kuutiometrin Merikarvian saha ja edellisenä vuonna Kotkamillsin 210 000 kuutiometrin saha sekä Koskisen 350 000 kuutiometrin saha, jonka korvasi kokonaan uusi tuotantokapasiteetiltaan 400 000 kuutiometrin laitos. Vuonna 2025 sahojen sulkemisia ei ole ilmoitettu. Sen sijaan on uutisoitu Stora Enson suunnitelmista rakentaa uusi tuotantokapasiteetiltaan 800 000 kuutiometrin saha Imatralle.

Yhdysvaltojen tullit koskettavat myös sahatavaramarkkinoita

Yhdysvaltojen tempoileva tullipolitiikka on vuoden 2025 aikana lisännyt talouden epävarmuutta, vaikuttanut maailmankauppaan ja heijastunut Yhdysvaltain dollarin kurssiin. Yhdysvaltojen markkinoilla sahatavarafutuurit nousivat voimakkaasti kuluvaan vuoden maaliskuussa. Tähän vaikutti Trumpin maaliskuun alun määräys asettaa 25 prosentin tullit kaikille Meksikosta ja Kanadasta tuotaville tuotteille sekä ilmoitus nostaa kanadalaiseen havusahatavaraan kohdistuvia polkumyynti- ja tasoitustulleja. Väliaikaisten polkumyyntitullien tason kautta laskettuna kanadalaiseen havusahatavaraan kohdistuvien tullien taso olisi noussut liki 60 prosenttiin. Lisäksi huhtikuun alussa Trump ilmoitti lähes kaikkia kauppakumppaneita koskevista tuontitulleista, joiden perustaksi asetettiin 10 prosenttia. Tämän päälle tulisivat kauppakumppanikohtaiset niin sanotut vastavuoroisuustullit, joiden alustavat tasot saattoivat olla hyvinkin korkeita. Pian vastavuoroisuustulleja päätettiin lykätä 90 päivän ajaksi. Lykkäysaikana neuvoteltiin kahdenvälisistä kauppasopimuksista.

Yhdysvalloissa sahatavaran futuurihinnat kääntyivät huhtikuussa nopeaan laskuun. Taustalla oli, että meksikolaisiin ja kanadalaisiin tuotteisiin kohdistuvia tulleja päätettiin lykätä ja sahatavara, kuten myös puulevyt, jätettiin huhtikuussa ilmoitettujen tuontitullien ulkopuolelle. Sahatavaran futuurihinnat nousivat jälleen heinäkuussa, ja taustalla oli epävarmuus kanada-

laiseen havusahatavaraan kohdistuvien polkumyynti- ja tasoitustullien lopullisesta tasosta sekä siitä millaisiksi muodostuvat kauppakumppanikohtaiset tullit ja jäisikö sahatavara edelleen näiden ulkopuolelle. Kanadalaisen havusahatavaran polkumyynti- ja tasoitustullien yhteismääräksi vahvistettiin 35,16 prosenttia, eli tullitaso lähes 2,5-kertaistui aiemmasta 14,4 prosentista. Kuten aiemminkin sahatavara jäi yleisten tuontitullien ulkopuolelle. Käynnissä on kuitenkin kansalliseen turvallisuuteen liittyvä tutkinta, jonka tulosten perusteella sahatavaraan voi kohdistua tulleja. Trump on jo ilmoittanut aikeestaan asettaa havusahatavaraalle 10 prosentin tuontitullit, jotka tulisivat voimaan 14.10. alkaen.

Vuoden 2025 alkupuoliskolla havusahatavaran tuonti Kanadasta Yhdysvaltoihin pienentyi mutta tuonti Euroopasta kasvoi. Euroopasta Yhdysvaltoihin havusahatavaraa tuodaan eniten Saksasta ja Ruotsista. Vuoden 2025 alkupuoliskolla etenkin tuontimäärät Ruotsista ovat kasvaneet selvästi vuoteen 2024 verrattuna. Kanadalaiseen havusahatavaraan kohdistuvien aiempaa merkittävästi korkeampien tullien on arvioitu johtavan sahojen sulkemiseen Kanadassa. Kanadan liittovaltio onkin ilmoittanut mittavasta tukiohjelmasta maan sahatateollisuudelle. Tavoitteena on muun muassa vähentää vientiriippuvuutta Yhdysvaltoihin ja suunnata vientiä enemmän muihin maihin sekä erityisesti Aasian markkinoille. Tiedossa ei vielä ole, millä keinoin vientiä tuettaisiin.

Kanadalaista sahatavaraa on aiemmin viety runsaasti Kiinaan ja Japaniin, mutta vientimäärät ovat pienentyneet selvästi huippuvuosista. Taustalla ovat olleet Brittiläisen Kolumbian merkittävät metsätuhot ja sahatavaran tuotannon pieneminen. Lisäksi Kiinassa rakennussektori on ollut jo vuosia ongelmassa, ja sahatavaran kulutus on laskenut yhtäjaksoisesti vuoden 2019 jälkeen. Venäläisen sahatavaran markkinaosuus Kiinassa on viime vuosina puolestaan noussut, kun vientiä on suunnattu Euroopan asemesta muille markkinoille. Mikäli kanadalaisen sahatavaran vienti suuntautuu jatkossa enenevässä määrin Aasian markkinoille, kiristää tämä kilpailua. Suomen sahatateollisuudelle erityisesti Japanin markkinat ovat tärkeitä. Kanadalaisen sahatavaran vienti Eurooppaan on perinteisesti ollut vähäistä, mutta poissuljettua ei ole, etteikö se voisi kasvaa.

Suomalaiselle sahatateollisuudelle Yhdysvaltojen tullipolitiikan suorat vaikutukset ovat vähäiset, sillä maahan viedään Suomesta vain vähän sahatavaraa. Sen sijaan tullit ovat aiheuttaneet epävarmuutta maailmantaloudessa sekä heikentäneet yritysten ja kuluttajien luottamusta, mikä on heijastunut investointeihin, rakentamismääriin ja sahatavaran kysyntään Yhdysvaltoja laajemmin. Kysymyksiä liittyy myös siihen, kiristääkö kanadalainen sahatavara jatkossa kilpailua suomalaisesta näkökulmasta tärkeillä markkinoilla. Dollarin heikentyminen vaikuttaa sahatavarasta saataviin vientituloihin dollariperusteisessa kaupassa erityisesti Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän markkinoilla.

Suomen sahateollisuus vuonna 2024.

Sahatavaran tuotanto sisältää havu- ja lehtisahatavaran, vienti sisältää havu-, lehti- ja höyläsahatavaran.

	Sahatavara 1 000 m ³	Osuus tuotannosta %	Määrän muutos 2024/2023 %
Tuotanto, josta	10 980	100	5
Kotimaa*	2 801	26	34
Vienti, josta	8 179	74	-2
Euroalue	2 796	25	-2
<i>Saksa</i>	643	6	4
<i>Ranska</i>	436	4	-10
<i>Viro</i>	435	4	0
<i>Muut</i>	1 281	12	-2
Muu Eurooppa	1 146	10	-2
<i>Britannia</i>	659	6	-7
<i>Muut</i>	487	4	8
Aasia	2 269	21	-6
<i>Kiina</i>	748	7	21
<i>Japani</i>	505	5	-37
<i>Saudi-Arabia</i>	403	4	5
<i>Israel</i>	338	3	-5
<i>Muut</i>	274	2	2
Afrikka	1 844	17	1
<i>Egypti</i>	1 270	12	14
<i>Algeria</i>	270	2	-31
<i>Muut</i>	304	3	-7
Pohjois-Amerikka	79	1	-9
Muut	46	0	61

*Kotimaa = tuotanto - vienti. Lähteet: Tulli ja Metsäteollisuus ry.

Suomen havusahatavaran vienti tammi-kesäkuussa 2025.

		Vientimäärä 1–6.2025 1 000 m ³	Osuus viennistä %	Määrän muutos 1–6.2025/ 1–6.2024 %	Vientihinta* 1–6.2025 €/m ³	Hinnan muutos 1–6.2025/ 1–6.2024 %
Havusahatavara	Koko vienti, josta	4 762	100	21	255	8
	<i>Euroalue</i>	1 747	37	24	272	9
	<i>Muu Eurooppa</i>	715	15	19	294	6
	<i>Aasia</i>	1 209	25	8	245	10
	<i>Afrikka</i>	1 021	21	36	203	7
	<i>Pohjois-Amerikka</i>	47	1	11	391	-2
	<i>Muut</i>	23	0	8	329	9
Mäntysahatavara	Koko vienti, josta	2 223	100	20	235	7
	<i>Euroalue</i>	477	21	18	239	7
	<i>Muu Eurooppa</i>	331	15	17	270	4
	<i>Aasia</i>	520	23	3	238	9
	<i>Afrikka</i>	894	40	34	208	8
	<i>Pohjois-Amerikka</i>	1	0	43 400	547	5
	<i>Muut</i>	0	0	-61	325	22
Kuusisahatavara	Koko vienti, josta	2 015	100	18	254	9
	<i>Euroalue</i>	1 127	56	24	270	10
	<i>Muu Eurooppa</i>	224	11	18	284	7
	<i>Aasia</i>	532	26	1	228	7
	<i>Afrikka</i>	126	6	55	165	4
	<i>Pohjois-Amerikka</i>	6	0	67	335	11
	<i>Muut</i>	0	0	140	404	43
Höyläsahatavara	Koko vienti, josta	524	100	37	345	5
	<i>Euroalue</i>	142	27	39	339	6
	<i>Muu Eurooppa</i>	160	31	23	358	10
	<i>Aasia</i>	158	30	78	327	5
	<i>Afrikka</i>	1	0	-29	141	-31
	<i>Pohjois-Amerikka</i>	40	8	4	396	-3
	<i>Muut</i>	22	4	10	328	9

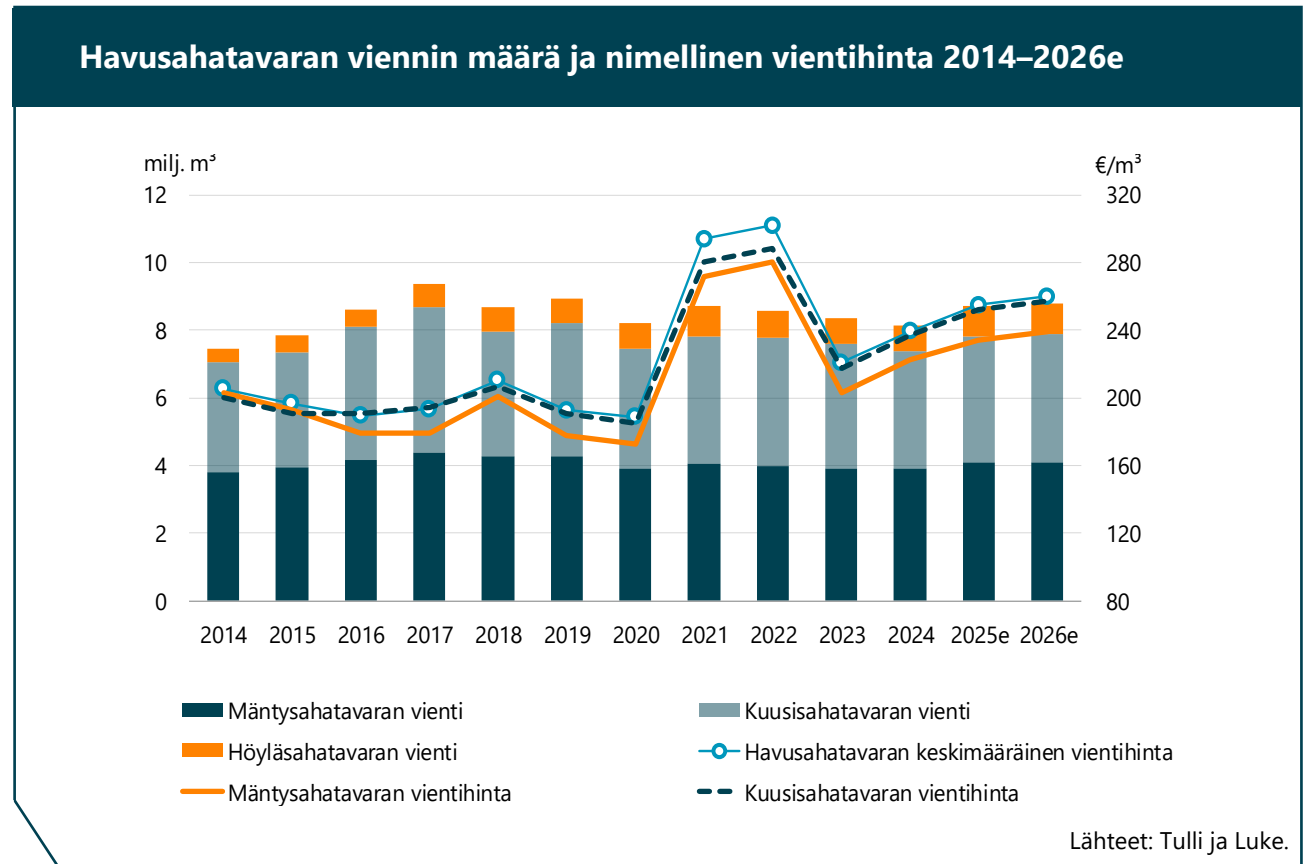
*Vientihinta = viennin yksikköarvo.

Lähde: Tulli.

Sahatavaran tuotanto ja vienti kasvussa mutta ilmassa runsaasti epävarmuuksia

Suomessa sahatavaran tuotanto- ja vientimäärät kasvoivat vuoden 2025 alkupuoliskolla nopeasti viime vuoteen verrattuna. Myös vientihinta nousi. Vuoden edetessä näkymät ovat heikentyneet ja Euroopassa rakentamisen ennusteita on laskettu ja sahoilla ympäri Eurooppaa on rajoitettu tuotantoa sekä varauduttu tuotannonrajoituksiin. Kehityskulku muistuttaa paria viime vuotta: alkuvuoden myönteiset odotukset korvautuvat vuoden edetessä kasvavalla epävarmuudella. Loppuvuonna 2025 Suomen sahatavaran tuotannon ja viennin kehityksen odotetaan olevan alkuvuotta selvästi vaisumpaa. Koko vuoden 2025 osalta sahatavaran tuotannon ennustetaan kasvavan kolme prosenttia ja viennin seitsemän prosenttia vuoteen 2024 verrattuna. Sahatavaran keskimääräisen vientihinnan ennustetaan puolestaan nousevan seitsemän prosenttia.

Vuonna 2026 rakentamisen odotetaan vihdoinkin kääntyvän kasvuun Länsi-Euroopassa Suomi mukaan lukien, mikä tukee sahatavaran kysyntää. Odotettu rakentamisen kasvu on kuitenkin hidasta ja siihen liittyy epävarmuuksia. Kiinassa asuntorakentamisen pohjakosketuksen on arvioitu saavutettavan kuluvana vuonna, mutta sahatavaramarkkinoiden elpyminen vie mahdollisesti vuosia. Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä sahatavaran kysyntää tukee väestönkasvu ja suuret valtiolliset rakennushankkeet. Sen sijaan markkinoihin liittyy valuuttariski dollarin

kurssikehityksen kautta. Sahavaramarkkinoiden näkymät ensi vuoden osalta ovat erittäin sumuiset, mutta toisaalta merkittävää käännettä alaspäinkään ei odoteta. Suomen sahatavaran tuotanto- ja vientimäärien ennustetaan kasvavan ensi vuonna kaksi prosenttia ja keskimääräisen vientihinnan säilyvän kuluvan vuoden tasolla.

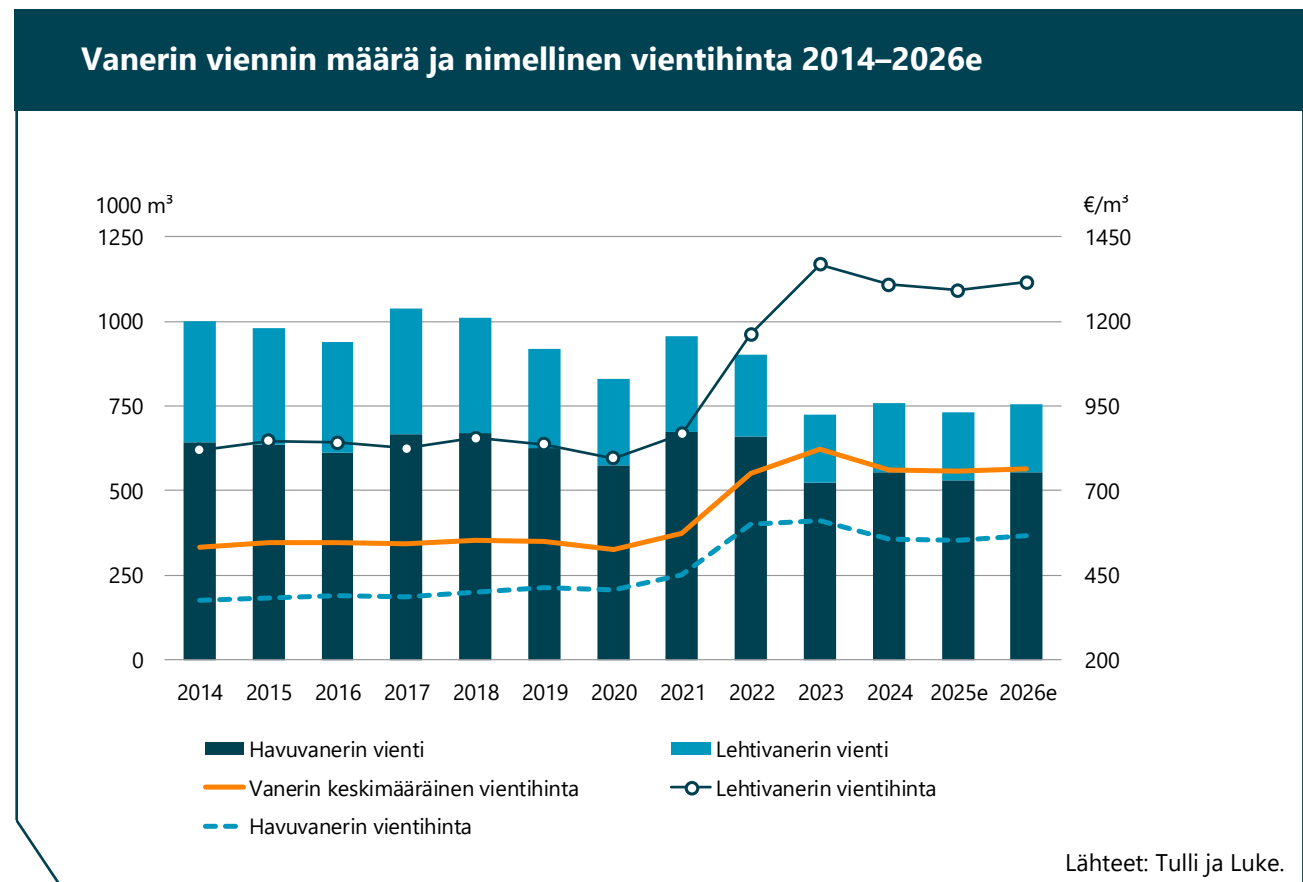
Rakentamisen vähyys heijastuu havuvanerin kysyntään, koivuvanerin hinta edelleen korkealla

Rakentamisen supistuminen Euroopassa on heijastunut erityisesti ristiinliimatun havuvanerin kysyntään. Viilupuun (LVL) kysyntä sen sijaan on pysynyt vakaampana. Koivuvanerin kysyntään rakentamisen suhdanteilla on havuvaneria vähäisempi merkitys, sillä koivuvaneria käytetään monipuolisesti esimerkiksi kuljetusvälineiteollisuudessa. Euroopan koivuvaneri-markkinoihin on myös vaikuttanut sodan alkaminen Ukrainassa ja asetetut pakotteet. Koivuvanerin hintataso alkoi nousta vuonna 2022 venäläisen koivuvanerin tuonnin päättyttyä, ja hintataso on säilynyt korkealla myös vuonna 2025. Pakotteita on kuitenkin kierretty tuomalla venäläistä koivuvaneria kolmansien maiden kautta. Euroopan komissio asetti Kazakstanista ja Turkista tuodulle lehtivanerille keväällä 2024 polkumyyntitullit. Lokakuussa 2024 komissio käynnisti myös kiinalaiseen lehtivaneriin kohdistuvan polkumyyntitutkinnan, jonka taustalla osaltaan olivat epäilykset venäläisen vanerin sekä venäläisestä viilusta valmistetun vanerin tuonnista EU:hun Kiinan kautta. Väliaikainen kesäkuussa 2025 kiinalaiselle lehtivanerille asetettu tullitaso on 62,4 prosenttia, ja lopulliset tullit julkaistaan joulukuussa. Kiinalaisen lehtivanerin tuonti EU:hun pieneni vuoden 2025 alkupuoliskolla lähes neljänneksen vuoden 2025 vastaavaan aikaan verrattuna. Vastaavasti vanerin, jonka pintaviilut ovat havupuuta, mutta sisäosat lehtipuuta, tuonti kasvoi. Polku-

myyntituontitullien kiertämisen ehkäisemiseksi komissio on sisällyttänyt tutkintaan myös vanerit, joiden sisäosat ovat lehtipuuta mutta pintaviilut havupuuta. Komissiolla on käynnissä myös brasilialaiseen havuvaneriin kohdistuva polkumyyntitutkinta.

Vanerin tuotanto ja vienti laskevat vuonna 2025

Vuoden 2025 alkupuoliskolla Suomen vanerin tuotanto oli 15 prosenttia pienempää kuin vuotta aiemmin. Vanerin vienti laski puolestaan 11 prosenttia. Kysynnän heikkouden

vuoksi esimerkiksi Metsä Wood rajoitti alkuvuonna havuvanerin tuotantoa. Suurimpana syynä tuotannon ja vientimäärien pienenemiseen olivat kuitenkin UPM:n vaneritehtaiden lopulta yli kaksi kuukautta kestäneet lakot, jotka päättyivät toukokuun alussa.

Suomen vaneriteollisuudessa on myös tapahtunut ja on tapahtumassa muutoksia kapasiteetin määrässä sekä mahdollisesti omistusrakenteissa. Alkuvuonna 2025 Metsä Wood sulki kapasiteetiltaan 35 000 kuutiometrin Suolahden koivuvaneritehtaansa. Suolahden kapasiteetiltaan 160 000 kuutiometrin havuvaneritehdas suljettaisiin puolestaan vuoden 2026

loppuun mennessä. Samaan aikaan Metsä Group rakentaa uutta, kapasiteetiltaan 160 000 kuutiometrin kertopuutehdasta Äänekoskelle. Tehtaan on määrä käynnistyä vuonna 2026. Syyskuussa 2025 Latvijas Finieriksen tytäryhtiö Riga Wood Finland ilmoitti investoivansa Sastamalan tehtaaseensa, ja investoinnin seurauksena tehtaan viulun tuotantokapasiteetti kasvaisi 40 000 kuutiometriä. Viilut vietäisiin jalostettavaksi Suomen ulkopuolelle. UPM puolestaan ilmoitti syyskuussa tarkastelevansa vaneriliiketoimintansa eriyttämistä omaksi yhtiökseen (ks. tietoikkuna s. 32).

Vuonna 2025 vanerin tuotannon ennustetaan laskevan viisi ja viennin neljä prosenttia vuoteen 2024 verrattuna. Laskuun heijastuvat alkuvuoden pitkiksi venyneet lakot UPM:n vaneritehtailla. Vanerin keskimääräisen vientihinnan ennustetaan laskevan hieman viime vuoden tasolta. Vuoden 2026 vanerin tuotanto- ja vientimäärät riippuvat merkittävästi rakentamisen kehityksestä Euroopassa. Vanerin tuotannon ja viennin ennustetaan kasvavan ensi vuonna kolme prosenttia kuluva vuodesta ja keskimääräisen vientihinnan nousevan prosentin.

**Saha- ja vaneriteollisuuden tuotanto- ja vientiennusteet, 1 000 m³.
Muutosprosentit edellisvuodesta lukujen alla.**

	Tuotanto			Vienti		
	2024	2025e	2026e	2024	2025e	2026e
Havusahatavara	10 939	11 250	11 400	8 159	8 700	8 800
%	5	3	1	-2	7	1
Vaneri	917	870	900	759	730	755
%	5	-5	3	5	-4	3

Lähteet: Metsäteollisuus ry, Tulli ja Luke.

Havusahatavaran ja vanerin nimelliset vientihinnat, €/m³ ja muutosprosentit edellisvuodesta.

	2024	2025e	2026e
Havusahatavara	239	255	260
%	8	7	2
Vaneri	763	755	765
%	-7	-1	1

Hintaennusteet on pyöristetty lähimpään viiteen euroon. Muutosprosentit laskettu pyöristämättömistä luvuista. Lähteet: Tulli ja Luke.

Suomen vaneriteollisuus vuonna 2024.

	Vaneri 1 000 m ³	Osuus tuotantosta %	Määrän muutos 2024/23 %
Tuotanto, josta	917	100	5
Kotimaa*	158	17	8
Vienti, josta	759	83	5
Euroalue	323	35	9
<i>Alankomaat</i>	115	13	22
<i>Saksa</i>	111	12	3
<i>Muut</i>	97	11	1
Muu Eurooppa	299	33	9
<i>Britannia</i>	100	11	-4
<i>Ruotsi</i>	93	8	14
<i>Tanska</i>	46	5	44
<i>Norja</i>	33	4	5
<i>Muut</i>	49	5	8
Aasia	24	3	-23
Afrikka	2	0	-1
Pohjois-Amerikka	73	8	-11
Muut	37	4	8

*Kotimaa = tuotanto - vienti.
Lähteet: Tulli ja Metsäteollisuus ry.

Suomen vanerin vienti tammi-kesäkuussa 2025.

		Vientimäärä 1-6.2025 1 000 m ³	Osuus viennistä %	Määrän muutos 1-6.2025/ 1-6.2024 %	Vientihinta* 1-6.2025 €/m ³	Hinnan muutos 1-6.2025/ 1-6.2024 %
Vaneri	Koko vienti, josta	349	100	-11	762	0
	Euroalue	137	39	-21	798	5
	Muu Eurooppa	134	38	-12	759	2
	Aasia	10	3	-12	1 148	-4
	Afrikka	1	0	-17	1 096	-11
	Pohjois-Amerikka	41	12	7	713	0
	Muut	27	8	59	512	-22
Havuvaneri	Koko vienti, josta	259	100	-10	575	4
	Euroalue	88	34	-25	547	6
	Muu Eurooppa	103	40	-10	581	5
	Aasia	2	1	-30	417	8
	Afrikka	0	0	515	533	16
	Pohjois-Amerikka	40	15	9	681	3
	Muut	25	10	58	491	-23
Lehtivaneri	Koko vienti, josta	90	100	-15	1 298	-1
	Euroalue	50	55	-14	1 241	-2
	Muu Eurooppa	30	33	-19	1 371	3
	Aasia	8	8	-5	1 356	-10
	Afrikka	1	1	-41	1 354	7
	Pohjois-Amerikka	1	1	-43	2 112	7
	Muut	2	2	76	874	-14

* Vientihinta = viennin yksikköarvo.
Lähde: Tulli.

Vaneri valokeilassa – UPM etsii uutta suuntaa vaneriteollisuudelleen

Esa-Jussi Viitala

UPM-Kymmene Oyj on Euroopan suurin vanerin valmistaja. Yhtiöllä on Suomessa kolme vaneritehdasta ja yksi viilutehdas. Vaneriteollisuus siirtyi UPM:lle vuonna 1988, kun perinteinen vanerinvalmistaja Oy Wilh. Schauman Ab yhdistettiin silloiseen Kymmene-osakeyhtiöön. Kaikki UPM:n kotimaiset vaneritehtaat on alun perin perustettu Schauman Oy:n toimesta, osa jo yli sata vuotta sitten.

Ristiinan tehdas tuottaa havuvaneria, kun taas Joensuun ja Savonlinnan tehtaat valmistavat koivuvaneria. UPM:n neljäs vaneritehdas sijaitsee Viron Otepäässä. Vuonna 2000 perustettu tehdas tuottaa koivuvaneria.

Yhtiön suurin koivuvaneritehdas sijaitsi aiemmin Venäjällä, mutta UPM luopui siitä alkuvuonna 2023 Ukrainan sodan vuoksi. Chudovon tehdas oli Venäjän ensimmäinen vaneritehdas, jonka tuotannon laajentamiseen ja modernisointiin UPM oli juuri investoinut 50 miljoonaa euroa.

Miksi vaneriteollisuus halutaan eriyttää?

Syyskuussa 2025 UPM ilmoitti selvittävänsä mahdollisuutta irrottaa vaneriliiketoimintansa erilliseksi yhtiöksi, joka voitaisiin myydä tai listata pörssiin. Taustalla on nähtävissä ainakin neljä keskeistä syytä.

Ensinnäkin koivuvanerin tuotannon kasvumahdollisuudet Suomessa ja Virossa ovat rajalliset, sillä laadukkaan koivutukin saatavuus on heikentynyt ja hinta kaksinkertaistunut Ukrainan sodan alkamisen jälkeen. Ennen sotaa koivutukkia tuotiin runsaasti Venäjältä, mutta tuonin elpyminen ei ole näköpiirissä. Esimerkiksi Virossa teollisuus joutuu jo käyttämään pientä, latvaläpimitaltaan vain 14 senttimetrin koivua vanerin raaka-aineena.

Toiseksi, vaikka venäläisen ja valkovenäläisen vanerin tuonin loppuminen EU-alueelle on parantanut kilpailuasemaa kotimaisten ja Baltian vanerintuottajien kannalta, on epäselvää, kuinka kauan tämä tilanne jatkuu. Sodan päättyminen ja talouspakotteiden purkaminen voisivat edistää havuvanerin vientiä Ukrainaan, mutta samalla ne saattaisivat aiheuttaa Euroopassa merkittävän yllärintarjontatilanteen.

Kolmanneksi havuvanerin pääraaka-aineen eli kuusitukin hinta on noussut Suomessa ja Baltiassa nopeasti historiallisen korkeaksi, mikä luo epävarmuutta havuvanerin tuotannon pitkän aikavälin kannattavuudesta. Eurooppaan tuodaan kilpailevia tuotteita Pohjois- ja Etelä-Amerikasta, erityisesti Brasiliasta. Euroopan komissio tutkii parhaillaan brasilialaisen havuvanerin mahdollista polkumyyntiä.

Tulevaisuudessa EU:n ja Mercosur-maiden välinen vapaakauppasopimus, samoin kuin EU:n ja

Indonesian välillä syyskuussa 2025 solmittu kauppasopimus, voivat vaikeuttaa kaupan rajoituksia. Mercosur-sopimusta ei tosin ole vielä ratifioitu. Mercosur-kauppaliittoon kuuluvat käytännössä kaikki Etelä-Amerikan maat, joista taloudellisesti merkittävimpiä ovat Brasilia ja Argentiina.

Kotimaisen havuvanerin tuotannon vaikeuksia kuvastaa Metsä Woodin ilmoitus Suolahden vaneritehtaan sulkemisesta vuoden 2026 loppuun mennessä. Tehtaan korvaaminen kertopuuta valmistavalla tuotantolaitoksella merkitsee käytännössä yhtiön vetäytymistä havuvanerin myynnistä kannattavuusongelmien vuoksi. Metsä Woodin vanerinvalmistuksen kannattavuus on jo pitkään ollut selvästi heikompi kuin UPM:n.

Neljänneksi vaneriliiketoiminnan osuus UPM:n kokonaisliiketoiminnasta on pieni, alle viisi prosenttia, joten sen eriyttäminen ei vaikuttaisi merkittävästi koko konsernin toimintaan tai taseeseen. Toisaalta vanerin valmistus on ollut yksi konsernin kannattavimmista liiketoimintalueista, jonka pääoman tuotto on ollut viime vuosina suhteellisen korkea ja tasainen, 15–20 prosenttia. Paljon julkisuutta saaneen Saksan Leunan hankkeen bioliiketoiminnan sijoitetun pääoman tuottotavoite on alempi, 14 prosenttia. Lisäksi kyseessä on monella tapaa hyvin riskialtis hanke.

Esimerkit kannustavat

UPM:n päätöstä selvittää uudenlaista ratkaisua on saattanut rohkaista myös Koskisen Oyj:n pörssilistautuminen vuonna 2022. Kyseessä oli ensimmäinen puutuotealan yrityksen listautuminen Suomessa ainakin viimeiseen 50 vuoteen. Koskisen tuottaa sahatavaraa, koivuvaneria ja lastulevyä. Yhtiön tehdas sijaitsee Kärkölässä, ja sillä on pyrkimys laajentua jatkojalostukseen, erityisesti ajoneuvoteollisuuden toimittajaksi. Koskisen levyteollisuuden (koivuvaneri, viilut ja lastulevy) kannattavuus on ollut selvästi parempi kuin yhtiön sahateollisuuden.

Koskisen pörssitaival on alkanut kohtalaisen lupaavasti. Listautumisessa kerätyllä pääomalla se on investoinut merkittävästi tuotantonsa uudistamiseen ja laajentamiseen sekä yritysostoihin.

Riskit ja mahdollisuudet

UPM:n vaneriteollisuuden eriyttämiseen liittyy monia mahdollisuuksia, mutta myös merkittäviä riskejä. Suomen kansantalouden kannalta suurin riski lienee se, että korkealaatuisen koivuvanerin tuotantoon liittyvä tietotaito ja lopulta myös itse tuotanto tai valtaosa siitä siirtyisivät Suomen ulkopuolelle halvemmän kustannustason maihin. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi, jos ulkomainen yhtiö ostaisi pörssissä

Kuva: iStock.com / Dvoinik.

noteeratun uuden vaneriyhtiön tai se päätyisi opportunististen pääomasijoittajien käsiin.

Nykyisellä havutukin hintatasolla havuvanerin tuotannon säilyminen Suomessa on vieläkin epävarmempaa. Riski kasvaisi erityisesti, jos uuden toimijan kannattavuusvaatimukset olisi-

vat korkeammat kuin nykyisellä omistajalla, eikä se huomioisi samalla tavalla mahdollisia integraatioetuja tukki- ja kuitupuun hankinnassa ja jalostuksessa, alan pitkästä kansallisesta perinteestä ja merkityksestä puhumatta.

Massa- ja paperiteollisuuden tuotanto ja vienti

Matleena Kniivilä

Heikko talouskasvu ja erilaiset epävarmuustekijät ovat heijastuneet tänä vuonna kartonki-markkinoille. Suomessa kartongin tuotanto- ja vientimääriin vaikuttavat myös muutokset tuotantokapasiteetissa. Tuontitullit heikentävät eurooppalaisen kartongin kilpailukykyä Yhdysvaltain markkinoilla ja vaikuttavat suoraan Suomen kartonkivientiin. Eurooppaan suuntautuu tullien seurauksena aiempaa enemmän kartongin tuontia Aasiasta. Tämän vuoden syksyllä kartongin tuotantoa rajoitetaan Suomessa heikon markkinatilanteen vuoksi. Vaikka tuotantokapasiteetti kasvaa selvästi, kartongin tuotanto- ja vientimäärät kasvavat tänä ja ensi vuonna vain hieman. Keskimääräiset vientihinnat alenevat kumpanakin vuonna kysynnän jatkuessa heikkona ja tarjonnan ylittäessä kysynnän määrän.

Paperin kysyntä on ollut Euroopassa tänä vuonna väisua ja paperikoneiden käyntiasteet ovat olleet alhaiset. Tuotantokapasiteettia on kysyntään nähden edelleen liikaa. Merkittävää paranemista ei markkinoilla ole näköpiirissä ensi vuonnakaan. Suomessa tuotantomääriin vaikuttavat markkinatilanteen lisäksi myös suunnitellut paperikoneiden sulkemiset. Paperin vienti- ja tuotantomäärät alenevat tänä vuonna kolme prosenttia viime vuodesta. Paperikoneiden sulkemisten vaikutus näkyy erityisesti ensi vuonna, jolloin tuotanto Suomessa vähennee tästä vuodesta kahdeksan prosenttia kysyn-

nän lievästä elpymisestä huolimatta. Keskimääräinen paperin vientihinta alenee sekä tänä että ensi vuonna.

Myös sellumarkkinoilla tilanne jatkuu epävarmana paperin ja kartongin kysynnän ollessa heikkoa. Eurooppalaisten selluntuottajien ongelmina ovat edelleen myös korkeat tuotantokustannukset sekä euron vahvuus suhteessa dollariin. Useat tuottajat ovat ilmoittaneet rajoittavansa tämän vuoden aikana tuotantoaan. Myös Suomessa on ilmoitettu tuotannonrajoituksista, lomautuksista ja irtisanomisista. Viime vuoden heikon vertailutason vuoksi sellun tuotanto ja vienti kasvavat Suomessa tänä vuonna. Kapasiteetin käyntiaste jää markkinatilanteen seurauksena silti edelleen alhaiseksi. Ensi vuonna sellun vienti kasvaa aavistuksen kysynnän hieman elpymässä. Suomen keskimääräinen vientihinta alenee tänä vuonna. Ensi vuoden aikana hintakehitys muuttuu vähitellen tuottajille suotuisammaksi, mutta koko vuoden keskihinta jää vielä tätä vuotta alemmaksi.

Epävarmuus jatkuu kartonkimarkkinoilla

Vuonna 2024 kartonkien vienti alkoi palautua vaikean edellisvuoden jälkeen. Kartongin vienti Suomesta kasvoi yhdeksän prosenttia ja tuotanto kymmenen prosenttia edellisvuodesta. Sekä tuotanto- että vientimääriin vaikuttivat kevään työtaistelutoimenpiteet, kun lakot pysäyttivät satamia sekä kuljetuksia ja tuotanto-

laitoksia oli osin suljettuina. Keskimääräinen kartongin vientihinta aleni noin viisi prosenttia.

Tämän vuoden keväällä heikko talouskasvu ja eurooppalaisten kuluttajien varovainen ostokäyttäytyminen ovat heijastuneet kartongin kysyntään. Tarjonta on myös lisääntynyt kiinalaisen kartongin kasvaneiden tuontimäärien myötä Eurooppaan. Suomessa kartongin tuotanto- ja vientimäärät kasvoivat kuluvaan vuoden alkupuolella viime vuoteen nähden, mutta markkinoiden lisääntynyt epävarmuus heijastui myös Suomeen. Ensikuitukartonkien tarjonta on kasvanut kysyntää nopeammin ja vähentyneen kysynnän seurauksena tuotantoa on rajoitettu kevään aikana aiemmin suunniteltua voimakkaammin. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla tuotanto kasvoi Suomessa silti noin viisi prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajasta vertailutason heikkouden vuoksi. Kartongin hintakehitys on tänä vuonna ollut kalliimmissa hintaluokissa melko vakaata.

Suomessa kartongin tuotanto- ja vientimääriin vaikuttavat tänä ja ensi vuonna markkinatilanteen lisäksi myös muutokset tuotantokapasiteetissa. Stora Enso käynnisti Oulun tehtaallaan uuden kuluttajapakkauskartonkilinjan maaliskuussa 2025. Koneen vuosikapasiteetti on 750 000 tonnia, ja se saavuttaa yhtiön mukaan täyden tuotantokapasiteettiin vuonna 2027. Tuotantokapasiteettia myös poistui alkuvuonna käytöstä, kun Metsä Board sulki taive-

kartonkia tuottaneen Takon tehtaan Tampe-reella kesäkuussa. Tehtaan vuotuinen tuotan-tokapasiteetti oli 210 000 tonnia. Oulun kar-tonkikoneen käynnistymisen ja Takon tehtaan sulkemisen nettovaikutus Suomen kartongin tuotantokapasiteettiin on noin 11 prosenttia. Simpeleen kartonkitehtaan Metsä Board tekee tänä vuonna kilpailukykyä parantavia investointeja. Simpeleen kartonkitehtaan kapa-siteetti nousee hieman.

Yhdysvaltain asettamat tuontitullit heikentävät eurooppalaisten tuotteiden kilpailukykyä Yhdysvaltain markkinoilla tänä ja ensi vuonna ja vaikuttavat suoraan Suomen kartonkivientiin, sillä kartonkituotteet sisältävät Yhdysvaltain asettamiin 15 prosentin tuontitulleihin. Suo-men kartongin vientimäärästä, kuten myös viennin arvosta, noin 10 prosenttia suuntautui viime vuonna Pohjois-Amerikkaan. Yhdysval-tain tullit muuttavat kauppavirtoja myös maail-manlaajuisesti. Erityisesti Aasiasta suuntautuu tullien seurauksena aiempaa enemmän karton-gin tuontia Eurooppaan.

Yhdysvaltain tulleilla voi olla merkittävää vaiku-tusta erityisesti Metsä Boardin kartonkivientiin ja -hintoihin. Yhtiö vie Yhdysvaltoihin sekä tai-vekartonkia että kraftlaineria. Metsä Boardin osavuosikatsauksen mukaan vuonna 2024 yh-tiö toimitti Yhdysvaltoihin 182 000 tonnia tai-vekartonkia ja 183 000 tonnia valkoista kraftlai-neria, mikä vastasi noin neljänneistä sen kar-tonkien kokonaistoimituksista. Yhtiön liikevaih-dosta 22 prosenttia tuli Yhdysvaltain markki-noilta. Stora Enson mukaan sen liikevaihdosta on tähän saakka vain muutama prosentti tullut Yhdysvalloista, mutta vasta käynnistyneeltä

Suomen massa- ja paperiteollisuus 2024.

	Sellu* 1 000 t	Osuus tuotan- nosta %	Paperi 1 000 t	Osuus tuotan- nosta %	Kartonki 1 000 t	Osuus tuotan- nosta %
Tuotanto, josta	6 970	100	3 010	100	3 720	100
Kotimaa**	3 191	46	264	9	124	3
Vienti, josta	3 779	54	2 746	91	3 596	97
Euroalue	947	14	1 134	38	1 448	39
<i>Alankomaat</i>	246	4	55	2	121	3
<i>Belgia</i>	90	1	228	8	151	4
<i>Espanja</i>	62	1	100	3	215	6
<i>Italia</i>	125	2	72	2	229	6
<i>Ranska</i>	84	1	64	2	95	3
<i>Saksa</i>	251	4	518	17	460	12
<i>Muut</i>	89	1	97	4	177	5
Muu Eurooppa	438	6	617	20	898	24
<i>Britannia</i>	56	1	234	8	212	6
<i>Puola</i>	103	1	138	5	219	6
<i>Ruotsi</i>	47	1	85	3	118	3
<i>Venäjä</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Turkki</i>	216	3	62	2	187	5
<i>Muut</i>	16	0	98	2	162	4
Aasia	2 038	29	234	8	399	11
<i>Kiina</i>	1 659	24	19	1	35	1
<i>Muut</i>	379	5	215	7	364	10
Pohjois-Amerikka	206	3	410	14	358	10
Afrikka	131	2	162	5	195	5
Muut	19	0	189	6	298	8

* Tuotanto- ja vientiluvut koskevat kaikkea sellua. ** Kotimaa = Tuotanto - vienti.
Lähteet: Tulli ja Metsäteollisuus ry.

Oulun tuotantolinjalta valmistuvaa taivekartonkia on ollut tarkoitus markkinoida Pohjois-Amerikkaan.

Tämän vuoden syksyllä kartongin tuotantoa rajoitetaan Suomessa heikon markkinatilanteen vuoksi. Tarjontaa on kysyntää enemmän ja USA:n tullit sekä tuonti Aasiasta Eurooppaan heikentävät eurooppalaisten tuottajien tilannetta. Suomessa tuotanto- ja vientimäärät kasvavat vain hieman, vaikka tuotantokapasiteetti kasvaa selvästi. Keskimääräiset vientihinnat alenevat sekä tänä että ensi vuonna kysynnän jatkuessa heikkona ja tarjonnan ylittäessä kysynnän määrän.

Kapasiteetin sulkemiset pienentävät Suomen paperin tuotantoa

Vuonna 2024 paino- ja kirjoituspaperin kysyntä kasvoi Euroopassa kaksi prosenttia ja myös toimitukset kasvoivat. Myös Suomessa paperin tuotanto ja vienti kasvoivat edeltäneestä vuodesta. Kyseessä oli kuitenkin vain pieni palautuminen heikosta edellisvuodesta, ei muutos vuosia jatkuneeseen alenevaan kysyntätrendiin. Tämän vuoden aikana paperin kysyntä on ollut Euroopassa talouden epävarmuuden ja heikon kasvun vuoksi vaisua ja paperikoneiden käyntiasteet ovat olleet alhaiset.

Metsäteollisuuden markkinoita seuraavan EUWID:n mukaan esimerkiksi Saksassa paino- ja kirjoituspaperin tuotanto aleni tämän vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla 17 prosenttia edellisvuoden vastaavaan aikaan nähden. Britanniassa päällystetyn hienopaperin toimitukset puolestaan vähenivät tammi-

elokuussa 14 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajasta ja päällystämättömän hienopaperin toimitukset seitsemän prosenttia. Suomessa paperin vienti sen sijaan kasvoi tammi-kesäkuussa 2025 viime vuoden vastaavasta ajasta. Vertailujakso oli kuitenkin viime vuoden työtaisteluiden vuoksi poikkeuksellinen eikä

kasvu siten kuvasta muutosta suomalaisen paperin kysynnässä.

Paino- ja kirjoituspaperin hinnat ovat Euroopassa olleet metsäteollisuuden markkinoita seuraavan Fastmarketsin tilastojen mukaan tämän vuoden tammi-syyskuussa monissa paperilajeissa alhaisemmat kuin viime vuonna

Suomen sellun ja kartongin vienti tammi-kesäkuussa 2025 ja muutokset edellisvuodesta.

		Vientimäärä 1-6.2025 1 000 t	Osuus viennistä %	Määrän muutos 1-6.2025/ 1-6.2024 %	Vientihinta* 1-6.2025 €/t	Hinnan muutos 1-6.2025/ 1-6.2024 %
Sellu	Koko vienti	2 166	100	19	660	5
	Euroalue	484	22	9	666	3
	Muu Eurooppa	282	13	38	653	42
	Afrikka	68	3	-1	688	4
	Aasia	1 219	56	23	652	6
	Pohjois-Amerikka	92	4	-7	735	24
	Muut	21	1	308	669	0
Kartonki	Koko vienti	1 967	100	10	918	1
	Euroalue	833	42	13	932	0
	Muu Eurooppa	475	24	7	952	1
	Afrikka	70	4	-30	795	9
	Aasia	201	10	0	946	2
	Pohjois-Amerikka	194	10	13	972	2
	Muut	195	10	39	735	4

* Viennin yksikköarvo. Lähde: Tulli.

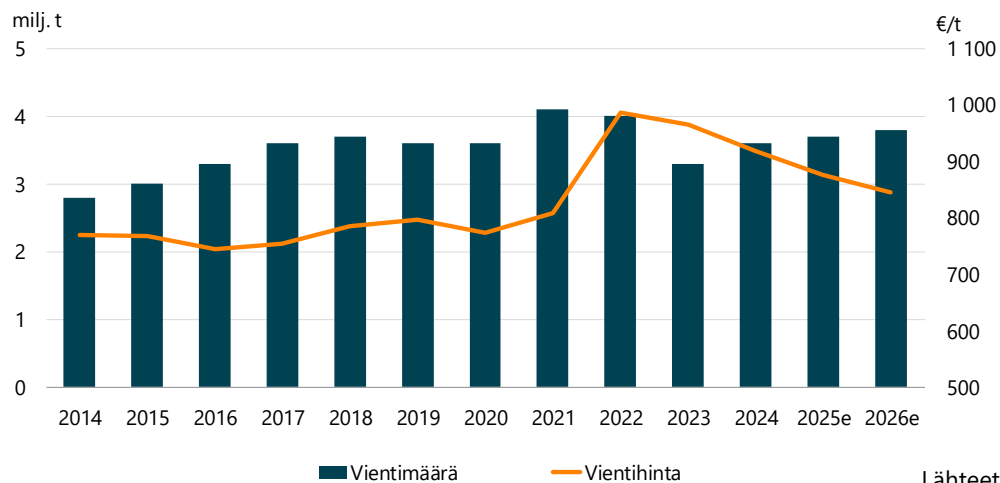
vastaavaan aikaan. Hienopapereiden hinnat ovat tulleet muita paino- ja kirjoituspaperilajeja selvemmin alaspäin. Suomen keskimääräisessä vientihinnassa ei ollut muutosta tammi-kesäkuussa edellisvuoden vastaavan ajan hintaan.

Paino- ja kirjoituspaperin kysynnän vähentyessä paperikoneiden sulkemiset, tuotantoseisokit ja muunnostyöt toisille paperi- tai kartonkilaajille ovat jatkuneet Euroopassa. Yritykset toteuttavat myös erilaisia kustannussäästöohjelmia. Suomessa UPM suunnittelee sulkevansa Lappeenrannassa sijaitsevan Kaukaan paperitehtaan tämän vuoden loppuun mennessä ja Sappi paperikoneen Lohjan Kirkniemen tehtaallaan. Sekä Kaukaan että Kirkniemen suljetaviksi ilmoitetut koneet tuottavat päällystettyä aikakauslehtipaperia (MWC, LWC). Kaukaan tuotantokapasiteetti on 0,3 miljoonaa tonnia ja Kirkniemen 0,175 miljoonaa tonnia vuodessa. Sulkemiset vähentäisivät Suomen paperintuotantokapasiteettia noin 11 prosenttia.

Syksyllä 2025 kysyntä pysyy eurooppalaisilla paperimarkkinoilla vaisuna ja tilanne epävarmuuden sävyttämänä. Merkittävää paranemista ei markkinoilla ole näköpiirissä ensi vuonna. Tuotantokapasiteettia on kysyntään nähden liikaa ja kapasiteetin käyntiasteet ovat alhaiset. Tuotantokustannukset ovat edelleen korkeat. Monille tuottajille tilanne on hankala, mutta laaja-alaisemmat hintojen nousut eivät ole tällä hetkellä todennäköisiä.

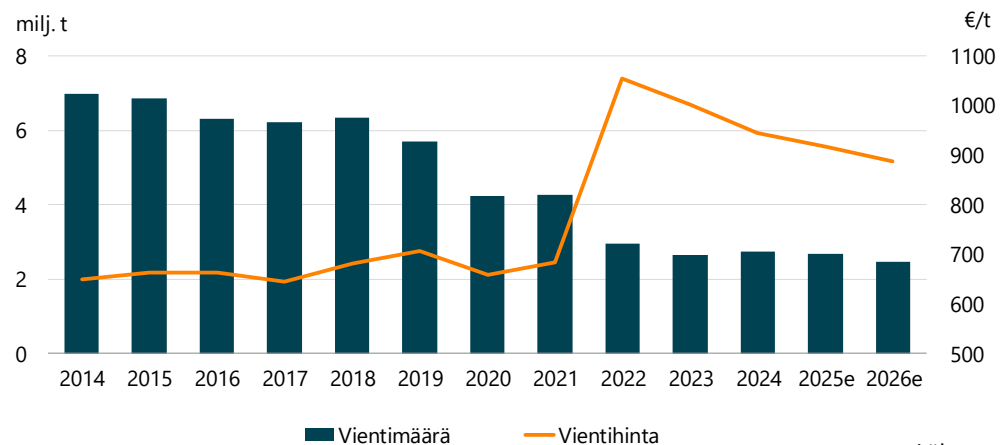
USA:n tullipolitiikan seurauksena Aasiasta ja Etelä-Amerikasta ohjautunee tulevaisuudessa aiempaa enemmän paperia Euroopan markki-

Kartongin vientimäärä ja -hintaa 2014–2026e

Lähteet: Tulli ja Luke.

Paperin vientimäärä ja -hintaa 2014–2026e

Lähteet: Tulli ja Luke.

noille. Tämä kiristää markkinatilannetta Euroopassa. USA:n markkinoilla eurooppalaisten tuottajien asema on heikentynyt tullien seurauksena. Suomen paperiviennistä 14 prosenttia suuntautui viime vuonna Pohjois-Amerikkaan.

Paperimarkkinoiden vaisu tunnelma näkyy tänä ja ensi vuonna Suomessa. Suomessa paperin tuotantomääriin vaikuttavat myös Kaukaan ja Kirkniemen sulkemiset. Tänä vuonna vienti- ja tuotantomäärät alenevat kolme prosenttia viime vuodesta. Paperikoneiden sulkemisten vaikutus näkyy erityisesti ensi vuonna, jolloin tuotanto Suomessa vähenee tästä vuodesta kahdeksan prosenttia kysynnän lievästä elpymisestä huolimatta. Kapasiteetin käyntiaste jää myös ensi vuonna alhaiseksi. Keskimääräinen vientihinta alenee sekä tänä että ensi vuonna kysynnän ja tarjonnan epätasapainon vuoksi.

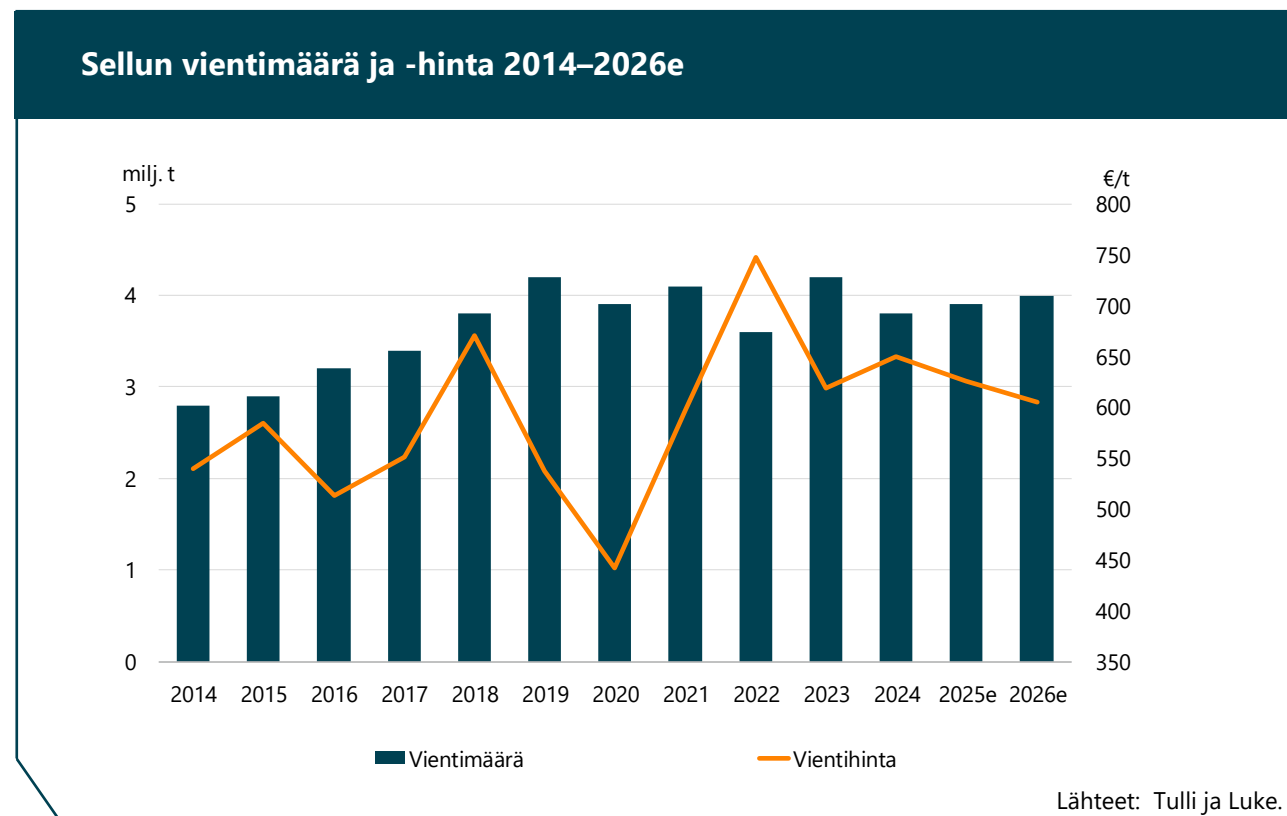
Sellun tuotantoa rajoitetaan

Massaa tuotettiin Suomessa viime vuonna likimain saman verran kuin vuotta aiemmin. Sellun tuotanto laski hieman ja selluteollisuuden kapasiteetin käyntiaste oli Metsäteollisuus ry:n tuotanto- ja kapasiteettitietojen mukaan noin 75 prosenttia, mikä oli poikkeuksellisen alhainen. Tämän vuoden ensimmäisen puoliskon aikana sellun tuotanto on noussut viime vuoden vastaavasta ajasta merkittävästi, noin 17 prosenttia. Myös sellun vienti on kasvanut reippaasti. Kasvun suuruus johtuu ennen kaikkea viime vuoden heikkoudesta, jota leimasivat huoltotyöt, työtaistelut ja Metsä Groupin Kemian uuden tehtaan tuotannon seisominen räjähdyksen seurauksena. Myös Euroopassa

kokonaisuudessaan sellun tuotanto on EUWIDn mukaan ollut ensimmäisellä vuosipuoliskolla hieman viime vuotta suurempaa. Erityisesti markkinasellun määrä on kasvanut.

Markkinoita leimaa epävarmuus heikon taloustilanteen ja geopolitiikan vuoksi. Kevään 2025 aikana molempien sellulaatujen dollarimääräiset hinnat nousivat huhti-toukokuun vaihteeseen saakka, ja myös Kiinassa hinnat nousivat jonkin verran. Tämän jälkeen hinnat kuitenkin lähtivät laskuun. Erityisen jyrkkää lasku oli Kii-

nassa, josta lasku heijastui Eurooppaan. Suomen euromääräinen vientihinta oli kuitenkin vielä ensimmäisellä vuosipuoliskolla edellisvuoden vastaavan ajan keskihintaa korkeampi. Sellun hinnan lasku tasaantui sekä Kiinassa että Euroopassa loppukesästä ja joistakin hinnankorotuksista on myös ilmoitettu. Merkittävää muutosta hintoihin ei kuitenkaan syksyllä ole odotettavissa paperi- ja kartonkimarkkinoiden vaisuuden vuoksi.

Alkusyksystä selvisi, että Yhdysvallat ei ota sellukaupassa käyttöön tullimaksuja. Markkinatilanne jatkuu silti edelleen epävarmana. Markkinasellun kysyntä on viime vuotta heikompaa, ja selluvarastot olivat eurooppalaisissa satamissa Europulpin mukaan heinäkuussa lähes 20 prosenttia viime vuoden vastaavaa aikaa korkeammat. Eurooppalaisten selluntuottajien ongelmina ovat heikon kysynnän lisäksi edelleen korkeat tuotantokustannukset sekä euron vahvistuminen suhteessa dollariin. Useat tuottajat ovat ilmoittaneet rajoittavansa tämän vuoden aikana tuotantoaan. Suomessa Metsä

Group, UPM ja Stora Enso ovat ilmoittaneet mahdollisista tuotannonrajoituksista, lomautuksista ja irtisanomisista tämän vuoden aikana. Näitä on myös jo osin toteutettu. Isoista lyhytkuituisen sellun tuottajista esimerkiksi brasilialainen Suzano on ilmoittanut rajoittavansa tuotantoaan seuraavan 12 kuukauden aikana 3,5 prosenttia.

Vaisu talouskasvu Suomen vientimarkkinoilla heijastuu sellun kysyntään ja Suomen vientiin tänä vuonna. Tuotantoa rajoitetaan useilla tehtailla. Sellun tuotanto on kuitenkin hieman

suurempaa kuin viime vuonna heikon vertailutason vuoksi. Myös Suomen selluvienti kasvaa heikosta viime vuodesta, mutta kapasiteetin käyntiaste jää markkinatilanteen seurauksena edelleen alhaiseksi. Ensi vuonna massan tuotanto vähenee hieman paperintuotannon vähentyessä Suomessa, mutta sellun vienti kasvaa aavistuksen kysynnän hieman elpyessä. Suomen keskimääräinen sellun vientihinta alenee tänä vuonna. Ensi vuoden aikana hintakehitys muuttuu vähitellen tuottajille suotuisammaksi, mutta koko vuoden keskihinta jää vielä tätä vuotta alemmaksi.

**Massa- ja paperiteollisuuden tuotanto- ja vientiennusteet, 1 000 t.
Muutosprosentit edellisvuodesta määrälukujen alla.**

Tuote	Tuotanto			Vienti		
	2024	2025e	2026e	2024	2025e	2026e
Sellu	6 970	7 140	7 110	3 780	3 950	3 990
%	0	2	0	-10	4	1
Paperi	3 010	2 930	2 700	2 750	2 680	2 470
%	4	-3	-8	4	-3	-8
Kartonki	3 720	3 810	3 880	3 600	3 680	3 760
%	10	2	2	9	2	2

Lähteet: Metsäteollisuus ry, Tulli ja Luke.

Massa- ja paperiteollisuuden vientihintaennusteet, €/t ja muutosprosentit edellisvuodesta.

Tuote	2024	2025e	2026e
Sellu	650 €/t	626	605
%	5	-4	-3
Paperi	943€/t	918	887
%	-6	-3	-3
Kartonki	918 €/t	877	845
%	-5	-4	-4

Muutosprosentit laskettu pyöristämättömistä luvuista.
Lähteet: Tulli ja Luke.

Metsäteollisuuden kannattavuus

Esa-Jussi Viitala

Suomen metsäteollisuuden tulokset jäävät tänä vuonna poikkeuksellisen heikoiksi. Sahateollisuuden kannattavuus elpyy hieman vuosien 2023 ja 2024 tasoista mutta jää edelleen keskimääräistä vaatimattomammaksi. Vaneriteollisuuden ja etenkin koivuvanerin kannattavuus säilyy tyypilliseen tapaan sahatteollisuutta vaakaampana ja vahvempaan. Sellun ja kartongin tuotannon kannattavuus jää edelleen poikkeuksellisen heikoksi, kartongin jopa historiallisen heikoksi. Vuonna 2026 ei ole näkyvissä merkittävää muutosta sahatteollisuuden tilanteeseen, jos rakentaminen kotimaassa ja Euroopassa ei piristy. Euroopan talouskasvun heikkouden, lisääntyvän kilpailun ja Yhdysvaltain tuontitullen takia massa-, paperi- ja kartonkiteollisuuden kannattavuus säilyy verrattain heikkona myös vuonna 2026. Kartonki on edelleen suurissa vaikeuksissa, kun Yhdysvaltain tuontitullit ohjaavat tarjontaa aikaisempaa enemmän ylikapasiteetin vaivaamille Euroopan markkinoille.

Kullan vuolennasta keskimääräiseen

Sahateollisuus teki erinomaista tulosta vuosina 2021 ja 2022. Alan liikevoitto nousi koronaepidemian seurauksena historiallisen korkeaksi, 25–30 prosenttiin liikevaihdosta. Vuonna 2023 kysyntä sakkasi ja alan liikevoitto romahti poikkeuksellisen alas, keskimäärin noin yhteen prosenttiin. Vuonna 2024 tilanne jatkui vaikeana, ja alan keskimääräinen liikevoitto jäi noin kahteen prosenttiin.

Sahateollisuuden kannattavuus ei ole ollut kovin hyvä pitkälläkään aikavälillä. Ajanjaksolla 2010–2020 keskimääräinen liiketulos oli noin kolme prosenttia liikevaihdosta. Hieman pitemmällä aikavälillä 2009–2024 se on ollut noin viisi prosenttia. Yksittäisten sahojen välillä on kuitenkin erittäin suuria eroja. Osa sahoista tekee kohtalaisen hyvää tulosta melkein vuodesta toiseen, osalla kannattavuus taas laahaa jatkuvasti. Rakentamisen suhdanteet vaikuttavat kuitenkin kaikkien liiketuloksiin erittäin paljon.

Havutukin hinta ohjaa sahojen tuloksia

Sahojen kustannuksista pääraaka-aineen eli havutukin osuus on yli 70 prosenttia. Seuraavaksi suurimpia kustannuseriä ovat työvoima, kuljetus ja muu logistiikka, sähkö ja lämpö sekä pääoma. Työvoimakustannusten osuus on tyypillisesti alle 10 prosenttia kokonaiskustannuksista.

Tukkipuusta vain alle puolet päätyy sahatavaraksi. Suurin osa muusta aineksesta päätyy hakkeeksi, jonka sahat pyrkivät ensisijaisesti myymään sellun raaka-aineeksi suurille metsäteollisuusyhtiöille. Jos kuljetusmatkat sellutehtaille ja hiomoihin ovat pitkiä tai hake heikkoa laatuista, se poltetaan sahan omissa tai muissa lähialueen lämpö- ja voimalaitoksissa.

Yli 20 prosenttia havutukista päätyy polttoon joko kuorena tai sahanpuruna. Näille sivujaikelle on vain harvoin muuta käyttöä. Niiden jatkojalostusta on pyritty kehittämään, mutta tähän mennessä laihoin tuloksiin.

Valuuttakursseista vastatuulta

Valuuttakursseissa on koitunut kotimaisille sahoille viime aikoina merkittävää vastatuulta. Yhdysvaltain dollarin heikentyminen euroon nähden on laskenut sahatavaran viennin kannattavuutta niihin maihin, joissa kauppaa käydään dollareilla. Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän maat ovat perinteisesti olleet tällaisia.

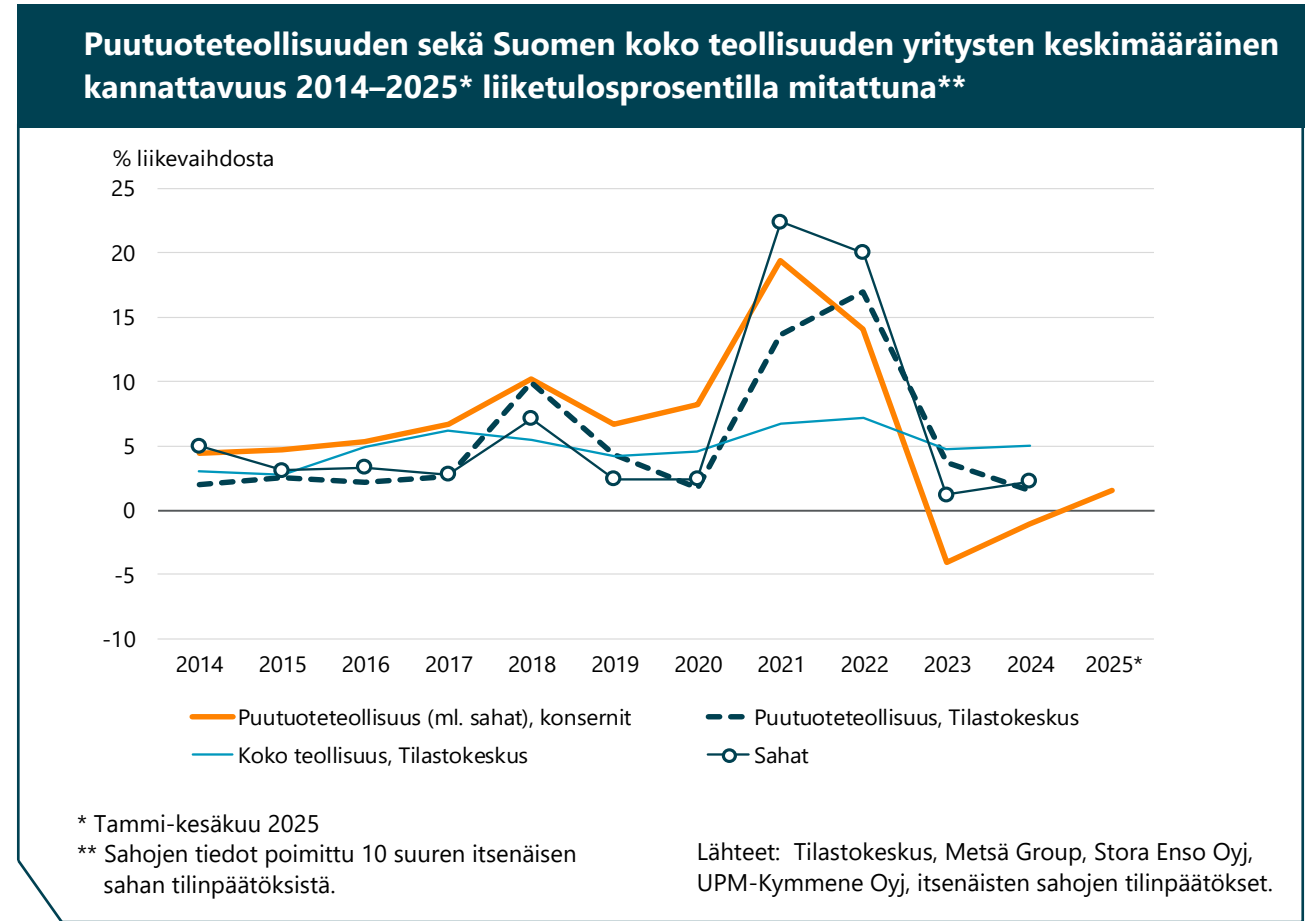
Vaikka dollari on heikentynyt merkittävästi – noin 15 prosenttia euroon nähden vuoden 2025 alusta – sen kurssi on edelleen lähellä kymmenen viime vuoden keskiarvoa, joten kovin poikkeuksellisesta tilanteesta ei vielä ole kysymys. Viimeaikainen heikentyminen on kuitenkin tapahtunut nopeasti. Lisäksi se on tapahtunut samaan aikaan, kun sahatavaran kysyntä on jatkunut vaimeana erityisesti Suomessa mutta laajemminkin Länsi-Euroopassa.

Lisähaasteita sahateollisuuden viennille ja kannattavuudelle aiheuttaa se, että euro on vahvistunut kuluvan vuoden alusta jonkin verran (n. 5 %) myös verrattuna Englannin puntaan, Japanin jeniin ja Kiinan juaniin. Britannia, Japani ja Kiina ovat tärkeitä vientimaita suomalaiselle sahatavaralle. Lisäksi Kanadan dollarin heikkeneminen 10 prosentilla euroon nähden vuoden 2025 alusta altistaa kotimaiset sahat aikaisempaa kovempaan hintakilpailuun kanadalaisia tuottajia vastaan. Yhtä vahva euro ei ole ollut Kanadan dollariin nähden 15 vuoteen ja Kiinan juaniin 10 vuoteen – Japanin jeniin nähden ei koskaan. Lopullinen transatlanttinen vaikutus riippuu kuitenkin osin siitä, missä määrin kanadalaiselle sahatavaralle on markkinoita sen perinteisessä vientimaassa Yhdysvalloissa ja kuinka paljon sitä ohjautuu Eurooppaan sekä muille suomalaisen sahateollisuuden muille tärkeille vientimarkkinoille.

Rakentamisen elpyminen ratkaisee

Suomessa tuotetusta sahatavarasta runsas neljännes (26 prosenttia vuonna 2024) päättyy kotimaahan, joten rakentamisen elpymisellä kotimaassa on erittäin suuri merkitys sahatavaran kysynnälle, hinnalle ja sahateollisuuden kannattavuudelle. Euroalueelle päättyy toinen neljännes.

Kun rakentaminen päämarkkinoilla Euroopassa on ollut vaimeaa, varsinkin mäntysahatavaraa on viety entistä enemmän kauemmas. Alkuvuonna 2025 peräti 40 prosenttia kotimaisen mäntysahatavaran viennistä suuntautui Pohjois-

Afrikkaan ja ennen muuta Egyptiin. Sinne vietään pääasiassa tavallista heikkolaatuisempaa mäntysahatavaraa.

Pohjois-Afrikassa suomalaiset joutuvat kilpailemaan muun muassa venäläisen sahatavaran

kanssa. Sahatavaran hinnat ja myyntikatteet ovatkin Pohjois-Afrikan markkinoilla perinteisesti alempia kuin kotimaan ja Länsi-Euroopan markkinoilla. Tällainen vientijakauma yhdessä heikon dollarin aiheuttaa merkittäviä kannattavuushaasteita kotimaisille mäntysahatavaran

tuottajille. Osa suomalaisista sahoista tuottaa vain mäntysahatavaraa, osa vain kuusisahatavaraa, mutta monet isoista sahoista tuottavat molempia. Viimeksi mainitut voivat parantaa kannattavuuttaan siirtämällä tuotantonsa painopistettä siihen sahatavaraan, jonka kysyntä ja hintataso on kulloinkin suotuisampi.

Usvaa sahateollisuuden tuloshorisontissa

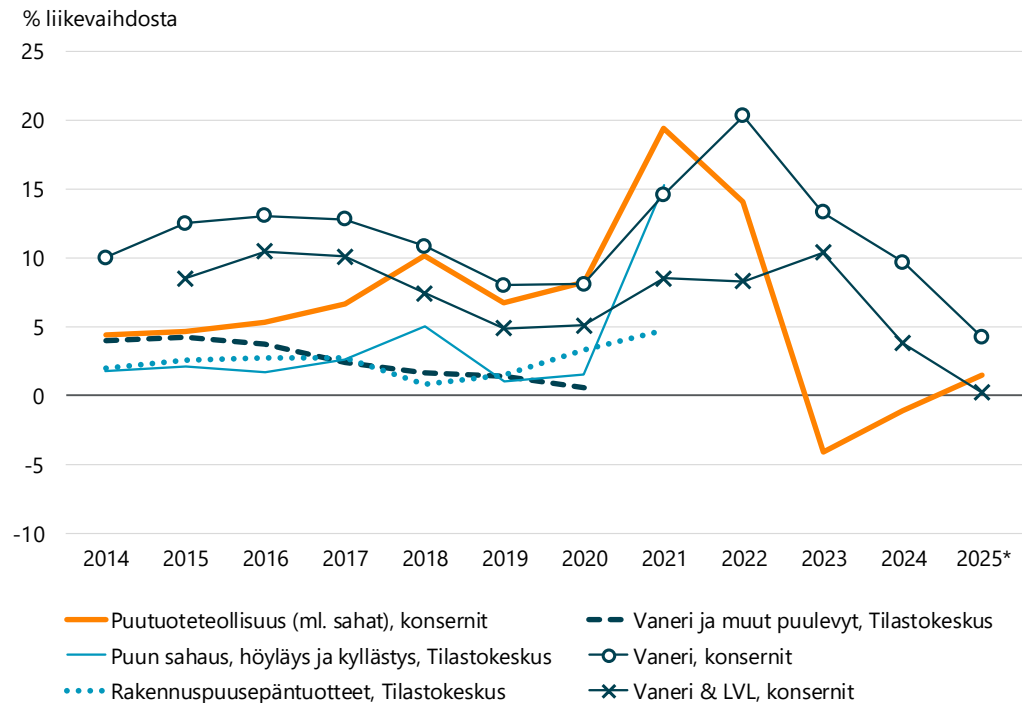
Kahden vaikean vuoden jälkeen sahojen kannattavuuden ennakoidaan hieman paranevan kuluvana vuonna, etenkin loppuvuotta kohti. Liiketulosprosentti yltänee 3–5 prosentin tasolle, mikä on alan pitkän aikavälin keskiarvo. Kannattavuutta edistää sahatavaran vientihinnan ennustettu 7 prosentin nousu ja tuotantomäärien samansuuruinen nousu. Toisaalta myös suurimman kustannuserän eli havutukin hinnan ennakoidaan nousevan tänä vuonna 3–5 prosenttia. Vaikka havutukin hinta lähti selvään laskuun kesällä 2025, sahojen kannattavuudessa muutoksen vaikutus tuntuu pienellä viiveellä.

Alan palkat nousevat tänä vuonna yleislinjan mukaisesti eli pääsääntöisesti 2,5 prosenttia. Kuljetus- ja logistiikkakustannukset ovat kehittyneet maltillisesti raakaöljyn hinnan ja korkojen selvän laskun seurauksena. Kuivarahtien merikuljetusten hintatasoa kuvaava Baltic Dry Index on jotakuinkin pitkän aikavälin keskiarvossa, ja merikonttien pääreittien rahtihinnat (Drewry WCI) ovat laskeneet viimeisen vuoden aikana selvästi ylikapasiteetin takia. Sähkö ja pääoma ovat edullisempia kuin edellisvuosina.

Vaikka hakkeen ja polttosivutuotteiden hintojen ennakoidaan pysyvän edelleen verrattain korkealla, epäedulliset valuuttakurssit jarrutta-

vat sahateollisuuden kannattavuuden merkittävämpää paranemista kuluvana vuonna.

Puutuoteteollisuuden alatoimialojen kannattavuus 2014–2025* liiketulosprosentilla mitattuna

* Tammi-kesäkuu 2025.

Lähteet: Tilastokeskus, Metsä Group, Stora Enso Oyj, UPM-Kymmene Oyj.

Vuonna 2026 sahojen kannattavuuden ennustetaan säilyvän ennallaan tai hieman paranevan. Sahatavaran vientihinnan ennakoidaan nousevan kaksi prosenttia mutta pääraaka-aineen eli havutukkien hinnan pysyvän ennallaan (kuusitukki) tai laskevan kaksi prosenttia (mäntytukki). Tuotantomääriin tai muihin kustannuksiin ei odoteta suuria muutoksia. Palkat nousevat yleisen linjan mukaisesti jälleen noin 2,5 prosenttia.

Yhdysvaltain dollarin kurssin ennakoidaan heikkenevän edelleen hieman euroon nähden. Tämä kehityskulku aiheuttaisi lisähaasteita kotimaisen sahateollisuuden kannattavuudelle, sillä dollarin heikkeneminen edelleen vuonna 2026 ei välttämättä parantaisi sahateollisuuden kannattavuutta kuluva vuodesta. Lopullinen vaikutus riippuu muun muassa siitä, mihin vienti ensi vuonna suuntautuu.

Koivuvaneri huipputuote

Vaneri, etenkin koivuvaneri, on pitkään ollut yksi Suomen metsäteollisuuden lippulaivat tuotteista. Yhtä laadukasta koivuvaneria pystytään tuottamaan vain harvoissa maissa. Koivuvaneria myydään vaativiin käyttötarkoituksiin, kuten kuljetusvälineiden lattioihin ja seiniin sekä laivoihin. Sitä käytetään myös vaativissa rakentamisen ja sisustamisen ratkaisuissa.

Helmikuussa 2022 alkanut Ukrainan sota mulisti koivuvanerin markkinat. Koivuvanerin tuonti EU-alueelle Venäjältä ja Valko-Venäjältä loppui pakotteiden seurauksena, mikä paransi kotimaisen koivuvanerin kysyntää päämarkki-

na-alueella. Samalla kuitenkin loppui myös koivutukin tuonti, mikä nosti sen hintaa kotimaassa merkittävästi, vuosina 2022–2024 yhteensä 45 prosenttia. Näin korkealla kotimaisen koivutukin nimellinen hinta ei ole koskaan ollut. Vaikka koivutukin niukkuus ja korkea hinta on aiheuttanut merkittäviä haasteita koivuvanerin tuotannolle, se on edelleen keskimäärin selvästi kannattavampaa kuin sahatavaran tuotanto.

Suurin osa kotimaisesta tuotannosta on kuitenkin kuusesta tehtyä havuvaneria, jota käytetään pääasiassa rakentamisessa. Havuvanerissa kilpailu on kovaa, koska vaihtoehtoisia tuotteita tulee Euroopan markkinoille myös selvästi halvempien tuotantokustannusten maista, kuten Brasiliasta. Havuvanerin kilpailijoita ovat myös muut puulevyt, etenkin OSB-levyt (Oriented Strand Board), jotka valmistetaan silputusta ja yhteen liimatuista puulastuista. Kyseessä on eräänlainen isojakeinen lastulevy.

Koivuvanerin kannattavuusnäkymät edelleen hyvät

Suomalaisen vanerin kysyntä peilaa Euroopan taloussuhdanteita: koivuvanerista lähes 85 prosenttia ja havuvanerista 80 prosenttia viedään Eurooppaan. Suurimmat vientimaat ovat Saksa, Alankomaat, Britannia ja Ruotsi. Saksan talouden kompastelulla on merkittävä vaikutus vanerin menekkiin ja kotimaisen tuotannon kannattavuuteen. Vientimaiden jakauman takia valuuttakurssien vaihtelun merkitys on vanerilla selvästi pienempi kuin sahatavaralla.

Vuonna 2025 vaneriteollisuuden kannattavuus säilyy kohtalaisena, joskin kotimaisten tuottajien välillä on merkittäviä eroja. Koivuvanerilla menee edelleen paremmin kuin havuvanerilla. Vanerin keskimääräiseen vientihintaan ei ennakoida suurta muutosta, mutta tuotantomäärä laskee viisi prosenttia kevään lakkojen takia. Pääraaka-aineiden eli koivu- ja kuusitukin hintojen odotetaan nousevan kuluva vuonna keskimäärin 1–3 prosenttia, mutta kevään huippuhinnoista on tultu jo selvästi alas. Muihin kustannuksiin ei odoteta suuria muutoksia.

Vuonna 2026 vaneriteollisuuden kannattavuuden ennakoidaan pysyvän ennallaan. Vanerin vientihinta nousee prosentin, ja tukkien hintojen odotetaan pysyvän ennallaan (kuusitukki) tai laskevan yhden prosentin (koivutukki). Palkat nousevat 2,5 prosenttia mutta muihin muuttuviin kustannuksiin, kuten kemikaaleihin ja energiaan, ei odoteta merkittäviä muutoksia.

Kemiallisen metsäteollisuuden kannattavuus ennätysalhaalla

Vuonna 2025 kotimaisen massa-, paperi- ja kartonkiteollisuuden kannattavuus jää poikkeuksellisen heikoksi. Lopputuotteiden kysyntä on vaimeaa ja hinnat laskevat edellisvuoteen verrattuna, mutta samalla useat keskeiset tuotantokustannukset – ennen muuta puuraaka-aineen hinta – ovat ennätyskorkealla. Yhtä korkealla kuitupuun nimellishinnat eivät ole Suomessa olleet koskaan ennen. Kymmenen vuotta sitten niiden hinta oli vain puolet nykytasosta.

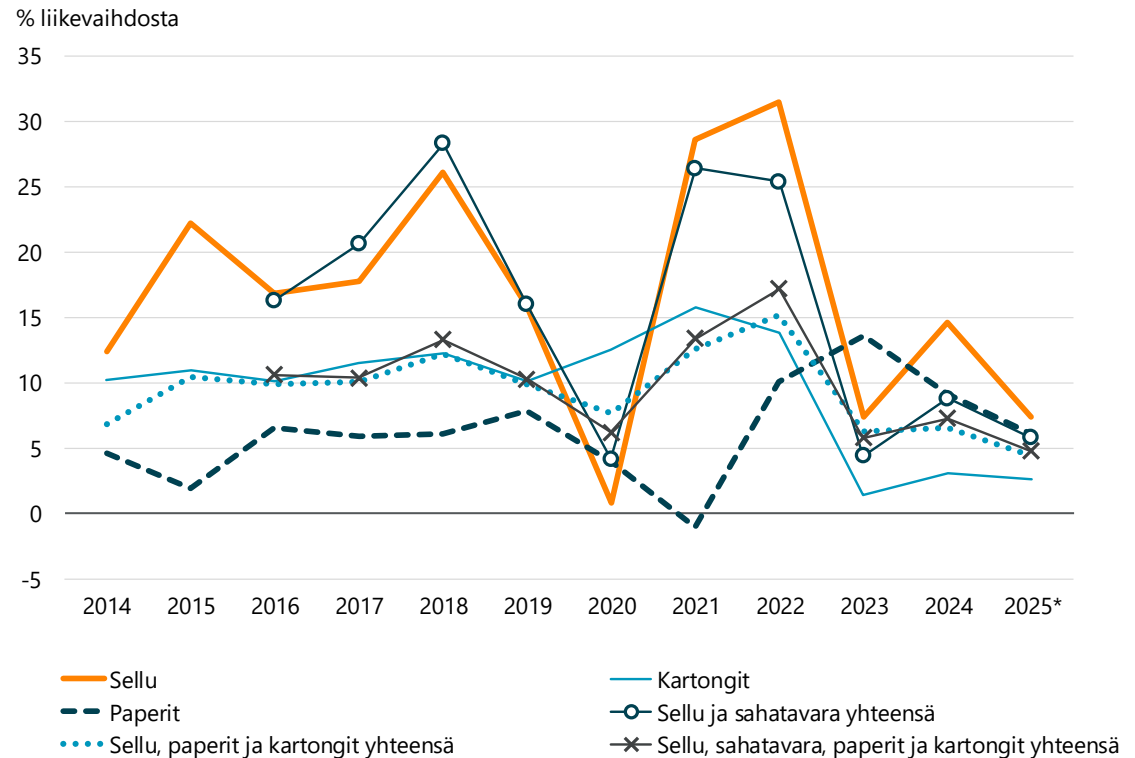
Kuluvana vuonna sellun ja paperin keskihintojen ennakoidaan laskevan kolme prosenttia ja kartongin neljä prosenttia. Paperia lukuun ottamatta tuotantomäärät nousevat kaksi prosenttia, mutta kapasiteetin käyttöasteet ovat matalia, kun tuotantoa rajoittamalla pyritään puolustamaan lopputuotteiden hintoja. Kustannuksista kuitupuun hinnan ennakoidaan nousevan keskimäärin 4–5 prosenttia edellisvuoden poikkeuksellisen korkeasta tasosta. Tosin hinnat ovat olleet selvässä laskussa kesästä 2025 lähtien, mikä luo edellytyksiä kotimaisen massa-, paperi- ja kartonkiteollisuuden kannattavuuden paranemiselle loppuvuotta kohti.

Palkkojen odotetaan nousevan kuluvana vuonna maltillisesti eli 2,5 prosenttia. Kuljetus- ja logistiikkakustannukset sekä kemikaalikustannukset ovat pysyneet ennallaan tai laskeneet, samoin sähkön hinta. Myös pääomakustannukset ovat edelleen hyvin maltillisella tasolla. Esimerkiksi Metsä Boardin lainojen keskikorko oli kesäkuun 2025 lopussa 3,0 prosenttia, ja uutta vihreää lainaa se sai keväällä markkinoilta 3,875 prosentin korolla. Elokuussa 2024 UPM sai sitä kiinteällä 3,375 prosentin korolla.

Puun hinnalla ja valuuttakursseilla merkittävä vaikutus kannattavuuteen

Puun hinnalla on merkittävä vaikutus massa-, paperi- ja kartonkiteollisuuden kannattavuuteen. Stora Enso ilmoittaa, että puun hintojen 10 prosentin laskulla olisi 245 miljoonan euron

Massa- ja paperiteollisuuden alatoimialojen kannattavuus 2014–2025* liiketulosprosentilla mitattuna

* Tammi-kesäkuu 2025.

Lähteet: Metsä Group, Stora Enso Oyj ja UPM-Kymmene Oyj.

välitön positiivinen vaikutus yhtiön oikaistuun liikelokseen seuraavan 12 kuukauden ajan. Sellun markkinahintojen 10 prosentin laskun

negatiivinen vaikutus olisi noin 120 miljoonaa euroa. Kemikaalien ja täyteaineiden samansuuruisen hinnanlaskun välitön positiivinen

vaikutus olisi selvästi pienempi (+ 43 milj. euroa), ja sähkön hinnanlaskun vain muutama miljoona euroa. Merkittävä osa Stora Enson liikevoitosta on viime aikoina koitunut yhtiön erittäin mittavan metsänomaisuuden tuottamista puunmyyntituloista. Vuonna 2024 niiden osuus konsernin oikaistusta liikevoitosta oli peräti 52 prosenttia (ei-IFRS). Alkuvuonna 2025 se oli vieläkin korkeampi, 56 prosenttia.

Valuuttakurssit ovat kehittyneet epäsuotuisasti massa-, paperi- ja kartonkitekiteollisuuden näkökulmasta. Euron vahvistuminen etenkin Yhdysvaltain dollariin nähden nakertaa kotimaisen tuotannon kilpailukykyä ja kannattavuutta merkittävästi. Esimerkiksi Stora Enson mukaan Yhdysvaltain dollarin 10 prosentin heikkenemisellä on 72 miljoonan euron välitön negatiivinen vaikutus yhtiön vuotuisen oikaistuun liiketulokseen (valuuttasuojauksen jälkeen). Muiden valuuttakurssien muutosten merkitys on huomattavasti pienempi.

Kartongin kannattavuus jää hyvin heikoksi vuonna 2025

Kaikkiaan kotimaisen massa-, paperi- ja kartonkitekiteollisuuden kannattavuuden ennakoidaan jäävän hyvin vaatimattomaksi vuonna 2025, erityisesti kartongilla. Tämä on siinä mielessä merkittävää, että Suomessa paperiteollisuuden korvaajaksi kansantalouden arvonlisän tuottajana on kaavailtu nimenomaan kartonkitekiteollisuutta. Sen tuotannon laajentamiseen on investoitu viime vuosina merkittävästi, mutta

nyt näille mittaville investoinneille on vaikeaa saada kunnon tuottoa.

Sahateollisuuden tapaan kartonkitekiteollisuus takoi valtavia voittoja vuosina 2021 ja 2022. Alan kannattavuus kuitenkin romahti hyvin nopeasti keväällä 2023. Kaksi vuotta myöhemmin keväällä 2025 se otti hurjat pohjat, kun esimerkiksi pelkästään kartonkeja tuottava Metsä Board Oyj painui selvästi tappiolliseksi ja sen pääoman tuotto negatiiviseksi. Heikon kannattavuuden ja merkittävien investointien jatkumisen johdosta yhtiön rahavirta on käännytynyt negatiiviseksi.

Sama tilanne on Stora Ensolla. Sen oikaistu sijoitetun pääoman tuotto on ollut viime aikoina niukasti positiivinen mutta oman pääoman tuotto (ROE) negatiivinen jo useiden vuosien jännestien ajan, eli käytännössä yhtiö on tuhonnut omistaja-arvoa. Stora Enson liikevaihdosta valtaosa tulee kartongeista.

Erityisen suurissa vaikeuksissa on ollut valkoinen pintakartonki (kraftlaineri), jota käytetään pääasiassa vähittäiskaupan eri pakkaustarpeissa. Esimerkiksi Metsä Boardilla sen myynti on ollut vahvasti riippuvainen Pohjois-Amerikan markkinoista, jonka osuus on ollut lähes puolet yhtiön kraftlainer-toimituksista. Nyt myynnin fokusta yritetään siirtää enemmän Eurooppaan. Tämä on kuitenkin vaikeaa, koska Euroopassa vallitsee selkeä ylitarjontatilanne. Uudessa tilanteessa Euroopan suurin taivekartongin ja valkoisten kraftlainerien valmistaja onkin kertonut tarkastelevansa mahdollisuutta vaih-

taa Ruotsin Husumin tehtaan yhden koneen tuotantosuunta valkoisista pintakartongeista ruokapakkaus- ja tiivispapereihin.

Yhdysvaltain tuontitullit ovat vähentäneet myös yhtiön kärkituotteen eli taivekartongin menekkiä Pohjois-Amerikassa, koska sille on olemassa paikallisia ja halvempia substituutteja. Taivekartonkia käytetään pääasiassa kuluttajatuotepakkauksissa, kuten elintarvike-, kosmetiikka- ja lääkepakkauksissa.

Myös sellun ja papereiden kannattavuus paineessa

Paino- ja kirjoituspapereiden alamäki jatkuu. Sitä kiihdyttivät vuonna 2023 toteutetut paino- ja kirjoituspapereiden poikkeuksellisen suuret hinnannostot ja kenties myös uusi aggressiivisempi hinnoittelutapa, jotka molemmat kannustivat ostajia luopumaan esimerkiksi paperille painetuista tuote- ja tarjouskatalogeista tai ainakin vaihtamaan niissä käytetyt paperilaadut halvempiin. Näillä lyhyen välin toimilla saattoi olla ennakoitua suurempia negatiivisia kysyntävaikutuksia hieman pitemmällä aikavälillä.

Esimerkiksi UPM graafisten papereiden liiketoiminta (UPM Communication Papers) teki vuonna 2023 historiallisen hyvää tulosta ja vielä vuonna 2024 hyvää tulosta. Keväällä 2025 sen vertailukelpoinen liikevoitto ja pääoman tuotto kuitenkin romahtivat selvästi alentuneiden hintojen ja toimitusmäärien johdosta. UPM:llä on tällä hetkellä kymmenen paperitehdasta, joista neljä sijaitsee Suomessa.

Pehmopapereilla menee kohtalaisesti. Tämä johtuu ennen muuta viime vuosina toteutuista lopputuotteiden merkittävistä hinnankorotuksista. Hinnoista ja kapasiteetin käyttöasteesta on kuitenkin viime aikoina jouduttu tinkimään koventuneen kilpailun vuoksi. Suomessa kiristynyt kilpailu on näkynyt muun muassa tuonnin lisääntymisenä Baltiasta ja Puolasta. Lisäksi korkeat puu- ja sellukustannukset painavat alan tulosta. Suomessa käytetään enää vähän keräyspaperia sen jälkeen, kun Metsä Tissue ilmoitti luopuvansa siitä vuoden 2025 kuluessa.

Markkinatilanne jatkuu vaikeana vuonna 2026

Vuonna 2026 massan, paperin ja kartongin markkinatilanteen ennakoitaan jatkuvan vaikeana kysynnän vaimeuden ja ylikapasiteetin takia. Sellun vientihinnan ennakoitaan laskevan kolme prosenttia, samoin paperin. Kartongilla pudotus olisi Luken ennusteiden mukaan hivenen suurempi eli neljä prosenttia. Kuitupuun hinnat laskisivat kotimaassa saman verran eli 3–4 prosenttia. Palkat nousevat yleisesti noin 2,5 prosenttia, mutta muihin kustannuseriin ei odoteta merkittäviä muutoksia. Valuutoista ja etenkin Yhdysvaltain dollarista on

edelleen odotettavissa vastatuulta – varsinkin jos ennusteet euron vahvistumisen jatkumisesta vuoden 2026 aikana osoittautuvat oikeaksi.

Jos edellä mainitut oletukset pitävät paikkansa, massa-, paperi- ja kartonkiteollisuuden kannattavuuden osalta yhdeksi ratkaisevaksi tekijäksi nousee kapasiteetin käyttöaste. Sen ei odoteta merkittävästi nousevan vuonna 2026. Tämän seurauksena kotimaisen massa-, paperi- ja kartonkiteollisuuden kannattavuuden ennakoitaan jatkuvan verrattain heikkona myös vuonna 2026.

Metsätalous

Puuvarojen käyttö

Harri Kilpeläinen

Runkopuuta on korjattu Suomen metsistä enimmillään 78,2 miljoonaa kuutiometriä vuonna 2018, jonka jälkeisinä vuosina runkopuun hakkuumäärät ovat olleet vuodesta riippuen kahdesta yhdeksään miljoonaa kuutiometriä alhaisemmat. Vuonna 2024 runkopuun vuotuinen hakkuukertymä ylitti vuoden 2023 tason noin miljoonalla kuutiometrillä ja oli 73,7 miljoonaa kuutiometriä Luonnonvarakeskuksen hakkuukertymätilaston mukaan. Runkopuun hakkuukertymästä oli tukkipuuta 28,9 miljoonaa kuutiometriä, kuitupuuta 33,5 miljoonaa kuutiometriä ja energiarunkopuuta 11,3 miljoonaa kuutiometriä. Tälle vuodelle ainespuun hakkuukertymäennuste on noin puoli miljoonaa kuutiometriä viime vuotta suurempi.

Suomessa on noin 22,9 miljoonaa hehtaaria metsä- ja kitumaata, josta 19,3 miljoonaa hehtaaria on puuntuotannon maata Valtakunnan metsien 13. inventoinnin (VMI13, maastotyöt

2019–2023) mukaan. Puuntuotannon maata, jossa metsänkäsittelyyn liittyviä rajoituksia ei ole tai nämä rajoitukset sallivat ainakin osittain hakkuutoiminnan, on Etelä-Suomessa yli 95 prosenttia ja Pohjois-Suomessa 73 prosenttia metsä- ja kitumaan kokonaisalasta. Soiden osuus tästä kokonaisalasta on koko maassa 30,4 prosenttia. Puuston kokonaistilavuus on liki 2,6 miljardia kuutiometriä, josta 88 prosenttia sijaitsee puuntuotannon maalla. Pohjois-Suomessa on selvästi suurempi osuus (23 prosenttia) puuston kokonaistilavuudesta puuntuotannon ulkopuolella olevalla maalla kuin Etelä-Suomessa (6 prosenttia). Kokonaistilavuudesta 1,9 miljardia kuutiometriä on kangaiden ja 0,7 miljardia kuutiometriä soiden puustoissa. Puulajeista eniten on mäntyä, jonka osuus on noin puolet puuston kokonaistilavuudesta. Kuusella vastaava osuus on 30 prosenttia, koivulla 17 prosenttia ja muilla lehtipuilla kolme prosenttia.

Puuston vuotuinen kasvu (VMI13, maastotyöt 2019–2023) inventoinnin mittaussuosia edeltäneinä viitenä vuonna on ollut keskimäärin 103,0 miljoonaa kuutiometriä. Vuotuinen kasvu on pienentynyt edellisestä inventoinnista (VMI12, maastotyöt 2014–2018) lähes viidellä miljoonalla kuutiometrillä. Kun puuston kokonaispoistuma (sisältäen hakkuissa ja metsänhoitotoimenpiteissä kaadettujen sekä luontai-

sesti kuolleiden puiden poistuman) oli 89,6 miljoonaa kuutiometriä vuonna 2024, puuvaranto lisääntyi vuoden aikana 13,4 miljoonalla kuutiometrillä. Tämän vuoden ennustetulla hakkuutasolla puuvarannon lisäyksen arvioidaan olevan hieman yli puoli miljoonaa kuutiometriä edellistä vuotta pienempi.

Metsä- ja kitumaasta, jotka ovat Suomessa käytettyjä määritelmiä ja jotka yhteensä vastaavat likimain kansainvälistä ja EU:n metsiin liittyvässä lainsäädännössä käyttämää FAOn metsän määritelmää, suojeltua oli yhteensä 2,94 miljoonaa hehtaaria vuoden 2022 alussa (VMI12/13, maastotyöt 2016–2020). Näistä lakisääteisistä suojelualueita oli 2,46 miljoonaa hehtaaria ja talousmetsien monimuotoisuuden suojelukohteita 0,48 miljoonaa hehtaaria. Lisäksi 0,43 miljoonaa hehtaaria oli muita luontoarvojen suojelua tukevia kohteita ja muita erityisalueita. Etelä- ja Pohjois-Suomessa lakisääteisesti suojeltujen metsien osuudet olivat 4,4 ja 17,3 prosenttia metsä- ja kitumaan pinta-alasta. Maakunnista Lapissa lakisääteisesti suojeltujen metsien osuus oli 24,6 prosenttia. Seuraavaksi korkeimmat osuudet olivat Kainuussa 7,3 prosenttia, Uudellamaalla 7,1 prosenttia ja Pohjois-Pohjanmaalla 7,0 prosenttia. Lapissa oli suhteellisesti eniten myös talousmetsien monimuotoisuuden suojelukohteita (3,4 prosenttia) sekä luontoarvojen suojelua tukevia

metsiä ja muita erityisalueita (4,8 prosenttia). Yhteensä eri perusteilla suojeltuja metsiä oli Lapissa 32,8 prosenttia metsä- ja kitumaan alasta. Etelä- ja Pohjois-Suomessa vastaavat osuudet olivat 6,2 ja 23,5 prosenttia.

Vuonna 2023 julkistettujen hakkuumahdollisuusarvioiden (perustuen VMI12/13-aineistoon, maastotyöt 2017–2021) mukaan suurin ylläpidettävissä oleva vuotuinen hakkuukertymäarvio kaudelle 2019–2028 on 79,8 miljoonaa kuutiometriä runkopuuta, josta tukki- ja kuitupuuta on 74,8 miljoonaa kuutiometriä ja loput viisi miljoonaa kuutiometriä muodostuu energiarunkopuusta. Energiarunkopuusta ainespuukokoisena korjataan vuosittain yli neljä miljoonaa kuutiometriä. Arvion mukaisesta runkopuun vuotuisesta kokonaishakkuukertymästä saadaan 59,9 miljoonaa kuutiometriä Etelä-Suomen ja 19,6 miljoonaa kuutiometriä Pohjois-Suomen metsistä. Etelä-Suomessa soiden osuus runkopuun kokonaishakkuukertymäarviosta on 21 prosenttia ja Pohjois-Suomen vastaava osuus 28 prosenttia. Turvemaiden merkitys puuntuotannossa korostuu erityisesti Pohjois-Suomessa, jossa suota on yli kolmannes puuntuotannon metsä- ja kitumaan alasta VMI13-inventoinnin (maastotyöt 2019–2023) mukaan. Etelä-Suomessa soiden vastaava osuus on 26 prosenttia.

Kuva: Erkki Oksanen, Luke.

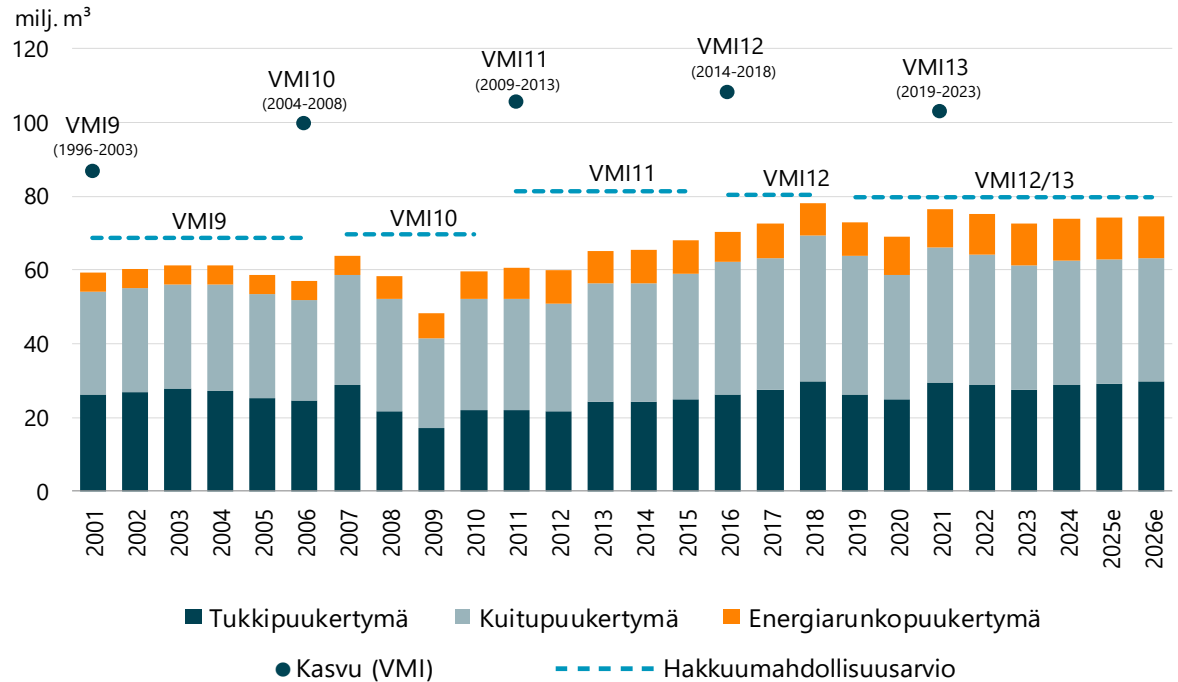
Vuosina 2022–2024 tilastoidut runkopuun vuotuiset hakkuukertymät ovat olleet keskimäärin koko maassa 73,9 miljoonaa kuutiometriä, josta 57,9 miljoonaa kuutiometriä on korjattu Etelä-Suomen ja 15,9 miljoonaa kuutiometriä Pohjois-Suomen metsistä. Kun toteutuneita hakkuuita verrataan suurimman ylläpidettävissä olevan hakkuukertymäarvion tasoon, runkopuun hakkuumäärät ovat koko maassa jääneet seitsemän prosenttia, Etelä-Suomessa kolme prosenttia ja Pohjois-Suomessa 20 prosenttia alle hakkuukertymäarvion mukaisen tason. Osassa eteläisen Suomen maakuntia runkopuun toteutuneet hakkuumäärät ovat ylittäneet keskimäärin vuosina 2022–2024 suurimman ylläpidettävissä olevan hakkuukertymäarvion tason. Maakunnista Etelä-Karjalassa edellä mainittu arvion taso ylittyi 10 prosentilla, Kymenlaaksossa 8 prosentilla, Päijät-Hämeessä ja Pirkanmaalla viidellä prosentilla sekä Kanta-Hämeessä kahdella prosentilla. Lapin maakunnassa runkopuun toteutuneet hakkuumäärät jäivät 76 prosenttiin suurimman ylläpidettävästä olevan hakkuukertymäarvion tasosta, mikä oli maakunnista alin toteutuneiden hakkuuiden suhteellinen taso.

Suurimman ylläpidettävissä olevan aines- ja energiapuun hakkuukertymäarvion mukaan lähimmällä 30-vuotiskaudella 2019–2048 Suomen metsistä voitaisiin korjata vuositasolla keskimäärin 84,9 miljoonaa kuutiometriä runkopuuta, josta Etelä-Suomen osuus olisi 63,2 miljoonaa ja Pohjois-Suomen 21,7 miljoonaa

kuutiometriä. Taloudellisin perustein ilman puuntuotannollisia kestävyysrajoitteita lasketun arvion mukainen suurin ainespuun hakkuumäärä kaudella 2019–2028 olisi koko maassa puolestaan 103 miljoonaa kuutiometriä vuodessa, ja tämän lisäksi energiarunkopuuta voitaisiin korjata yli viisi miljoonaa kuutiometriä vuodessa.

Esitetyt hakkuumahdollisuuslaskelmat perustuvat tietoihin puuston määrästä, rakenteesta, kasvusta ja metsien käyttörajoituksista sekä oletuksiin metsien käsittelystä metsänhoidon suositusten mukaisesti ja talouslaskennan pohjalla olevista yksikköhinnoista. Suurin ylläpidettävissä oleva hakkuukertymäarvio kertoo maksimitason, jossa metsien hakkuumahdollisuudet kasvavat tai pysyvät vähintään samalla tasolla kausittain lähimpien vuosikymmenten aikana tilanteessa, jossa nykyisen ilmaston, metsien käyttörajoitusten tai esimerkiksi metsänhoitosuositusten ei oleteta muuttuvan. Laskelma johtaa neljän prosentin laskentakorkokannalla taloudellisesti tehokkaaseen ja puuntuotannollisesti kestäväan metsien käsittelyyn. Laskelmassa ei oteta huomioon esimerkiksi tila- ja omistajakohtaisia tavoitteita ja rajoitteita, metsänomistajien hakkuu- ja puunmyyntikäyttäytymistä, ilmastomuutoksen vaikutuksista metsien kasvuun ja tuhojen esiintymiseen tai mahdollisia uusia metsien käytön rajoituksia, eikä laskelma siten ole hakkuusuunnite tai ennuste tulevaisuudessa toteutuvista hakkuista.

Puuston kasvu ja poistuma, tilastoidut hakkuukertymät sekä runkopuun suurin ylläpidettävissä oleva hakkuumahdollisuusarvio

VMI9 ja VMI10 hakkuumahdollisuusarviot eivät sisällä energiarunkopuuta, myöhempisiin arvioihin se sisältyy. Tuorein hakkuumahdollisuusarvio on laskettu VMI12/13-aineistolla (2017–2021). VMI kasvutiedot esitetään kunkin inventoinnin kasvunlaskentajakson keskivuonna.

Lähde: Luke.

Raakapuumarkkinat

Jussi Leppänen

Raakapuumarkkinoilla kantohinnat ovat lähteneet kesän jälkeen laskuun ja puukauppamäärät vähentyneet selvästi. Teollisuuspuiden hakuiden ennustetaan tänä vuonna kasvavan prosenttiin viime vuodesta 62,6 miljoonaan kuutiometriin. Tukkipuun hakkuut kasvavat prosentin 28,8 miljoonaan kuutiometriin, kun puutuoteteollisuuden tuotanto oli vielä vuoden alkupuoliskolla korkealla tasolla. Kuitupuun hakkuut kasvavat myös prosentin 33,8 miljoonaan kuutiometriin. Havutukkien vuosikeskiarvona lasketut kantohinnat nousevat kuluvana vuonna 3–5 prosenttia. Koivutukin kantohinta nousee yhden prosentin ja kuitupuiden 4–5 prosenttia. Raakapuun tuonnin ennustetaan säilyvän viime vuoden viiden miljoonan kuutiometrin tasolla. Teollisuuspuiden hakuiden ja raakapuun tuonnin yhteismäärä kasvaa kaksi prosenttia 67,6 miljoonaan kuutiometriin.

Vuonna 2026 sekä puutuoteteollisuuden että kartongin tuotantomäärät kasvavat hieman. Sen sijaan paperin tuotanto vähenee selvästi tuotantolinjojen sulkemisten vuoksi. Tukkipuun hakkuut kasvavat kaksi prosenttia 29,3 miljoonaan kuutiometriin.

naan kuutiometriin ja kuitupuun hakkuut vähenivät prosentin 33,5 miljoonaan kuutiometriin. Yhteensä hakkuut säilyvät suunnilleen kuluvan vuoden tasolla 62,8 miljoonassa kuutiometrissä. Mäntytukin kantohinta laskee ensi vuonna kaksi prosenttia ja kuusitukin kantohinta jää lähes kuluvan vuoden tasolle, kun sahatavaran tuotanto kasvaa hieman. Koivutukin kantohinta laskee prosentin siitä huolimatta, että koivuraaka-aineen niukkuus lehtivanerin tuotannossa jatkuu. Kuitupuiden kantohinnat laskevat 3–4 prosenttia, kun kartongin tuotannon kasvu ei riitä korvaamaan sellun ja etenkin paperintuotannon vähenemistä ja lopputuotteiden hinnat laskevat. Pääasiassa kuitupuista ja hakkeesta koostuvan raakapuun tuonti jatkuu vakaana viidessä miljoonassa kuutiometrissä. Teollisuuspuun hakuiden ja raakapuun tuonnin yhteismäärä pysyy siten suunnilleen kuluvan vuoden tasolla 67,8 miljoonassa kuutiometrissä.

Puumarkkinat hiljenivät kesän jälkeen

Vuoden 2025 tammi–elokuussa teollisuuspuun hakkuukertymä oli yhteensä 40,0 miljoonaa kuutiometriä, mikä on viisi prosenttia enemmän kuin viime vuoden vastaavana aikana. Tukkipuiden hakkuut olivat prosentin suuremmat kuin viime vuonna. Mäntytukkien hakkuut vähenivät kolme prosenttia, kuusitukkien hakkuut lisääntyivät neljä prosenttia ja koivutukkien hakkuut pysyivät vuodentakaisella tasollaan. Kuitupuiden hakkuut olivat tammi–elokuussa peräti kahdeksan prosenttia vuo-

dentakaista korkeammalla tasolla: mäntykuitupuulla hakkuut olivat kolme, kuusikuitupuulla 16 ja koivukuitupuulla yhdeksän prosenttia suurempia kuin viime vuonna. Yksityismetsissä hakkuut olivat viisi prosenttia vuodentakaista suurempia ja yhteensä 32,0 miljoonaa kuutiometriä. Metsähallituksen ja yhtiöiden metsissä hakkuut olivat kolme prosenttia viimevuotista ajanjaksoa suurempia ja 8,0 miljoonaa kuutiometriä.

Kuluvan vuoden alkupuolella niukkuus raakapuusta nosti kantohintatasoa kaikissa puutaralajeissa. Tammi–elokuun kantohinnat olivat mänty- ja kuusitukeilla 6–8 prosenttia, koivutukilla 3 ja kuitupuilla 9–10 prosenttia viime vuoden vastaavaa ajanjaksoa korkeammat. Viime vuoteen verrattuna puukauppamäärät alkoivat kuitenkin vähentyä kesäkuuta lähestyttäessä. Heinäkuusta alkaen puukaupassa on jo jääty jälkeen vuodentakaisesta kertymästä. Tammi–elokuussa 2025 puukauppa oli jo kuusi prosenttia vuodentakaista pienempää ja määrältään 27,1 miljoonaa kuutiometriä. Tukkipuiden kaupat vähenivät yhdeksän ja kuitupuiden kaupat kahdeksan prosenttia. Puukaupan määrät kasvoivat mäntypikkutukeissa 18 ja kuusipikkutukeissa 12 prosenttia. Erikoispuun kauppa kasvoi peräti 57 prosenttia 1,7 miljoonaan kuutiometriin. Erikoispuun merkittävää kasvua selittävät erikoispuiksi luokitellut runkohinnoitellut puut. Puukauppatilastossa erikoispuusta ei ole puulaji- ja hakkuutapatietoa,

Teollisuuden puunhankinta 2024–2026e.

Raakapuulaji/ omistajaryhmä	2024	2025e	Muutos	2026e	Muutos
	milj. m ³	milj. m ³	%	milj. m ³	%
Teollisuuspuun hakkuut, yht. ¹	62,1	62,6	1	62,8	0
Yksityismetsät ²	49,6	50,0	1	49,9	0
Yhtiöt ja Metsähallitus	12,5	12,6	1	12,9	2
Tukkipuu	28,6	28,8	1	29,3	2
Kuitupu	33,5	33,8	1	33,5	-1
Raakapuun tuonti	5,0	5,0	0	5,0	0
Teollisuuspuun hakkuut ja raakapuun tuonti	67,1	67,6	1	67,8	0

1 Teollisuuspuun hakkuutilaston tiedonkeruu on laajennettu vuodesta 2015 alkaen kaikkeen metsänhoitoyhdistysten kautta korjattuun puuhun. Se on lisännyt tilastoituja teollisuuspuun hakkuita.

2 Sisältää kunnat, seurakunnat ym.

Lähteet: Luke ja Tulli.

Yksityismetsien keskimääräiset kantohinnat 2024–2026e.

Puutavaralaji	2024	2025e	Muutos	2026e	Muutos
	€/m ³	€/m ³	%	€/m ³	%
Mäntytukki	77,2	80,8	5	78,8	-2
Kuusitukki	80,5	82,9	3	82,5	0
Koivutukki	65,1	66,0	1	65,2	-1
Mäntykuitu	30,6	32,1	5	30,9	-4
Kuusikuitu	32,7	33,9	4	32,5	-4
Koivukuitu	31,2	32,4	4	31,3	-3

Lähde: Luke.

mutta runkoinnoittelua käytetään lähinnä männyn ja kuusen pystykaupoissa, erityisesti päätehakuissa mutta myös myöhemmissä harvennuksissa. Kun puulajeittain tiedossa olevat tukki- ja kuitupuutavaralajit lasketaan yhteen, yksityismetsien puukauppa väheni tammielokuussa kuusella ja männällä suunnilleen saman verran, 6–7 prosenttia ja koivulla 12 prosenttia. Koska erikoispuusta todennäköisesti merkittävä osa on kuusta ja mäntyä runkopuukaupan vuoksi, kuusen ja männyn todelliset puukaupan alenemat ovat hieman edellä olevaa vähäisemmät.

Metsäteollisuus ry:n viikkoseurannan mukaan koko vuoden 2025 yksityismetsien puukauppakertymä oli syyskuun lopussa 12 prosenttia viime vuotta pienempi, kun vielä toukokuun alussa puukauppamäärät olivat kymmenyksen vuodentakaista edellä. Käännö on siten tapahtunut kevään jälkeen. Syyskuun aikana puukauppoja tehtiin alle puolesta noin kolmasosaan verrattuna vuodentakaisiin määriin. Metsäkeskuksen julkaiseman metsänkäyttöilmoituksiin perustuvan ja hakkuuaikomuksia seuraavan aineiston syyskuun lopun tilanteen mukaan yksityismetsissä oli tehtynä metsänkäyttöilmoituksia puukauppamääräksi arvioituna vielä kaksi prosenttia viimevuotista enemmän. Puukaupan kasvulle on siten edelleen mahdollisuuksia, mutta puunmyynnit näyttäisivät siirtyvän myöhempään ajankohtaan. Metsähallituksen ja yhtiöiden metsissä vastaavia puukauppamääräksi arvioitua ja metsänkäyttöilmoituksia oli kolme prosenttia vähemmän kuin vuosi sitten.

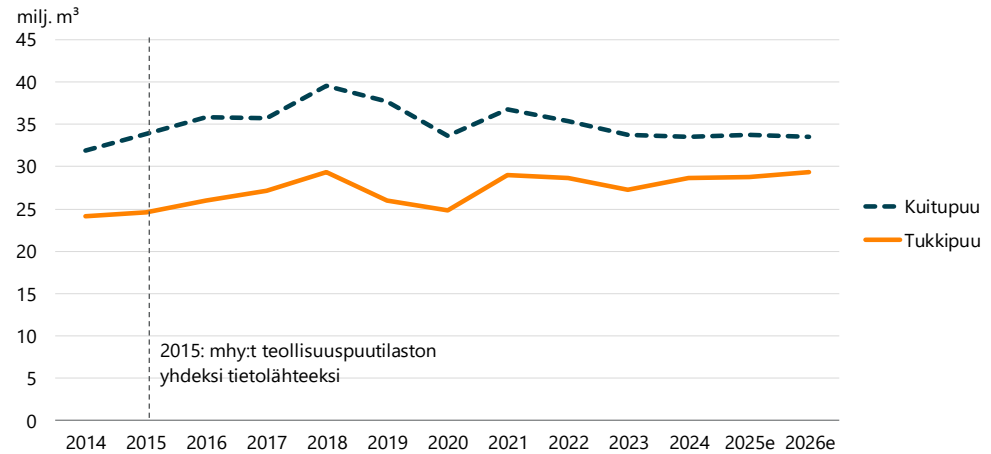
Tuleva talvi näyttää suuntaa puumarkkinoiden kehityksestä

Kuluvan vuoden syksyn ja tulevan alkutalven puukaupparamäärät jatkuvat vielä jonkin aikaa vuodentakaiseen verrattuna vähäisinä, ja kantohintojen laskun odotetaan jatkuvan. Puun kysynnän odotetaan lisääntyvän vasta metsäyhtiöiden puuvarastotilanteen tasapainottumisen myötä. Tuolloin puukauppaa käydään jo pääosin talvella hakattaviksi tarkoitetuista leimikoista, joissa hintataso voi olla kesällä tai varsinkin kelirikkoaikoina hakattavia leimikoita alhaisempi. Talvileimikoita jäi myös jonkin verran viime talvena korjaamatta, mikä voi siirtää puukaupan kasvua myöhemmäksi.

Syksyn puumarkkinatilanteen perusteella koko kuluvan vuoden 2025 puukaupakertymä tulee jäämään todennäköisesti noin viidesosan viime vuotta pienemmäksi. Loppuvuoden alhaisilla puukaupparamäärillä on vaikutusta myös koko vuoden 2025 keskimääräisiin kantohintoihin, jotka tulevat olemaan selvästi korkeampia kuin loppuvuoden kantohinnat. Mäntytukin vuoden keskikantohinnaksi ennakoidaan 80,8 euroa ja kuusitukin 82,9 euroa kuutiometriltä, mikä tarkoittaa 3–5 prosentin nousua viime vuodesta. Koivutukin kantohinnan ennakoidaan olevan prosentin viime vuotta korkeampi, 66,0 euroa kuutiometriltä.

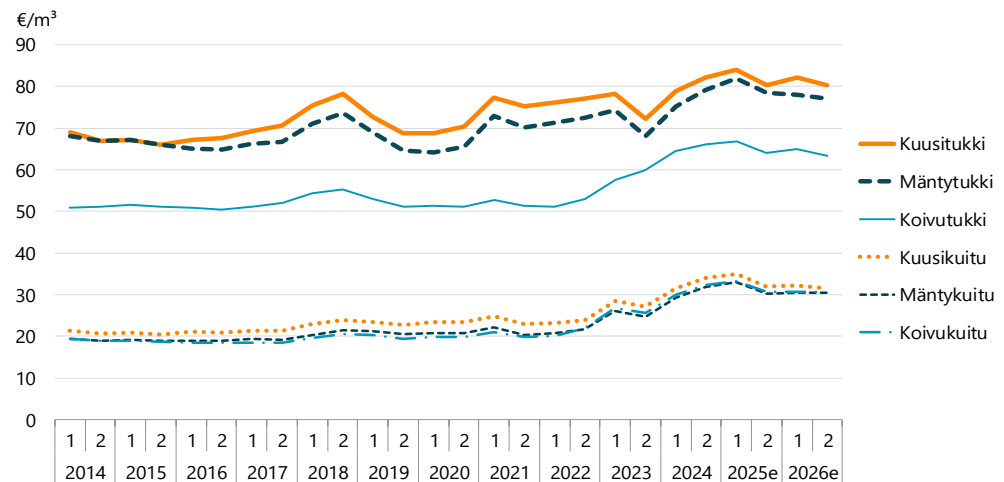
Kuluvana vuonna tukkipuun hakkuiden ennustetaan yltävän prosentin kasvuun ja 28,8 miljoonaan kuutiometriin. Sahateollisuuden tuotanto oli erityisesti alkuvuonna vauhdissa, mutta sen jälkeen epävarmuus on kasvanut. Tukkina hakattua puuta on toisaalta tällä het-

Tukki- ja kuitupuun hakkuut 2014–2026e

Lähde: Luke.

Puutavaralajien kantohinnat puolivuositain 2014–2026e vuoden 2024 hinnoin*

*deflatointi elinkustannusindeksillä

Lähde: Luke.

kellä aikaisempia vuosia huomattavasti vähäisempi paine käyttää sellu-, paperi- ja kartonkiteollisuudessa. Edelleen kuitupuuna hakatun puun käytölle energiantuotannossa on aiempia vuosia vähäisempää tarvetta sähkökattilainvestointien valmistuttua ja leutojen säiden vuoksi käyttämättä jääneiden energiapuuvastojen vuoksi.

Kuitupuiden hakkuiden ennustetaan lisääntyvän kuluvana vuonna viime vuodesta lopulta vain yhden prosentin 33,8 miljoonaan kuutiometriin. Kuluvalla vuodelle on maaliskuussa tullut merkittävästi uutta kartonkikapasiteettia Stora Enson Oulun tehtaille, mutta toisaalta Takon kartonkitehdas on kesällä suljettu Tampereella. Tammi-elokuun hakkuukertymien perusteella kuitupuuta on hakattuna runsaasti varastoon, mikä osaltaan vähentää kuitupuun

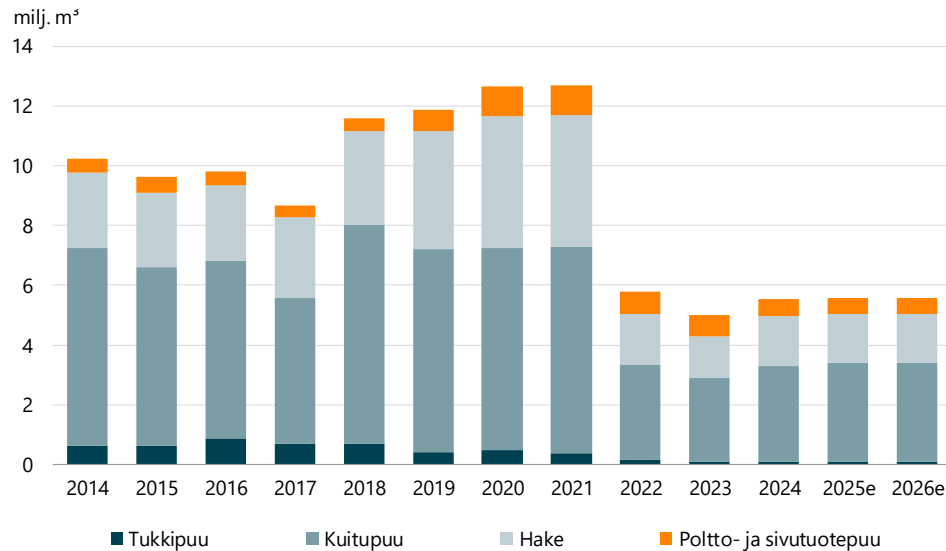
ostotarvetta tällä hetkellä. Lisäksi kemiallisen metsäteollisuuden tehtaita seisotetaan tuotannosta loppuvuoden aikana ja Stora Enson Oulun uusi kartonkikone saavuttaa täyden tuotannon vasta 2027. Kuluvana vuonna kuitupuiden kantohintojen ennustetaan nousevan 4–5 prosenttia vuodentakaisesta. Mäntykuitupuun koko vuoden keskikantohinta nousee 32,1 euroon, koivukuitupuun 32,4 euroon ja mekaniisiin massoihin sekä havuselluun käytettävän kuusikuitupuun kantohinta 33,9 euroon.

Raakapuun tuonnin ennustetaan pysyvän viime vuoden tasolla 5,0 miljoonassa kuutiometrissä. Raakapuun tuonti on suurimmaksi osaksi (90 %) lähtöisin Latviasta, Virosta ja Ruotsista. Lisäksi tuodaan poltto- ja sivutuotepuuta. Myös osa raakapuuksi luokitellusta tuontihakkeesta menee energiakäyttöön. Raakapuun tuonnin keskihintataso on vakiintunut lähes kaksinkertaiseksi verrattuna aikaan, jolloin valtaosa raakapuusta tuli Venäjältä.

Hakkuut ennallaan vuonna 2026

Puutuoteteollisuudessa markkinanäkymien ennakoitua olevan vuonna 2026 paremmat kuin sellu-, paperi- ja kartonkiteollisuudessa. Puutuoteteollisuudessa tuotantomäärät kasvavat ja sahatavaran ja vanerin hintatasot vahvistuvat hieman. Myös kartonkiteollisuudessa tuotanto kasvaa kapasiteetin lisääntyessä. Sen sijaan selluteollisuudessa tuotantoa rajoitetaan. Paperiteollisuudessa tuotanto on päätymässä UPM Kymmeneen Kaukaan paperitehtaalla vuoden 2025 loppuun mennessä ja

Tuontipuun määrä puutavaralajeittain 2014–2026e

Lähteet: Tulli ja Luke.

muutosneuvottelujen jälkeen mahdollisesti Sappi Kirkniemen yhdellä paperikoneella vuonna 2026. Molemmat tehtaat tuottavat aikakauslehtipaperia. Sellun, paperin ja kartongin keskihintojen ennakoidaan laskevan ensi vuonna.

Teollisuuspuun hakkuiden ennustetaan pysyvän vuonna 2026 tämän vuoden tasolla 62,8 miljoonassa kuutiometrissä. Tukkipuun hakkuiden ennustetaan nousevan pari prosenttia kuluva vuodesta 29,3 miljoonaan kuutiometriin puutuoteteollisuuden tuotannon kasvaessa. Kuitupuiden hakkuut vähenevät prosentin 33,5 miljoonaan kuutiometriin, kun kartonkiteollisuuden lisääntyvä tuotanto ei riitä korvaamaan selluteollisuuden tuotannonrajoitusten ja suljettavan paperiteollisuuden vähentämää puunkäyttöä. Markkinoilla olevan epävarmuuden vuoksi hakkuuennusteisiin voivat vaikuttaa poikkeuksellisen merkittävästi myös hakatun puun ja hakkeen varastotasojen vuodenvaihteiden muutokset.

Ensi vuonna mäntytukkien keskimääräiset kantohinnat laskevat pari prosenttia, kun selluhakkeen hinta laskee ja Metsähallituksen ja yhtiöiden metsistä hakataan aiempaa enemmän erityisesti mäntyä ja mäntytukkia. Metsähallituksella tuloutustavoitteet valtion budjettiin ovat viime vuoteen verrattuna (110 milj. euroa) kasvussa jo kuluva (125 milj. euroa) ja myös ensi vuonna (136 milj. euroa). Metsähallituksella tuloutukset valtion budjettiin tehdään edellisen vuoden tuloksesta.

Kuva: Sari Karvinen, Luke.

Kuusitukkien kantohinnat pysyvät lähes ennallaan kuluva vuoden tasossa, sillä sahatavaran ja vanerin vientihintojen ennustetaan nousevan hieman ja kuusitukkia ostetaan mäntytukkia merkittävämmiin yksityismetsistä. Koivutukin kantohinta laskee prosentin, vaikka lehtivanerista on niukkuutta ja sen kysyntä jatkuu hyvänä. Toisaalta lehtiselluun käytettävän hakkeen hinta alenee. Selluun käytettävien mänty- ja koivukuitupuiden ja mekaanisiin massoihin sekä selluun käytettävän kuusikuidun kantohintojen ennustetaan laskevan 3–4 prosentilla.

Raakapuun tuonnin määrä pysyy myös ensi vuonna kuluva vuoden tasolla 5,0 miljoonassa kuutiometrissä.

Osa metsäteollisuuden puunhankinnasta kohdistuu erityisesti koivutukilla ja kuitupuilla hankintahintoihin perustuvaan hankintapuuhun, mikä tuo epävarmuutta kantohintakehityksen ennustamiseen. Hankinta- ja kantohintojen kehitykset voivat poiketa toisistaan. Lisäksi osa puukaupasta tehdään puunhintatilaston ulkopuolelle jäävänä erikoispuun runkokauppana, jolloin puun hintoja ei eritellä tukki- ja kuitupuuhun.

Kuluttajahintojen nousu ei kuluva ja tulevina vuonna vaikuta puun hintoihin aiempien vuosien tapaan. Inflaatiokehitys on ollut kuluva vuonna hyvin hidasta, ja Elinkeinoelämän tutkimuslaitos Etlä on arvioinut vuoden 2025 kuluttajahintojen nousuksi 0,4 prosenttia. Ensi vuonna 2026 inflaation ennustetaan kiihtyvän hieman 1,2 prosenttiin.

Metsäpolitiikassa suurin merkitys verotusmuutoksilla

Metsätalouden verotukseen on jo tehty kuluva vuoden alusta ja siihen on edelleen tulossa tulevina vuosina yhteensä kolme merkittävää muutosta. Ensimmäinen ja jo toteutunut uudistus liittyy metsätalouden vuokratuloihin. Näitä ovat esimerkiksi tuulivoimaloiden, tukiasemien ja aurinkovoimaloiden maapohjista tai vaikutusalueista, metsästysoikeuksista, ulkopuoliselle metsätalouksikäyttöön vuokraamisesta, metsänsuojelusta ja metsämaisemasta

saadut vuokratulot. Vuoden 2024 loppuun asti tällaiset tulot olivat maatalouden tuloja ja maataloutta harjoittamattomilla metsänomistajilla maatalouden nettovarallisuuden puuttessa ansiotuloja. Vuoden 2025 alusta alkaen metsätalousmaan ja maatalousmaan vuokratulot ovat olleet henkilökohtaisia pääomatuloja.

Metsästä saadut pääomatuloina verotettavat vuokratulot eivät ole metsätalouden pääomatuloja, vaan kyseessä on metsänomistajien verotuksessa jälleen uusi ”muun omaisuuden vuokratulojen” ja niihin liittyvien menojen erilläänpitokohde. Kun myös maatalousmaan vuokratulot ovat uudistuksen myötä henkilökohtaisia pääomatuloja, maatalousmaan vuokratuloihin liittyvät menot voidaan jatkossakin vähentää metsätalouden vuokratuloista ja päinvastoin. Niillä ei verotuksellisesti ole enää mitään tekemistä maataloustulojen tai metsätalouden pääomatulojen kanssa. Uusi verotusmenettely alentaa pääosalla palkansaajista ja eläkeläisistä metsä- ja maatalousmaiden vuokratulojen verotusta. Henkilökohtaisessa verotuksessa ansiotulojen rajaveroaste on usein korkeampi kuin pääomatuloveroaste, mutta kuolinpesillä ja pienituloisilla ansiotulojen rajaveroaste on jäänyt usein pääomatuloveroastetta alhaisemmaksi.

Merkittävin yksityishenkilöitä ja yhteismetsiä koskeva metsäverouudistus on tulossa vuoden 2026 alusta, jolloin metsävähennyksen enimmäismäärää ja vuotuista metsävähennysoikeutta kasvatetaan 60 prosentista 75 prosenttiin. Se tarkoittaa myös aiempien ja myös jo

loppuun käytettyjen metsävähennyspohjien kasvamista metsän alkuperäisen hankintamennon perusteella. Metsävähennyksen kasvattamisella voi olla myös merkitystä, kun metsänomistajat harkitsevat puukaupan ajoittamista loppuvuonna 2025 verotettavien puumyyntitulojen saamiseksi vasta vuonna 2026. Hallituksen esityksessä metsävähennyksen kasvattamisen vero vaikutus metsänomistajille ja yhteismetsille arvioitiin yli 30 miljoonaksi euroksi vuodessa, mikä on summana lähes verrannollinen vuotuisin käytettävissä oleviin metsätalouden Metka-tukiin. Metsävähennyksen voi tehdä vain metsätalouden pääomatuloista. Jos metsäomaisuus luovutetaan myöhemmin, käytetty metsävähennys lisätään luovutusvoittoon tai luovutustappioon. Luovutusvoitto verotetaan pääomatuloverotuksessa, jollei kyseessä ole esimerkiksi luovutusvoittoverovapaa luovutus. Vastikkeettomassa luovutuksessa aieman omistajan metsävähennysoikeus ja käytetyt metsävähennykset siirtyvät seuraavalle omistajalle.

Kolmas metsätalouteen liittyvä verouudistus on toteutumassa vuoden 2027 alusta alkaen. Muun muassa osakeyhtiöitä koskeva yhteisöveroaste on laskemassa 20 prosentista 18 prosenttiin. Metsää omistavien osakeyhtiöiden määrä on lisääntynyt merkittävästi viimeisten 15 vuoden aikana, joten yhteisöveroasteella alkaa olla merkitystä muulloinkin kuin perinteisten metsää omistavien metsäteollisuusyhtiöiden tai niiden metsistä muodostettujen metsätalouslyhtiöiden kautta.

EU:n metsäkatoasetuksen kansalliseksi soveltamiseksi on annettu elokuun lopussa hallituksen esitys metsäkatolaiksi. Lakiesitys on tällä hetkellä käsiteltävänä maa- ja metsätalousvaliokunnassa ja siihen on pyydetty perustuslakivaliokunnan lausuntoa. EU:n metsäkatoasetus pyrkii torjumaan ilmastonmuutosta ja luontokatoa varmistamalla, ettei EU:ssa kulutettavia tuotteita ole valmistettu metsäkatoa aiheuttavista tuotteista. Asetus koskee nautaeläimiä, kaakaota, kahvia, öljypalmua, kumia, soijaa ja puuta sekä niistä valmistettuja tuotteita. Näistä nautaeläimiä ja puuta koskevia säännöksiä sovelletaan myös Suomessa harjoitettavassa nautakarjataloudessa ja metsätaloudessa. Metsätaloudessa kyse on metsien tilan heikkenehmissä vähentämisestä, erityisesti ikimetsien muuntamisesta viljelymetsiksi. Toisaalta Suomi on täytäntöönpanoasetuksessa määritelty alhaisen metsäkatoriskin maaksi, minkä vuoksi Suomessa voidaan soveltaa yksinkertaistettua asianmukaisen huolellisuuden menettelyä (due diligence, DD). Nämä DD-vakuutukset vaativat yrityksiltä tietojärjestelmien rakentamista tai päivittämistä.

EU:n metsäkatoasetus oli suunniteltu tulevan voimaan ensi vuoden 2026 alusta porrastetusti eri kokoisille yrityksille. EU:ssa metsäkatoasetuksen voimaantuloa on jo lykätty kerran vuodelle eteenpäin. Syyskuun 2025 lopussa tulleiden tietojen mukaan sitä oltaisiin lykkäämässä vielä kerran vuodelle eteenpäin. Mahdollinen lykkäys antaisi yrityksille lisää aikaa valmistautua raportointivelvoitteisiin. Lykkäämisesitys

voi avata uudelleen myös keskustelun koko asetuksen sisällöstä.

Toinen ajankohtainen EU-lainsäädäntö liittyy EU:n ennallistamisasetukseen, jonka kansallista toimeenpanoa varten laaditaan kansallinen ennallistamissuunnitelma. Siinä määritellään keinot asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kansallinen ennallistamissuunnitelma tehdään kahden vuoden kuluessa asetuksen voimaantulosta, joten Suomessa sovellettavan ennallistamissuunnitelman valmisteluun on aikaa elokuuhun 2026 asti. Metsäluonto on yksi ennallistamisasetuksen artiklojen aihealueiden viidestä teemaryhmästä.

Kotimaisista metsäpoliittisista toimista maa- ja metsätalousministeriö on kesällä käynnistänyt

laajan toimenpidepaketin toimeenpanon, jonka tavoitteena on pitkäjänteisesti vahvistaa metsien kasvua ja hiilinieluja. Toimenpidepaketti liittyy pääministeri Orpon hallitusohjelmaan ja kansallisen ilmastolain hiilineutraaliustavoitteeseen vuodelle 2035 sekä EU:n LULUCF-asetuksen tavoitteiden saavuttamiseen. Toimilla varaudutaan myös metsätuhoihin ja ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Se sisältää muutoksia metsälainsäädäntöön ja lisärahoituksen muun muassa tukkalannoitusten merkittävään lisäämiseen. Myös uutta metsäpinta-alan lisäämisen tukijärjestelmää valmistellaan. Lisäksi metsänomistajien tietoja sopivista kohteista ja toimenpiteistä lisätään.

Esitys uudesta metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma METSOsta on parhaillaan lau-

suntokierroksella. Uuden METSO:n ensimmäisen toimintakauden on tarkoitus käynnistyä ensi vuoden 2026 alussa. Päättöehdotuksen mukaan METSO jatkuu vapaaehtoisuuteen perustuvana ja laajenee pysyvän suojelun osalta koko maahan. Pohjois-Suomessa pysyvässä suojelussa keskitytään vanhojen ja luonnontilaisten metsien suojeluun. Ohjelmakausi on tarkoitus jakaa kahteen jaksoon. Ensimmäiselle jaksolle vuosille 2026–2030 esitetään määrällisiä tavoitteita. Vuosien 2031–2040 METSO-tavoitteet sovitetaan yhteen kansallisen ennallistamissuunnitelman tavoitteiden kanssa.

► [Luken tilastot: Puun markkinahakkuut](#)

► [Luken tilastot: Teollisuuspuun kauppa](#)

Metsää sisältävät omistajanvaihdokset

Jussi Leppänen

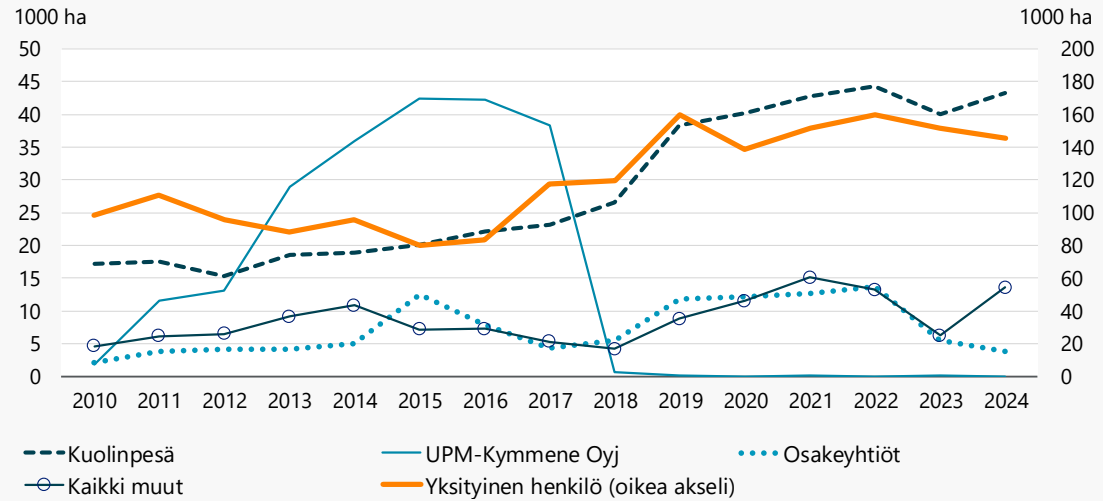
Metsänomistusten luovutus- ja saantotapojen ja omistajanvaihdosten kautta tulevien rakenteellisten muutosten merkitysten arvioiminen metsien käytölle ja puun tarjonnalle on oleellinen osa puumarkkinoiden seuranta.

Metsäkiinteistökauppoja seurataan yleensä vain ns. edustavien kauppojen avulla. Tällaiset kaupat eivät sisällä muuta maaomaisuutta kuin metsää, ja ne on tehty ei-sukulaisten välillä. Edustavien kauppojen seuranta onkin perusteltua silloin, kun pyritään arvioimaan metsän markkina-arvoa ja hehtaarihintaa. Tällöin suurin osa maakaaren mukaisista kaupoista, vaihdoista, lahjoista sekä määräaloista ja määräosista jää seurannan ulkopuolelle. Myös muut käyttötarkoitukset kuin metsätalous jäävät tällöin huomiotta.

Kokonaisvaltaista kiinteistöjen ja kiinteistöjen osien luovutusten ja saantojen seuranta on mahdollista tehdä Maanmittauslaitoksen kauppahintarekisteriaineistosta. Tiedot perustuvat kaupanvahvistajien ilmoituksiin. Omistajanvaihdoksista perinnöt jäävät tällöin edelleen seurannan ulkopuolelle.

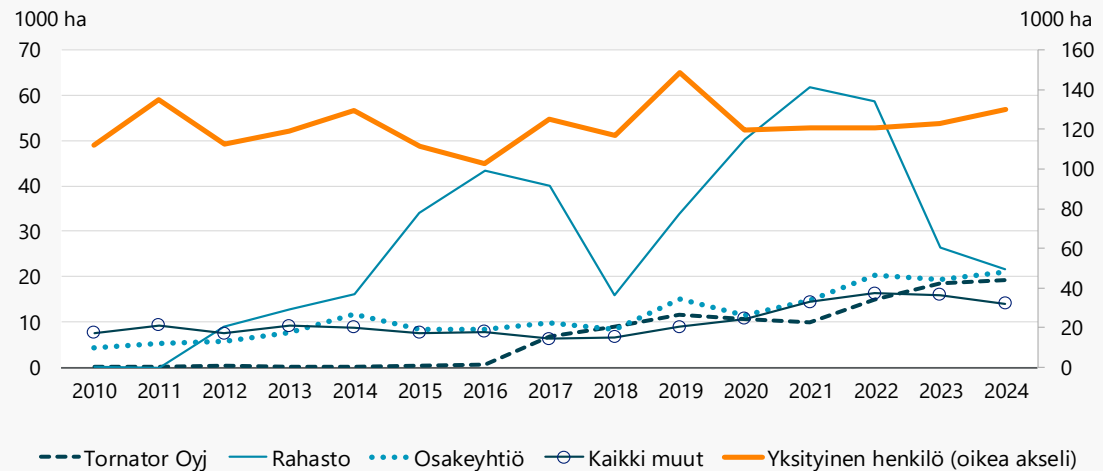
Seuraavassa esitellään ennakkohavaintoja vähintään yhden metsähehtaarin sisältävistä kiinteistöjen tai niiden määräalojen ja määräosien luovutuksista ja saannoista vuosilta 2010–2024. Aineisto ei sisällä asemakaava-alueilla tehtyjä kiinteistöjen, määräalojen tai määräosien luovutuksia ja saantoja. Ajanjakson ai-

Metsäomaisuuden luovutukset 2010–2024

Lähde: Maanmittauslaitos.

Metsäomaisuuden saannot 2010–2024

Lähde: Maanmittauslaitos.

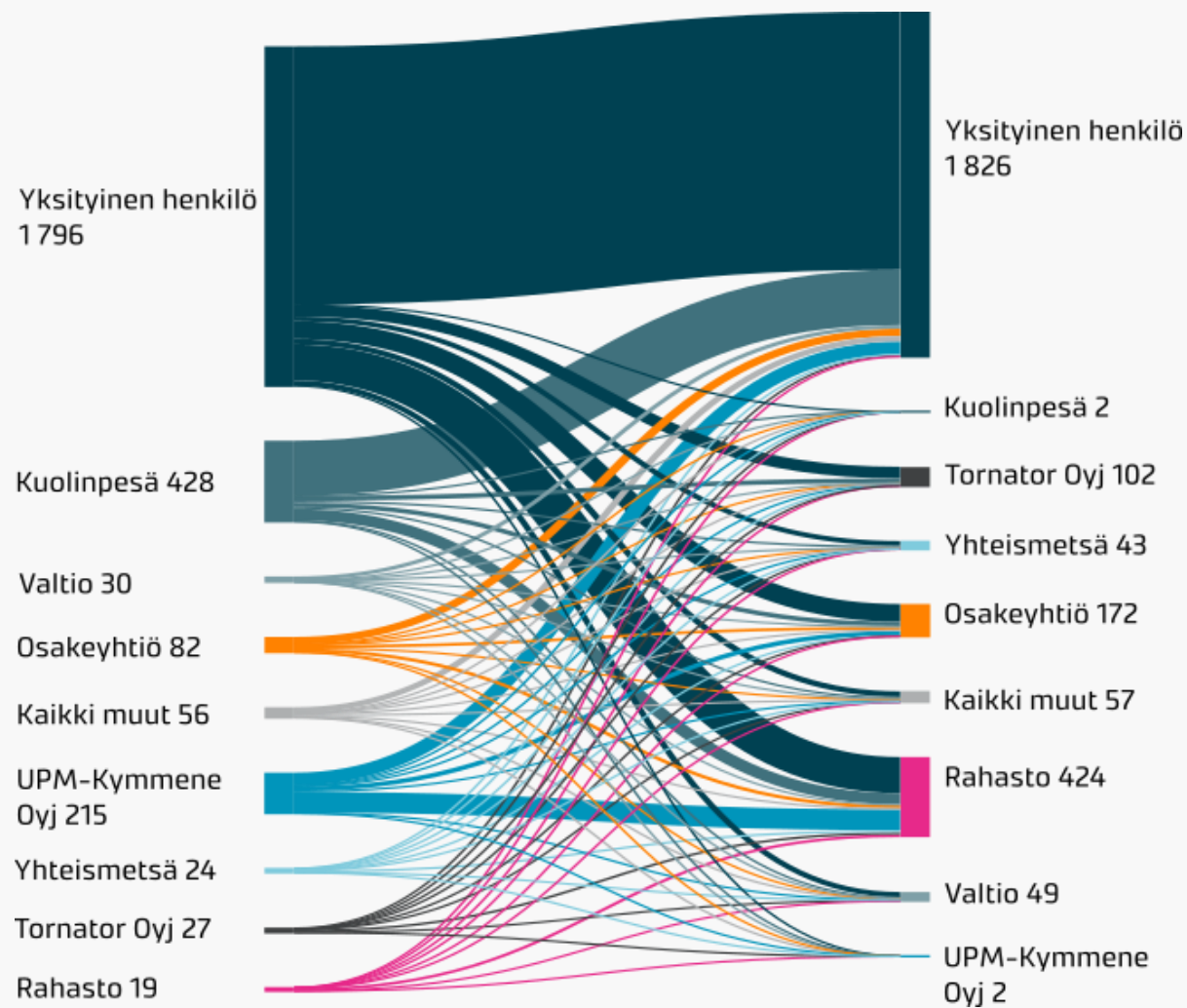
neisto sisältää noin 130 000 luovutusta ja saantoa. Aineiston yhteispinta-ala on lähes 2,7 miljoonaa metsähehtaaria. Kauppahintarekisteri-aineistossa on jonkin verran epätarkkuuksia, joita on voitu korjata vain osittain, ja tuloksia tulee käsitellä alustavina ja suuntaa antavina. Myös laskennan tulokset voivat edelleen sisältää virheitä.

Suurin osa luovutuksista ja saannoista tehdään yksityisten henkilöiden välillä, jolloin merkittävä osa näistä voi olla sukulaisten välisiä. Kuolinpesät ovat luovuttaneet runsaasti metsiä, ja luovutuksia tehdään myös kuolinpesien purkamiseksi.

UPM-Kymmene Oyj myi merkittävän määrän omistamiaan metsiään tarkastellulla ajanjaksolla. UPM-Kymmene Oyj:n metsätilojen myynnit mahdollistivat osaltaan metsärahastojen tulon metsänomistajiksi. Rahastot ovat sittemmin laajentaneet metsäkiinteistöjen hankintojaan merkittävästi. Ne ovat hankkineet esimerkiksi yksityisiltä henkilöiltä 190 000 hehtaaria ja kuolinpesiltä 60 000 hehtaaria metsää. Myös Tornator Oyj on ollut yksittäisistä tahoista merkittävä metsäkiinteistöjen hankkija. Osakeyhtiöt metsäkiinteistöjen hankkijoina ovat muutoinkin yleistymässä.

Maanmittauslaitoksen kauppahintarekisteri seuraa vain maakaaren mukaisia kiinteistöjen tai niiden määräalojen ja määräosien luovutuksia ja saantoja. Osa näistä luovutuksista ja saannoista voi olla toimintamuodon muutoksia. Metsää omistavan osakeyhtiön osakkeiden luovutukset ja saannot eivät sisälly kauppahintarekisteriin.

Metsäomaisuuden luovutukset ja saannot yhteensä 2010–2024, 1000 ha

Lähde: Maanmittauslaitos.

Bioenergiamarkkinat

Johanna Routa ja Tuomas Niinistö

Vuonna 2024 lämpö- ja voimalaitosten metsähakkeen käyttö kääntyi laskuun ja oli 10,5 miljoonaa kuutiometriä. Väheneminen oli seurausta leudosta talvesta, lämmöntuotannon sähköistymisestä sekä sähkön kilpailukykyisestä hinnasta. Metsäteollisuuden sivutuotepuun kulutus pysyi lähes ennallaan. Vuonna 2025 metsähakkeen käytön ennakoidaan vähenevän lämpö- ja voimalaitoksissa noin viidellä prosentilla, ja vuonna 2026 laskun arvioidaan jatkuvan muutamalla prosentilla. Kulutuksen vähenemisen myötä viime vuosina jyrkästi nousseen laitoshinnan odotetaan kääntyvän ensi vuonna laskuun. Puupellettien kotimainen tuotanto laskee vuonna 2024. Vaikka sivutuotepuun tarjonta vahvistuu puutuoteteollisuuden tuotantomäärien kasvaessa hieman, vuosina 2025 ja 2026 pellettituotannon ei odoteta merkittävästi kasvavan, koska lämmöntuotannon sähköistymisen vähentää niiden kysyntää.

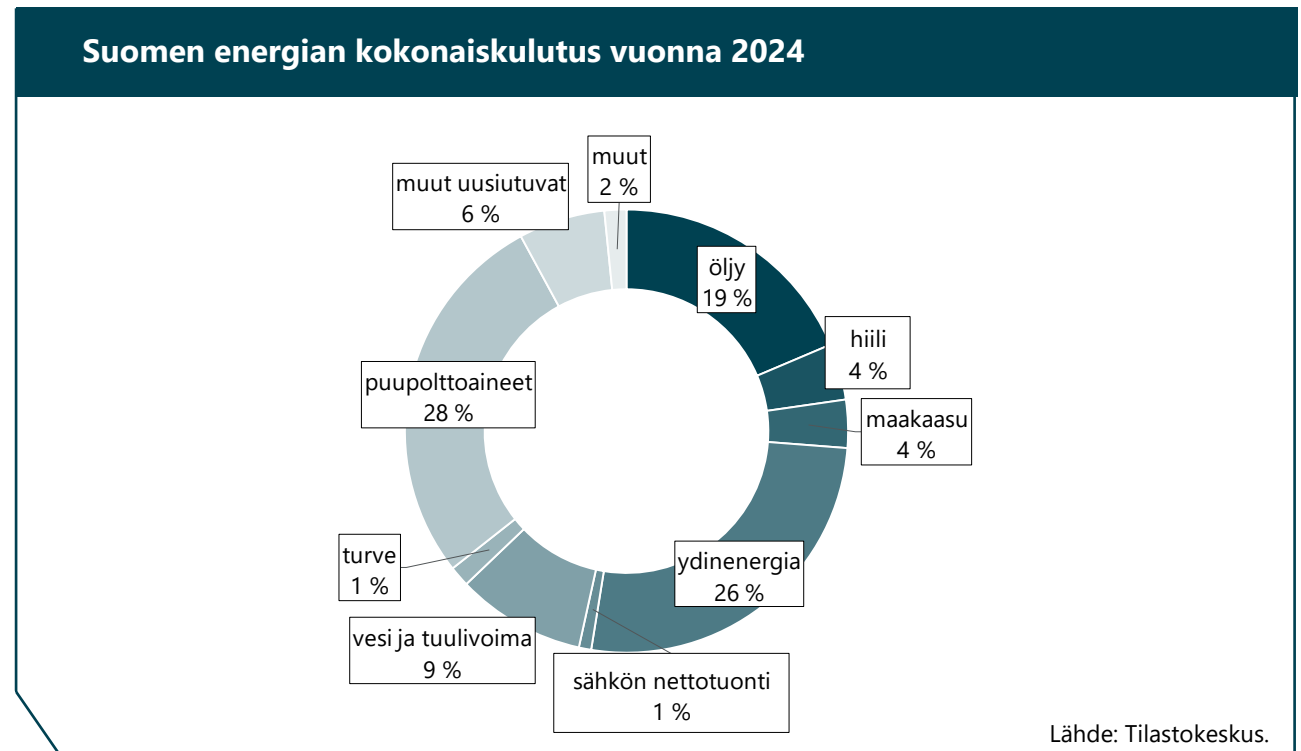
Uusiutuvan energian tuotanto kasvaa

Energian kokonaiskulutus vuonna 2024 oli 359 terawattituntia (TWh), mikä oli kaksi prosenttia edellisvuotta vähemmän. Fossiilisen energian kulutus väheni neljä prosenttia. Myös turpeen kulutus laski edelleen merkittävästi – 22 prosenttia. Uusiutuvan energian osuus sen sijaan kasvoi edelleen yhden prosenttiyksikön.

Uusiutuvan energian osuus energian kokonaiskulutuksesta oli 43 prosenttia, mikä oli prosenttiyksikön enemmän kuin vuotta aiemmin.

Uusiutuvasta energiasta puupolttoaineet muodostivat yhä valtaosan, yhteensä 64 prosenttia. Puuenergia oli myös merkittävin yksittäinen energianlähde muodostaen yli neljänneksen kaikesta Suomessa kulutetusta energiasta. Puupolttoaineiden kulutus laski kuitenkin edellisvuodesta yhden prosentin. Muutosta selittävät muun muassa leuto talvi sekä vaihtoehtoisten energiantuotantomenetelmien, kuten sähkökattiloiden, yleistymisen.

Puuenergian käytön vähenemiseen vaikuttaa erityisesti uusiutuvan sähkön tuotannon nopea kasvu. Suomen uusiutuvat ry:n tilastojen mukaan tuulivoimakapasiteetti kasvoi vuonna 2024 yhteensä 20 prosenttia, ja tuulivoimalla tuotetun energian kulutus nousi 37 prosenttia. Aurinkovoimaloiden kapasiteetti puolestaan lähes kaksinkertaistui ylittäen 120 megawatin rajan. Tuuli- ja aurinkovoiman lisääntyvä käyttö, joka on sääsidonnaista, asettaa kuitenkin

aiempaa suurempia vaatimuksia säätövoiman tuotannolle. Tämän vuoksi puupolttoaineiden merkityksen odotetaan kasvavan tulevaisuudessa erityisesti energiantuotannon tasapainottajana. Vesivoiman tuotanto puolestaan on riippuvainen jokien virtaamista. Vuonna 2024 vesivoimalla tuotetun energian käyttö väheni kuusi prosenttia.

Vuonna 2024 puuenergiaa käytettiin Suomessa yhteensä 100 terawattituntia

Puupolttoaineiden 100 terawattitunnin käytöstä 39 prosenttia vuonna 2024 muodostui selunkeiton sivutuotteena syntyvästä mustalipeästä ja 45 prosenttia teollisuudessa ja energiantuotannossa kuluneista kiinteistä puupolttoaineista. Loput puuenergiasta oli erilaista puun pienpolttoa lähinnä maatiloilla ja kotitalouksissa. Lämpö- ja voimalaitoksissa kuluttajien kiinteiden puupolttoaineiden käyttö laski kaksi prosenttia 43,1 terawattituntiin, mikä vastaa 22,0 miljoonaa kuutiometriä.

Metsäteollisuuden sivutuotepuun kulutus vuonna 2024 pysyi lähellä edellisvuoden tasoa, kun sitä kului yhteensä 10,1 miljoonaa kuutiometriä. Määrästä oli kuorta 6,1 miljoonaa kuutiometriä, erilaisia puruja 2,7 miljoonaa kuutiometriä sekä puutähdehaketta ja muita erittelemättömiä puutähteitä 1,3 miljoonaa kuutiometriä. Puupellettien merkitys Suomen energiantuotannossa on edelleen vähäinen. Vuonna 2024 pellettejä poltettiin lämpö- ja voimalaitoksissa yhteensä vain 0,3 miljoonaa kuutiometriä eli noin 400 000 tonnia. Kierrätyspuuta käytettiin 1,1 miljoonaa kuutiometriä.

Kuva: Lauri Sikanen, Luke.

Vuonna 2024 leuto talvi, lämmöntuotannon sähköistyminen sekä sähkön maltillinen hintataso vähensivät lämpö- ja voimalaitosten metsähakkeen kulutusta viidellä prosentilla 10,5 miljoonaan kuutiometriin. Käytetystä metsähakkeesta 7,6 miljoonaa kuutiometriä oli valmistettu runkopuusta. Runkopuun lisäksi metsähakkeena poltettiin 2,7 miljoonaa kuutiometriä hakkuutähteitä ja 0,2 miljoonaa kuutiometriä kantomursketta. Runkopuun osuus käytetystä metsähakkeesta on viime vuosina kasvanut. Vaikka runko- ja kokopuun käyttö väheni kaksi prosenttia, hakkuutähteiden määrä väheni 12 prosenttia eli selvästi enemmän.

Metsähakkeesta 6,5 miljoonaa kuutiometriä käytettiin sähkön- ja lämmön yhteistuotantoon (CHP-laitoksissa), ja neljä miljoonaa kuutiometriä hyödynnettiin lämmöntuotannossa.

Metsähakkeen kulutus väheni CHP-laitoksissa seitsemän prosenttia, kun lämpölaitosten käyttömäärä väheni vain prosentin. Maakunnittain tarkasteltuna kiinteitä puupolttoaineita käytettiin eniten Uudellamaalla, jossa myös metsähakkeen käyttö oli suurinta. Metsäteollisuuden sivutuotteita puolestaan käytettiin eniten Etelä-Karjalassa.

Metsähakkeen kulutus vähenee edelleen

Tulevina vuosina sääolosuhteet vaikuttavat metsähakkeen kulutukseen aiempaa voimakkaammin. Lämpöä tuotetaan yhä useammin sähkökattiloilla silloin, kun sähkö on edullista. Tuuli- ja aurinkovoiman merkityksen kasvu – yhdessä säätövoimana käytetyistä turpeesta ja fossiilienergiasta luopumisen kanssa – voivat johtaa kuitenkin siihen, että kylmällä säällä metsähakkeen käyttö kasvaa. Tämä kehitys on seurausta kallistuvasta sähköstä.

Tilastokeskuksen mukaan puupolttoaineiden kulutus oli kahdeksan prosenttia suurempi vuoden 2025 ensimmäisen kuuden kuukauden aikana kuin vuotta aiemmin. Kehitys johtuu metsäteollisuuden tuotantomäärien kehittymisestä. Ilmatieteen laitoksen julkaisemat astepäiväluvut osoittavat tammi-huhtikuun lämmitystarpeen laskeneen koko maan tasolla merkittävästi verrattuna edellisvuoden vastaavaan aikaan.

Vuosina 2025 ja 2026 metsäteollisuuden tuotantomäärien odotetaan kasvavan maltillisesti, mikä lisää hieman metsäteollisuuden sivutuote-

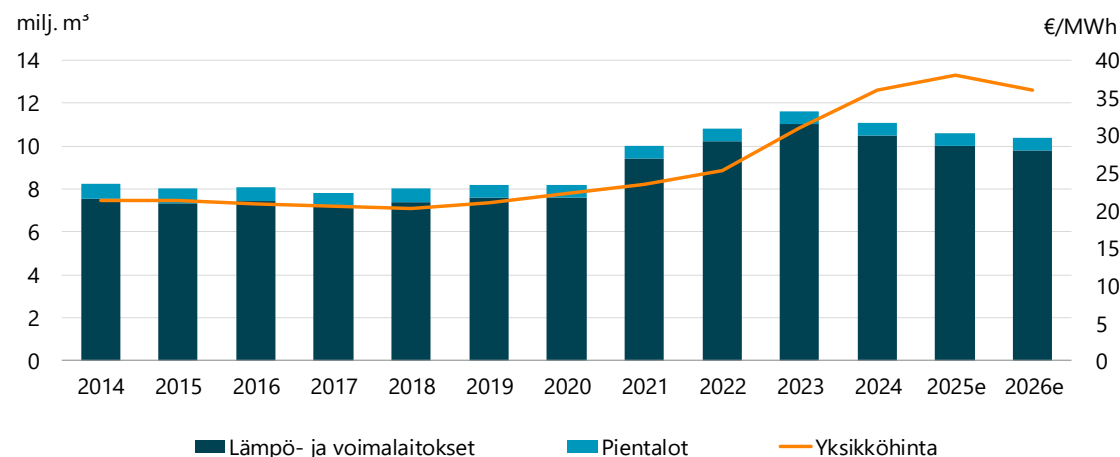
tepuun tarjontaa myös kaukolämmöntuotannossa. Sivutuotepuun tarjonnan kasvaessa ja lämmöntuotannon sähköistymisen lisääntyessä metsähakkeen käytön ennakoita vähenevän vuonna 2025 noin viidellä prosentilla. Vuonna 2026 metsähakkeen käytön laskun arvioidaan hidastuvan, ja jäävän enintään muutamaan prosenttiin. Ennusteet perustuvat oletukseen, että sääolosuhteet säilyvät viime vuosien kaltaisina, ja talvet leutoina. Mikäli talvet ovat odotuksia kylmempiä ja sähkön hinta korkealla, metsähakkeen käyttömäärä saattaa olla odotuksia suurempi.

Energiapuun hinta laskee

Viime vuosina kilpailu kotimaan puumarkkinoilla on kiristynyt venäläisen kuitu- ja energiapuun tuonnin päätyttyä. Tämän seurauksena sekä aines- että energiapuun hinnat ovat nousseet voimakkaasti. Energiantuotannon kannalta tilanne on ollut erityisen vaikea, sillä samanaikaisesti metsähakkeen käyttöä on jouduttu lisäämään etenkin turpeesta luopumisen myötä.

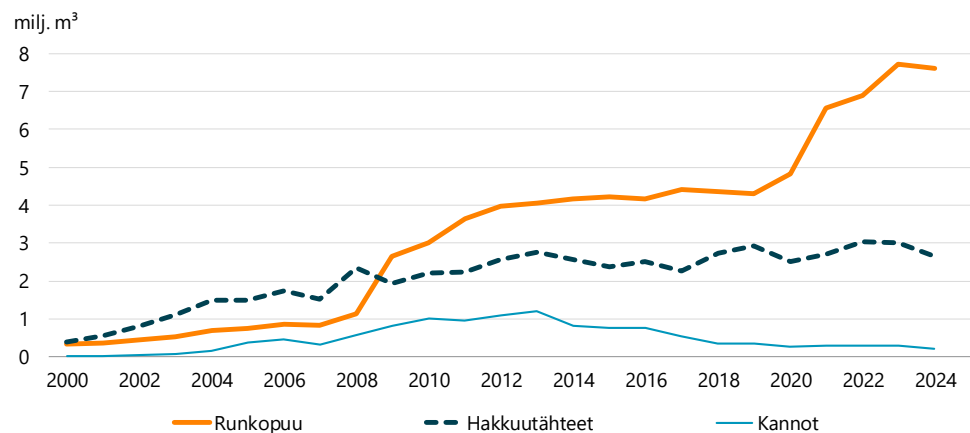
Viimeisen viiden vuoden aikana metsähakkeen keskimääräinen laitoshinta on noussut 20 eurosta lähes 40 euroon megawattituntia kohden. Hankintamäärien kasvu sekä kuitu- ja energiapuun hintojen lähentyminen ovat johtaneet myös ainespuun eli metsäteollisuudelle jalostuskelpoisen puun polttamiseen. Kuitupuun hinta on edelleen energiapuuta korkeampi, mutta järempien harvennuskohteiden hehtaarikohtaiset hakkuukertymät ovat suurempia ja korjuukustannukset siksi pienempiä.

Metsähakkeen käyttö ja voimalaitoshinta 2014–2026e

Lähde: Luke.

Lämpö- ja voimalaitosten polttaman metsähakkeen raaka-aineet 2000–2024

Lähde: Luke.

Vuonna 2024 ennakoitua vähäisempi metsähakkeen käyttömäärä johti siihen, että energiapuun varastotasot kasvoivat. Yritykset reagoivat tilanteeseen vähentämällä energiapuun hankintaa, minkä seurauksena kauppamäärät sekä metsänomistajille maksettavat energiapuun kanto- ja hankintakaupparinnat kääntyivät laskuun vuoden 2025 ensimmäisen puolen vuoden aikana.

Korkeiden varastotasojen sekä laskeneiden käyttömäärien myötä metsähakkeen laitoshinnan nousun odotetaan tasaantuvan vuoden 2025 aikana. Vuonna 2026 laitoshinnan odote-

taan laskevan vanhoja energiapuutarastojen purkamisen sekä vaihtoehtoisin energiantuotantomenetelmiin kohdistuvien investointien ja vähenevän metsähakkeen kulutuksen seurauksena.

Pelletit

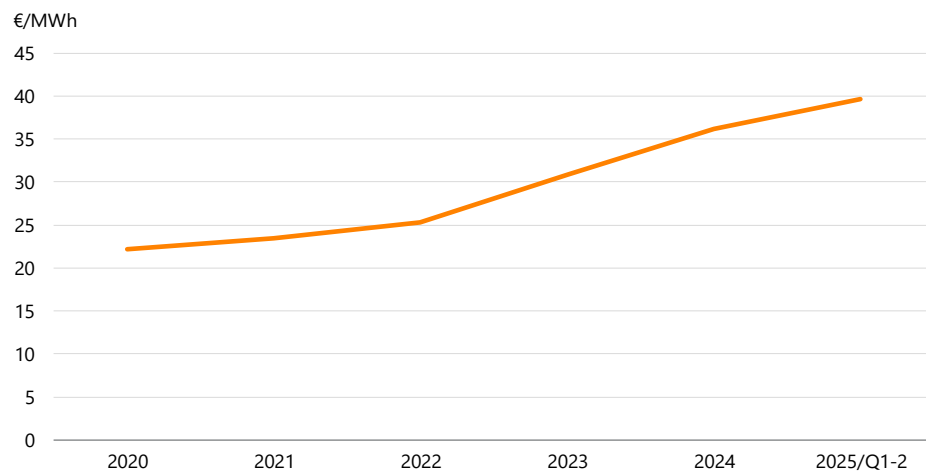
Pellettien raaka-aineena käytetään pääosin saha- ja puutuoteteollisuuden sivutuotteita. Vaikka teollisuudenalan tuotantomäärät hieman kasvoivat vuonna 2024, pellettejä valmistettiin yhdeksän prosenttia edellisvuotta vähemmän, yhteensä 324 000 tonnia. Pellettival-

mistajien kotimaiseen tuotantoon perustuvat toimitukset käyttäjille laskivat viisi prosenttia 290 000 tonniin. Lämpö- ja voimalaitoksille sekä suurkiinteistöille toimitettujen pellettien määrä oli 255 000 tonnia eli kolme prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Lisäksi kotitalouksille ja maataloudelle toimitettujen pellettien määrä tippui viidenneksen 35 000 tonniin.

Kotimaisen tuotannon vähentymistä selittää pellettituonnin kasvaminen, joka kohosi Tullin ennakkotietojen mukaan 52 prosenttia 213 000 tonniin. Ennen Ukrainassa alkaneita sotatoimia Venäjä oli Suomelle merkittävien pellettien tuoja, mutta nyt pellettejä tuodaan erityisesti Baltian maista. Vastaavasti puupellettien vienti väheni entisestään ja oli vain 480 tonnia. Puupellettien laskennallinen kulutus (tuotanto + tuonti – vienti) Suomessa nousi kasvaneen tuonnin myötä yhdeksän prosenttia 536 000 tonniin. Laskennallinen kulutus poikkeaa toteutuneesta kulutuksesta, koska kaikkia kunakin vuonna tuotettuja ja tuotuja pellettejä ei aina kuluteta ja viedä samana vuonna; vastaavasti osa edellisenä vuonna tuotetuista ja tuoduista pelletteistä toimitetaan kulutukseen tai viedään seuraavana vuonna.

Vuosien 2025 ja 2026 aikana sivutuotepuun tarjonnan odotetaan hieman vahvistuvan, sillä puutuoteteollisuuden tuotantomäärien ennustetaan kasvavan, ja sivutuotepuun kysyntä suoraan energiaksi vähentyy lämmöntuotannon sähköistyessä. Lämmöntuotannon säh-

Metsähakkeen voimalaitoshinnan kehitys 2020–2025

Lähde: Tilastokeskus.

köistyminen kuitenkin laskee myös pellettien kysyntää ja on todennäköistä, että pellettien tuotantomäärä pysyy ennallaan tai kasvaa enintään muutamalla prosentilla.

Euroopassa pelletit ovat yksi merkittävimmistä puupolttoaineista, mutta Suomessa niiden osuus käytetystä puuenergiasta on vain muutama prosentti. Vaikka energiaturpeen käytöstä luopuminen on lisännyt pellettien kysyntää kovien pakkasten aikana polttoaineena, viime vuosina pellettien käyttöä on rajoittanut kohonnut hinta. Vaikka hinnat ovat edelleen suhteellisesti korkealla tasolla, ne ovat kuitenkin jo laskeneet huippulukemista. Kehitykseen on vaikuttanut erityisesti tuonnin lisääntyminen. Tilastokeskuksen tilastotietojen perusteella pellettien kuluttajahinta oli korkeimmillaan vuoden 2023 elokuussa, kun pellettitonni hinta kohosi 505 euroon. Viimeisimmän tilastotiedon mukaan elokuussa 2025 pellettien kuluttajahinta oli 385 euroa tonnia kohden, mikä oli 12 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Hinta saattaa edelleen lievästi laskea, mutta on epätodennäköistä, että se palaisi Ukrainan sotaan edeltäviin lukemiin alle 300 euroon tonnia kohden.

Viime vuosina puupellettien markkinat Euroopassa ovat kokeneet merkittäviä muutoksia. Keski-Euroopassa hintataso on ollut hienoisessa laskussa, mikä johtuu muun muassa uusien pellettilämmitysjärjestelmien myynnin hiipumisesta sekä Pohjois-Amerikasta tulevan tuonnin kasvusta. EU:n alueella puupellettien kulutus väheni vuosina 2022 ja 2023 pitkään jatkuneen kasvutrendin jälkeen, vuonna 2024 kulutus kas-

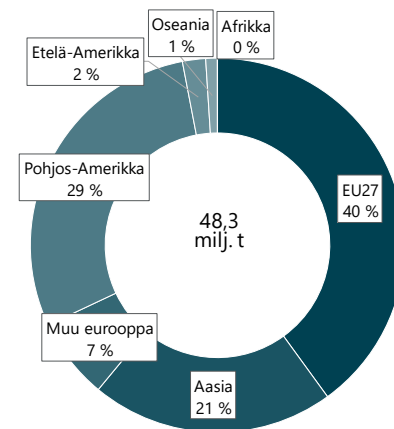
voi hieman edelliseen vuoteen verrattuna ollen kuitenkin alhaisempi kuin vuonna 2021. Kulutuksen laskuun vaikuttivat leudot talvet, suuret varastot, alhaiset sähkön hinnat sekä voimalaitosten käyttökatkot. Vuodelle 2025 ennustetaan kuitenkin kulutuksen elpävän kotitalouksien ja teollisuuden pellettien käytön kasvun myötä. Euroopan suurimmat pelletin käyttäjät ovat Britannia, Saksa, Ranska, Italia ja Tanska.

Euroopan puupellettien tuotanto on kasvanut tasaisesti viimeisen vuosikymmenen aikana, mutta laskenut vuosina 2023 ja 2024. Vuonna 2025 tuotannon odotetaan lähtevän nousuun, mutta ei riittävästi kattamaan kysynnän kasvua. Euroopan suurimmat pellettituottajamaat ovat Saksa, Ranska, Puola, Latvia ja Ruotsi.

Eurooppa on edelleen maailman suurin pellettien tuottaja. Vuonna 2024 Euroopassa tuotettiin 47 prosenttia maailman pelleteistä, Pohjois-Amerikassa 29 prosenttia ja Aasiassa 21 prosenttia. Euroopassa kulutettiin 70 prosenttia kaikista maailman pelleteistä. Aasiassa kulutettiin 21 prosenttia ja Pohjois-Amerikassa vain 4 prosenttia. Eurooppa säilyttää asemansa maailman suurimpana puupellettien tuottajana ja kuluttajana, mutta Aasian osuus kasvaa nopeasti erityisesti Japanin ja Etelä-Korean teollisen kysynnän vetämänä. Pohjois-Amerikassa kulutus on pysynyt vakaana, mutta tuotanto keskittyy yhä enemmän vientiin.

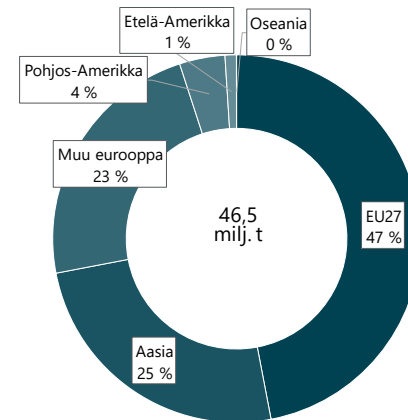
Ekologisen kestävyuden ohella pellettien ilmastokestävyys on alettu kiinnittää aiempaa enemmän huomiota. Kun Euroopassa pellettituotannossa käytetään lähinnä uusiutuvaa

Maailman pellettien tuotanto 2024

Lähde: Bioenergy Europe.

Maailman pellettien kulutus 2024

Lähde: Bioenergy Europe.

energiaa, esimerkiksi Pohjois-Amerikassa sekä Venäjällä pellettien tuotannossa kuluu yleensä myös fossiilisia polttoaineita. Keski-Euroopan tuottajat ovat vastanneet tähän perustamalla uuden sertifiointijärjestelmän, joka todentaa puuraaka-aineen kestävä hankinnan ohella myös pellettien positiivisen ilmastoalanjaljen.

Päästöoikeudet

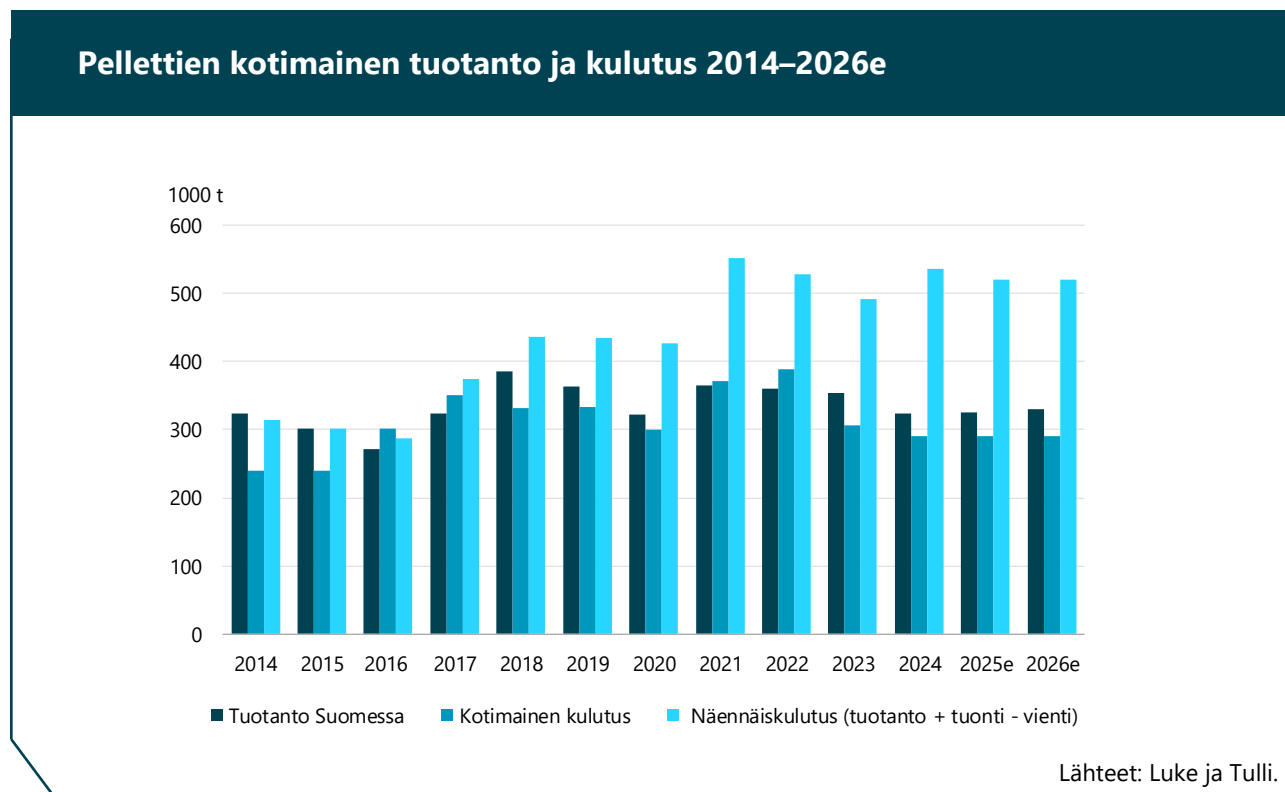
Päästöoikeuksien hinnat ovat pysyneet korkealla tasolla, vaikka viime vuosien huippulukemista on tultu hieman alaspäin. Hiilidioksiditonin hinta on noin 70 euron tuntumassa, ja se on noussut hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Päästökauppa toimii edelleen tehokkaana ilmastopolitikan työkaluna ohjaten yrityksiä vähäpäästöisempään tuotantoon. Korkea päästöoikeuden hinta on parantanut kotimaisten polttoaineiden kilpailukykyä. Fossiilisten polttoaineiden käyttö on tullut toimijoille kalliiksi, mikä on vauhdittanut siirtymää kohti uusiutuvia energialähteitä.

Vaikka turpeen osuus Suomen energiankäytöstä vuonna 2024 oli alle kaksi prosenttia, sen rooli huoltovarmuudessa on huomattavasti suurempi, koska turve on kotimaisista polttoaineista ainoa, jota voidaan varastoida ilman laadun heikkenemistä muutaman vuoden ajan. Lisäksi turvetta tarvitaan edelleen tukipolttoaineena vanhemmissa lämpö- ja voimalaitoksissa, sillä turpeen sisältämä rikki neutraloi puupolttoaineen sisältämiä alkaleja, jolloin kattilan likaantuminen ja korrosio vähenevät.

Kivihiilen käyttö sähkön tai lämmön tuotannon polttoaineena kielletään 1.5.2029 alkaen. Kielto edistää Suomen energiajärjestelmän vähähiilisyttä ja uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa sekä tukee hakkeen ja sivutuotteiden käyttöä. Myös muualla Euroopassa kivihiilestä ollaan luopumassa laajasti – enää Saksa ja Puola ovat merkittäviä käyttäjiä.

Politiikka pyrkii rajoittamaan bioenergian käyttöä

2000-luvun aikana Suomessa uusiutuvan energian kasvu on perustunut erityisesti puupolttoaineiden käytön lisäämiseen, jolle on ollut laaja poliittinen kannatus. 2020-luvulle tultaessa politiikan painopiste on kuitenkin siirtynyt bioenergian ja puupolttoaineiden käytön edistämistä kohti sähkөөn perustuvia ratkaisuja.

Viime vuosina puuenergiaan on suhtauduttu yhä kriittisemmin. Esimerkiksi kesällä 2025 julkaistussa kansallisen ilmasto- ja energiastrategian luonnoksessa tavoitteeksi oli asetettu polttoon perustuvan lämmöntuotannon vähentäminen.

Myös EU-tasolla asenteet bioenergiaa kohtaan ovat kiristyneet, mikä näkyy esimerkiksi päivitetyssä uusiutuvan energian RED-direktiivissä (RED III). Päivityksessä RED III -direktiivissä muun muassa asetettiin päästövähennyskriteerit vanhoille sekä uusille laitoksille, jotka määrittävät vähimmäistasot puupolttoaineiden käytöllä saavutettaville päästövähennyksille. Kriteerien täyttämiseksi on asetettu laitoksen koosta ja käyttöönottoajankohdasta riippuvia aikarajoja. Joillekin laitoksille kriteerien täyttäminen voi olla vaikeaa ilman merkittäviä energiatehokkuusinvestointeja.

Energiapuun hankinnan näkökulmasta RED III -direktiivin luomat velvoitteet eivät näyttäisi muuttavan merkittävästi nykyisiä energiapuun hankinnan käytäntöjä. Direktiivissä nimettyjen kohteiden tunnistaminen, joilta energiapuun hankinta ei ole kestävä, voi aiheuttaa kuitenkin käytännön haasteita. Direktiivin mukaan energiapuun hankinta ei ole kestävä esimerkiksi alueilta, jotka ovat ikimetsiä, tai turvemailta, joilla on tehty uudisojitusta 1.1.2008 jälkeen. Sekä ikimetsän että turvemaan määritelmät ovat epäselviä. Lisääntyvät raportointivelvollisuudet kasvattavat myös puunhankinnan hallinnollista taakkaa ja aiheuttavat lisäkustannuksia.

Kuva: Antti Mutanen, Luke.

Maankäyttösektoriin ja metsiin kohdistuvat hiilinielutavoitteet aiheuttavat kasvavaa painetta myös puupohjaisen energian käytölle. Varsinkin maaperäpäästöjen kasvaminen on ollut yksi syy sille, miksi kasvavan hiilivaraston eli hiilinielun sijaan metsät ovatkin viimeisimmässä kasvihuonekaasuinventaarioissa osoittautuneet päästönlähteeksi. Poliittisena ratkaisuna metsien sitoman hiilen määrän kasvattamiselle on esitetty hakkuiden rajoittamista. Toteutuessaan hakkuurajoitukset vaikeuttaisivat merkittävästi sekä metsäteollisuuden että energiantuottajien puunhankintaa.

Kasvaneella metsähakkeen käytöllä on osaltaan ollut suora vaikutus hakkuumääriin. Se on ollut yksi perustelu sille, miksi biomassan energiakäytölle asetettava vero on ollut ajoittain esillä keskusteluissa. Suomessa on kansallisesti arvioitu, että biomassan energiakäytön verolla

voitaisiin vähentää nopeasti puupolttoaineiden käyttöä. Energiantuotannon kannalta puupolttoaineille on kuitenkin lähivuosina tarjolla rajallisesti vaihtoehtoja, ja biomassaveron todennäköisesti nostaisi merkittävästi energian hintaa. Ainakaan toistaiseksi biomassan energiakäytön verotusta ei Suomessa valmistella, ja biomassan käytölle asetettava vero on tippunut pois myös uudistuksen alla olevasta Euroopan unionin energiaverodirektiivistä.

Bioenergiaa tarvitaan tulevaisuuden energiajärjestelmässä

Vaikka uusiutuvan energian investoinneissa viime vuosina painopiste on siirtynyt enimmäkseen sähkön perustuviin ratkaisuihin, myös bioenergiaa tarvitaan tulevaisuudessa. Sääolosuhteista riippuvaisen sähköntuotannon lisääntyminen edellyttää säätövoiman merkittävää lisäämistä. Toistaiseksi ratkaisuja säätövoimakysymysten ratkaisemiseen on tarjolla vain rajallisesti, sillä lupaavien lämmön varastointi ja akkuteknologioiden yleistymisen vie oman aikansa.

Lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä puuta poltavilla CHP-laitoksilla on keskeinen rooli sähköjärjestelmän tasapainottajina. Varsinkin huoltovarmuuden kannalta CHP-laitosten tilanne on kuitenkin kriittinen, koska biomassalla tuotetun sähkön kannattavuus on heikentynyt. Tästä syystä energiantuottajien ei ole välttämättä kannattavaa investoida käyttöiän päähän tuleviin laitoksiin, ja kapasiteettia saattaa poistua tulevina vuosina merkittävä määrä.

Tämä tulee lisäämään entisestään sähkön tuotannon ja hinnan vaihteluita.

Puuenergian säätövoimaroolin korostuminen aiheuttaa ongelmia, kun käyttömäärää on aiempaa vaikeampi ennakoida ja puun varastointiajat pidentyvät. Kehitys kasvattaa edelleen puuterminaalien merkitystä puupolttoaineiden hankintaketjuissa ja lisää kustannuksia. Metsähakkeen ja sen raaka-aineena käytettävän energiapuun näkökulmasta kehitys voi tarkoittaa karsitun runkopuun kasvavaa roolia, sillä se säilyy hakkuutähteitä pidempään ja sen kuljettaminen hakettamattomana on muita energiapuujakeita taloudellisesti kannattavampaa. Tämä kehitys voi osaltaan aiheuttaa painetta kuitupuun polttamiselle. Siksi energia-

puun hankintalogistiikkaa tulisi kehittää biomassahävikkien vähentämiseksi ja varmistaa, etteivät taloudelliset reunaehdot estä hakkuutähteiden kaltaisten puujakeiden hyödyntämistä energiantuotannossa.

On arvioitu, että ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää teknisten hiilinielujen pikaista käyttöönottoa. Puuenergia toimii myös biope räisen hiilidioksidin lähteenä, jota tarvitaan teknisten hiilinielujen tuottamisessa. Ilmasto- hyötyjen ohella hiilidioksidin talteenotto voi lisätä suomalaisen metsäsektorin tuottamaa arvonlisää ilman hakkuumäärien kasvattamista. Varastoinnin ohella talteen otetusta hiilidioksidista voidaan valmistaa synteettisiä polttoaineita yhdessä vihreän vedyn kanssa. Näitä

polttoaineita tarvitaan erityisesti aloilla, joilla sähköistäminen on vaikeaa, kuten lento- ja meriliikenteessä ja raskaan tieliikenteen tavarakuljetuksissa. Sähköpolttoaineiden ohella liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttaminen edellyttäisi myös biokaasun ja biopolttonesteiden käytön lisäämistä.

Eryteisesti sähköpolttoaineiden sekä biopolttoaineiden käytön ongelmina ovat kuitenkin kalliit tuotantokustannukset ja niistä aiheutuva korkea hinta. Tämän vuoksi niiden käytön edistäminen edellyttäisi poliittisia toimia, joilla parannettaisiin kilpailuasetelmaa suhteessa fossiiliin polttoaineisiin.

Metsähakkeen ja pellettien käyttö- ja tuotantoennusteet.

	Metsähake, milj. m ³			Pelletit, 1 000 t		
	2024	2025e	2026e	2024	2025e	2026e
Käyttö lämpö- ja voimalaitoksissa sekä koti- ja maatalouksissa	10,5	10,0	9,8	290	290	290
Muutos edellisvuodesta %	-5 %	-5 %	-2 %	-5 %	0 %	0 %
Tuotanto Suomessa				324	325	330
Muutos edellisvuodesta %				-9 %	+0,3	+2 %

Lähteet: Tulli ja Luke.

Yksityismetsätalouden kannattavuus

Markus Toikka

Vuonna 2024 yksityismetsistä kertyi bruttokantorahatuloja ennätyskelliset kolme miljardia euroa eli keskimäärin 220 euroa hehtaarilta. Tulot ylittivät reaalisesti 21 prosentilla edeltäneiden viiden vuoden keskiarvon. Kantorahatulojen kasvuun vaikutti erityisesti puun hintojen nousu, mutta myös tukkipuun hakkuumäärien kasvu. Vuoden 2025 osalta puukauppamäärät painottuvat alkuvuoden hintahuippuun ja vuosikeskiarvona lasketut kantohinnat asettuvat edellisvuotta korkeammalle tasolle. Markkina-hakkuiden prosentin kasvun myötä yksityismetsien kantorahatulot nousevat ennätystasolle – arviolta 3,1 miljardiin euroon eli keskimäärin 227 euroon hehtaarilta vuonna 2025. Vuodelle 2026 yksityismetsien hakkuumäärien ennustetaan pysyvän lähes vuoden 2025 tasolla, mutta kantohintojen laskun myötä kantorahatulokerätyä putoaa noin kolmeen miljardiin euroon (222 €/ha).

Yksityismetsissä tehdyt metsänhoito- ja metsänparannustöiden investoinnit olivat keskimäärin 16 euroa hehtaarilta vuonna 2024, mikä oli pari prosenttia edellisvuotta vähemmän. Vuosina 2025 ja 2026 metsänhoito- ja metsänparannustöiden kokonaismäärän ennustetaan kääntyvän kasvuun. Yksityismetsätalouden puuntuotannon liike-tulos oli 201 euroa hehtaarilta vuonna 2024. Vuonna 2025 liike-tuloksen ennustetaan kasvavan reaalisesti kolme prosenttia 207 euroon hehtaarilta. Vuoden 2026 osalta kantohintojen lasku sekä metsänhoito- ja metsänparannustöiden kokonaiskustannus-

ten kasvu pudottaa liike-tulosta noin neljä prosenttia keskimäärin 201 euroon hehtaarilta.

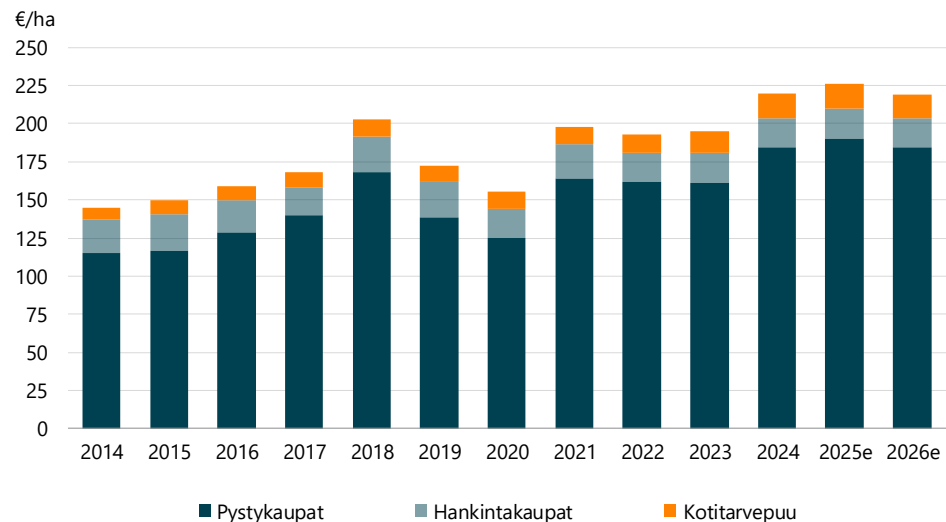
Yksityismetsätalouden kantorahatulot ennätyslukemissa 2025, mutta laskevat 2026

Vuonna 2024 yksityismetsien bruttokantorahatulot ylsivät kolmen miljardin euron ennätyslukemiin, mikä oli keskimäärin 220 euroa hehtaarilta. Tuloja kertyi lähes 400 miljoonaa eu-

roa enemmän kuin vuonna 2023, ja kun huomioidaan inflaatio (elinkustannusindeksi), tulot kasvoivat reaalisesti 13 prosenttia.

Metsänomistajien kantorahatulojen kasvuun vaikutti puun hintojen nousun lisäksi erityisesti tukkipuiden hakkuumäärien kasvu. Pystykaupoissa kuitupuun reaaliset kantohinnat kohosivat keskimäärin 17–20 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Havutukki-hinnat kasvoivat

Yksityismetsätalouden bruttokantorahatulot tulolähteittäin 2014–2026e vuoden 2024 hinnoin*

* deflatointi elinkustannusindeksillä

Lähde: Luke.

6–7 prosenttia, ja energiapuun keskimääräinen hinta kasvoi peräti yli 40 prosenttia. Viimeisen viiden vuoden keskiarvon kantorahatulot ylittivät 21 prosentilla. Kantorahatulot kasvoivat kaikissa Manner-Suomen maakunnissa Satakuntaa lukuun ottamatta. Yksityismetsien lisäksi vuonna 2024 metsäteollisuuden ja valtion metsien yhteenlasketut bruttokantorahatulot ylsivät yhteensä 0,6 miljardiin euroon. Vuonna 2024 yksityismetsätalouden tuloista 84 prosenttia kertyi pystykaupoista ja 9 prosenttia hankintakaupoista. Loput tulot muodostuivat kotitarvepuusta, mistä valtaosa oli polttopuuta. Suurin osa kantorahatuloista kertyi tukkipuusta, jonka osuus yksityismetsien tulokertymästä oli 64 prosenttia. Kuitupuun osuus oli 27 prosenttia ja loput yhdeksän prosenttia tuloista kertyi energiapuusta.

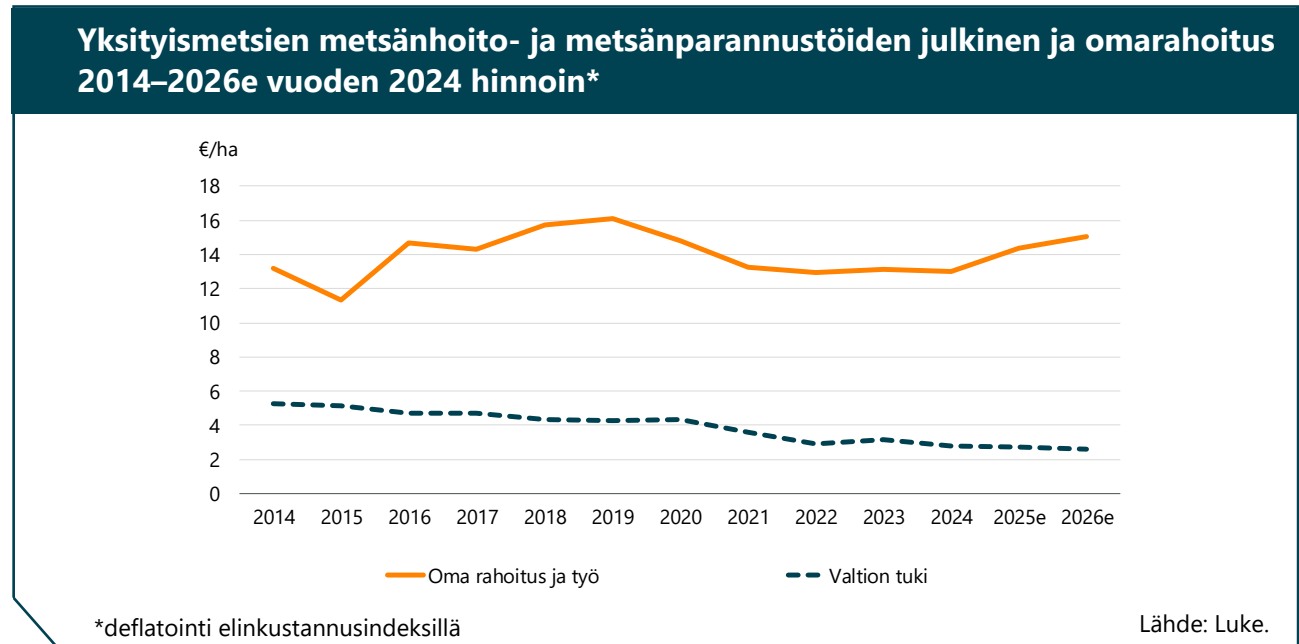
Raakapuun tuonnin päättyminen Venäjältä Suomeen alkuvuodesta 2022 on viimeisen kolmen vuoden aikana kiristänyt kilpailua Suomen puumarkkinoilla. Kilpailu kotimaisesta raakapuusta näkyi erityisen kiivaana vuoden 2025 alkupuolella, kun ennätysellisiä hintoja nähtiin puukaupassa lähes kaikkien puutavarylajien osalta. Alkuvuoden hintapiikin jälkeen teollisuuspuun kantohinnat ovat kuitenkin kesän 2025 jälkeen kääntyneet laskuun. Kuluva vuoden puukaupamäärät painottuvat alkukesän hintahuippuun, joten loppuvuoden hintojen laskusta huolimatta vuoden 2025 keskikantohinnat asettuvat edellisvuotta korkeammalle tasolle. Edellisvuotta korkeammat keskikantohinnat yhdistettynä markkinahakkuiden prosentin kasvuun nostaa yksityismetsien kanto-

rahatulot jälleen uuteen ennätykseen vuonna 2025. Vuoden 2025 yksityismetsätalouden bruttokantorahatulokertymään ennakoitaan kasvavan edeltävästä vuodesta ja yltävän 3,1 miljardiin euroon, mikä on keskimäärin 227 euroa hehtaarialta. Tämä ylittää reaalisesti kolmella prosentilla vuoden 2024 lukemat.

Yksityismetsänomistajat ovat viime vuosina hyötynneet sekä teollisuus- että energiapuun kasvaneesta kotimaan kysynnästä. Energiapuun osalta keskimääräistä leudomman lämmityskauden 2024–2025 jälkeen monella toimijalla on isot energiapuuvarastot syksyyn 2025 lähdeettäessä, mikä on rauhoittanut myös energiapuun hintakehitystä. Lämmityskauden

2025–2026 lämpötilat osaltaan näyttävät mihin suuntaan energiapuun kysyntä kehittyi vuoden 2026 aikana. Kantorahatulokertymässä energiapuun osuus on viime vuosina ollut alle kymmenen prosenttia, joten muutokset energiapuun hinnoissa ja korjuumäärissä eivät suuresti heiluta kantorahatulokertymää. Energiapuun viime vuosien hyvä kysyntä on ollut metsänhoidollisesti hyvä asia aktiivisten esimerkiksi rästikohteiden energiapuuharvennuksiin.

Vuonna 2026 metsäteollisuuden tuotannon Suomessa odotetaan puutuoteteollisuuden sekä kartonkiteollisuuden osalta hieman kasvavan, mikä ylläpitää yksityismetsien hakkuita

lähes kuluvan vuoden lukemissa. Keskikantohintojen ennustetaan kuitenkin laskevan kuluva vuodesta, minkä myötä yksityismetsätalouden bruttokantorahatulujen ennustetaan pienenevän reaalisesti neljä prosenttia vuonna 2026 ja asettuvan noin kolmeen miljardiin euroon, eli keskimäärin 222 euroon hehtaarilta. Viime vuosina erityisesti Pohjois-Suomeen kohdistuneet lukuisat metsäteollisuuden investoinnit ovat lisänneet alueellisesti metsäteollisuuden tuotantokapasiteettia ja samalla puuraaka-aineen tarvetta. Vaikka uusimpia investointeja ei vielä täydellä tuotantokapasiteetillaan käytettäisikään, ne ylläpitävät hakkuumäärien kasvua etenkin Pohjois-Suomessa ja tämä näkyy alueella muuta maata parempana kantorahatulojen kehityksenä kuluvan vuoden sekä ensi vuoden 2026 aikana.

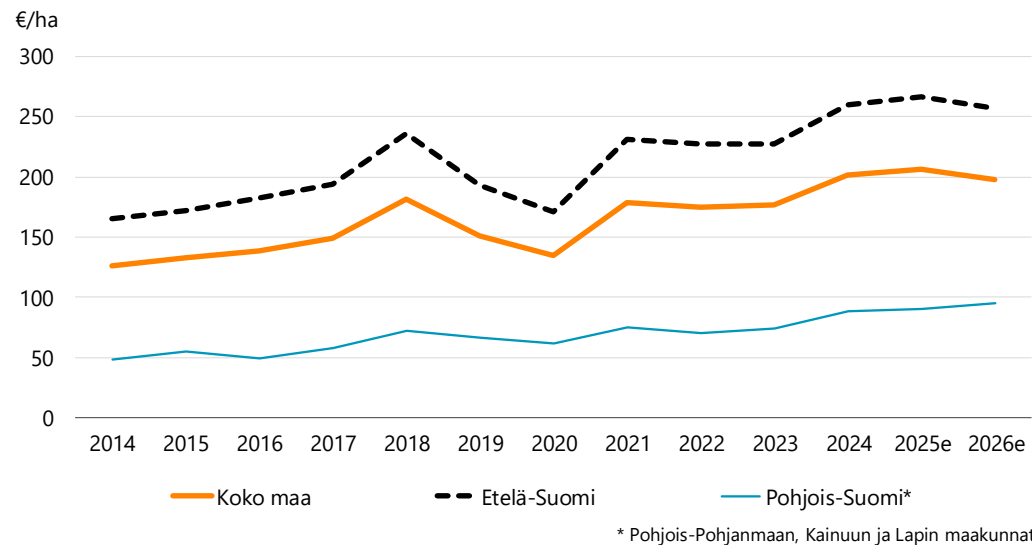
Puuntuotannon investoinneissa kasvuvaraa ja tukitaso leikkaantumassa

Vuonna 2024 yksityismetsien puuntuotannon investoinnit metsänhoito- ja metsänparannustöihin pysyivät lähes edellisvuoden tasolla keskimäärin 16 eurossa hehtaarilta (yhteensä 217 milj. €). Puukaupan vilkastuminen ei vuoden 2024 osalta näkynyt kasvaneina metsäpalvelutoimijoiden toteuttamina työmäärinä. Tilastojen mukaan metsäpalveluja tarjoavien yritysten yksityismetsissä tekemät metsänhoito- ja metsänparannustyöt laskivat lähes kaikissa työlajeissa, vain taimikon varhahoidon ja terveyslannoituksen määrät kasvoivat. Puuntuotannon investoinneista metsänhoitotöiden osuus oli noin 181 miljoonaa euroa (13 €/ha) eli 84 prosenttia ja metsänpa-

rannustöiden osuus noin 36 miljoonaa euroa (3 €/ha) eli 16 prosenttia. Metsänparannustöihin kuuluvat metsäojien kunnostus, lannoitus, metsäteiden perusparannus ja metsäteiden rakentaminen. Edellisvuoteen verrattuna metsänhoito- ja metsänparannustöihin tehdyt investoinnit pienenevät reaalisesti kaksi prosenttia. Pääosin arvioon perustuvat metsätalouden hallinto- ym. kulut olivat keskimäärin viisi euroa hehtaarilta vuonna 2024.

Usein puukaupan yhteydessä sovitaan myös metsänhoito- ja metsänparannustöiden toteutuksesta. Puukauppaa käytiin alkuvuoden 2025 aikana isoilla volyyymeillä, millä on osaltaan metsänhoito- ja metsänparannustöiden toteutumäärää aktivoiva vaikutus. Etenkin metsänhoitopalveluita tarjoavilla metsäyhtiöillä on ollut kuluvan vuoden aikana mahdollisuus puukaupan yhteydessä metsäpalvelumyynnin lisäämiseen ja osa toimijoista on kasvaneista metsänhoitopalveluiden myyntimääristä uuti-soinutkin. Edellisvuosia korkeampi puunhinta

Yksityismetsätalouden liike-tulos 2014–2026e vuoden 2024 hinnoin* puuntuotannon metsämaan hehtaaria kohti

* deflatointi elinkustannusindeksillä

Lähteet: Luke ja Suomen metsäkeskus.

on puukauppa-aikeiden lisäksi myös osaltaan aktivoanut metsänomistajia omatoimisiin metsänhoitotöihin. Etenkin taimikonhoidon ja metsänlannoitusten työmäärien ennustetaan kasvavan kuluvaan sekä ensi vuoden aikana. Kasvavien metsänhoito- ja metsänparannustöiden työmäärien sekä yksikkökustannusten myötä puuntuotannon investointien odotetaan nousevan 235 miljoonaan euroon kuluvaan vuonna ja 245 miljoonaan euroon vuonna 2026.

Yksityismetsätalouden katelaskelma 2024 ja ennusteet vuosille 2025–2026.

	€/ha		
	2024	2025e	2026e
Tulot			
Koko maa	219	227	222
<i>Etelä-Suomi</i>	280	290	284
<i>Pohjois-Suomi</i>	102	106	110
- Kokonaiskustannukset			
Koko maa	21	23	23
<i>Etelä-Suomi</i>	24	24	26
<i>Pohjois-Suomi</i>	16	17	18
+ Puuntuotannon tuet			
Koko maa	2,8	2,7	2,6
<i>Etelä-Suomi</i>	2,8	2,7	2,7
<i>Pohjois-Suomi</i>	2,8	2,7	2,6
= Liiketulos			
Koko maa	201	207	201
<i>Etelä-Suomi</i>	259	268	261
<i>Pohjois-Suomi</i>	89	91	95

Pohjois-Suomi käsittää Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnat. Lähde: Luke.

Vuodelle 2024 puuntuotantoon myönnettävien tukien maksuun varattiin 38,4 miljoonaa euroa, mikä oli yhdeksän miljoonaa vähemmän kuin edeltävälle vuodelle budjetoitu tukimääräraha. Vuoden 2024 osalta metsätalouden tuille oli runsaasti kysyntää ja budjetoitu tukisumma käytettiin kokonaan. Tästä reilu 25 miljoonaa euroa muodostui vuoden 2023 aikana haetuista ja vuodelle 2024 maksettavaksi siirtyneistä Kemera-tuista ja loput 13 miljoonaa vuoden 2024 aikana haetuista ja maksetuista Metka-tuista nuoren metsän hoitoon sekä terveyslannoitukseen. Muiden työlajien osalta Metka-tukia ei vuoden 2024 aikana maksettu.

Vuodelle 2025 puuntuotannon tukemiseen varatut määrärahat putosivat 37,3 miljoonaan euroon. Kuluvaan vuoden aikana metsätalouden tukia on haettu myös vilkkaasti ja Metsäkeskus uutisoi syyskuun alussa vuodelle 2025 varattujen puuntuotannon tukemiseen varattujen määrärahojen loppuvan syksyn aikana kesken. Suurin osa tukihauista on kohdistunut taimikon ja nuoren metsän hoitoon, mihin on eniten tukivaroja varattuna. Tämän lisäksi tukia metsäteiden perusparannukseen on haettu edellisvuosia aktiivisemmin. Määrärahojen loppuessa tukien maksu keskeytetään ja maksuja jatketaan vuoden 2026 puolella.

Vuodelle 2026 Valtion talousarvioesityksessä tukea puuntuotannon turvaamiseen on budjetoitu 36,3 miljoonaa euroa, eli tuet ovat leikkaantumassa noin miljoonalla eurolla kuluvaan vuodesta. Metsätalouden puuntuotannon tukien käyttöasteessa on tapahtunut muutos muutaman vuoden takaisesta. Vielä vuonna 2023 määrärahoista jäi viisi miljoonaa käyttä-

mättä ja tätä ennen jopa kymmeniä miljoonia. Viime vuosien tukien leikkausten myötä määrärahat ovat täyskäytössä ja hyvin todennäköisesti myös vuodelle 2026 varatut tuet tulevat loppumaan hyvissä ajoin ensi vuoden aikana.

Liiketuloksen kasvu taittumassa

Vuonna 2024 yksityismetsätalouden puuntuotannon liiketulos oli keskimäärin 201 euroa hehtaarilta. Puuntuotannon investointien pysyessä lähes edellisvuoden tasolla ja samalla kantorahatulosten huomattavasti kasvaessa hehtaarikohtainen tulos oli reaalisesti 14 prosenttia korkeampi kuin edellisvuonna (deflatointi: elinkustannusindeksi). Puuntuotannon liiketulos oli Etelä-Suomessa keskimäärin 259 €/ha (+14 % edellisvuodesta) ja Pohjois-Suomessa 89 €/ha (+19 %). Pohjois-Suomi käsittää Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnat.

Vuonna 2025 kantorahatulot kasvavat edellisvuodesta puun hintojen nousun sekä hakkuumäärien kasvun myötä, mutta myös kustannuspuolella puuntuotannon investointien eli metsänhoito- ja parannustöiden osalta ennustetaan kasvua. Yksityismetsätalouden puuntuotannon liiketuloksen ennustetaan kasvavan reaalisesti kolme prosenttia 207 euroon hehtaarilta vuonna 2025. Vuoden 2026 osalta kantorahatulot vähenevät ja puuntuotannon investoinneissa ennustetaan kolmen prosentin kasvua, minkä seurauksena liiketulos laskee noin neljän prosenttia kuluvaan vuodesta. Yksityismetsätalouden puuntuotannon keskimääräisen liiketuloksen ennustetaan koko maan tasolla olevan keskimäärin 201 €/ha vuonna 2026.

Työllisyys

Metsäsektorin työllisyys

Marja Kallioniemi

Työllisten määrä metsäsektorilla väheni vuonna 2024 yhteensä 61 000 henkilöön. Metsäteollisuuden osalta massa- ja paperiteollisuudessa työlliset vähenivät ja puutuoteteollisuudessa lisääntyivät, jolloin metsäteollisuuden työllisten määrä oli sama 37 000 kuin edellisenä vuonna 2023. Metsätaloudessa työllisten määrä väheni 23 000 henkilöön, kun yrittäjien ja yrittäjäperheenjäsenten määrä väheni 11 000 työlliseen.

Vuoden 2025 osalta ennustetaan puutuoteteollisuuden työllisten määrän vähenevän pari prosenttia ja massa- ja paperiteollisuudessa kolme

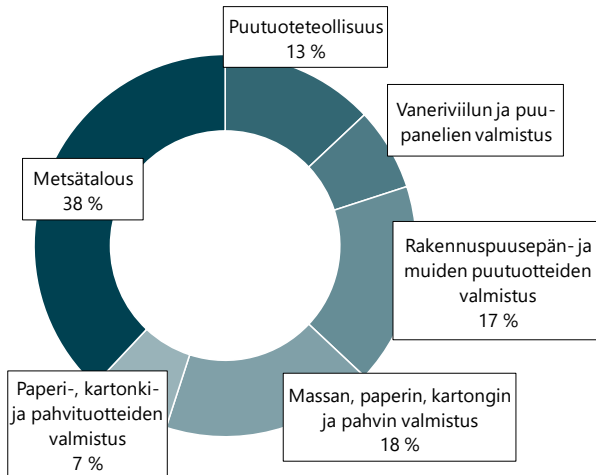
prosenttia. Vuoden 2026 osalta työllisten kokonaismäärän ennustetaan vähenevän prosentin. Metsätaloudessa työllisten määrän ennustetaan vähenevän vuonna 2025 edelleen kaksi prosenttia, mutta tilanne tasaantuu vuonna 2026, jolloin työllisten määrä pysynee ennallaan.

Tilastokeskuksen Työvoimatutkimuksen kokonaisen tietojen mukaan metsäsektori työllisti vuonna 2024 yhteensä 61 000 henkilöä Suomessa. Jos huonekalujen valmistus luetaan mukaan, oli työllisten määrä 67 000. Työllisyys väheni edelliseen vuoteen verrattuna, jolloin

työllisten määrä oli 64 000 henkilöä (huonekaluteollisuus mukaan lukien 72 000 henkilöä).

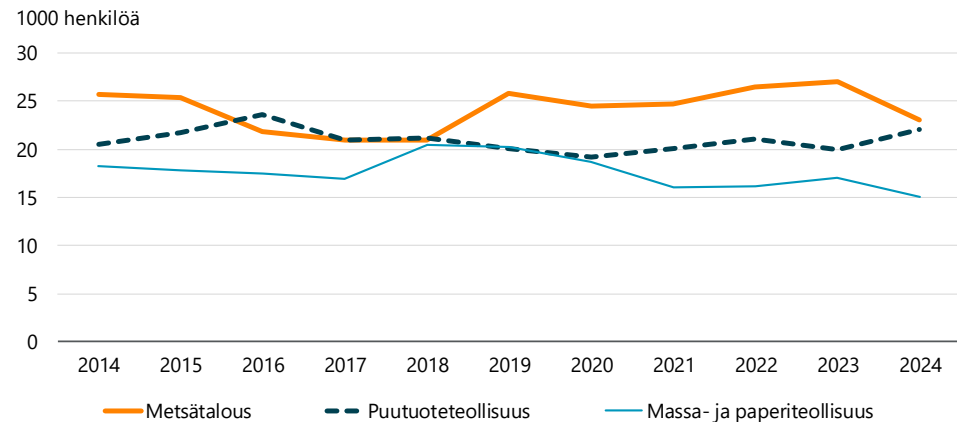
Työllisten määrän vähenemisen taustalla ovat metsäteollisuuden tuotantokapasiteetin leikkaukset, lopputuotemarkkinoiden heikko kysyntä, tuotannon tehostamistoimet sekä metsätalouden vaikeat toimintaolosuhteet viime talvena. Vuoden 2024 aikana metsähakkeen käyttö ei enää lisääntynyt edellisten vuosien tapaan, mikä osaltaan vähensi työtehtäviä metsissä.

Työlliset Suomen metsäsektorilla 2024

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus.

Työllisten määrä metsätaloudessa, puutuoteteollisuudessa sekä massa- ja paperiteollisuudessa vuosina 2014–2024

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus.

Vähemmän voi osaltaan johtua myös tilastolukujen vaihtelusta. Työvoimatutkimuksen työllisyystietoihin eivät kirjaudu kaikki metsäsektorilla työskentelevät. Tutkimukseen kerätään tietoja kyselyn avulla, jolloin vastausasteen heikkeneminen viime vuosina vähentää tietojen luotettavuutta. Työllisyystietoihin eivät kirjaudu puumateriaalin kuljettajat maanteillä, rautateillä ja vesistöreiteillä. Samoin metsänhoitotöitä tekevien ulkomaisen kausityövoiman määrää ei tiedetä tarkasti.

Ennusteen mukaan puutuoteteollisuudessa työllisyys vähenee vuonna 2025 pari prosenttia ja massa- ja paperiteollisuudessa kolme prosenttia. Muutosten myötä työllisyys metsäteollisuudessa laskee vuonna 2025 yhteensä kaksi prosenttia ja laskee prosentin 2026. Metsätaloudessa samoin työllisyys vähenee kahdella prosentilla vuonna 2025 ja pysyy ennallaan vuonna 2026.

Metsätaloudessa työllisten määrä väheni

Metsäteollisuudessa työllisten määrä vuonna 2024 pysyi edellisvuoden tasolla 37 000 henkilössä. Toimialoittain oli kuitenkin vaihtelua, kun massa- ja paperiteollisuudessa työllisten määrä väheni 15 000 työlliseen ja puutuoteteollisuudessa lisääntyi 22 000 työlliseen. Massa- ja paperiteollisuudessa työlliset vähenivät massan, paperin, kartongin tuotannossa. Puutuoteteollisuudessa työllisten määrä lisääntyi erityisesti puulevyteollisuudessa. Saha- ja ra-

kennuspuusepänteollisuudessa työllisten määrä pysyi vuoden 2023 tasolla. Metsäteollisuuden suhteellinen osuus kaikista metsäsektorin työllisistä kohosi 62 prosenttiin, kun se vuonna 2023 oli 58 prosenttia.

Metsätaloudessa työllisten määrä väheni vuoden 2023 yhteensä 27 000 työllisestä 23 000 työlliseen vuonna 2024. Metsätalouden suhteellinen osuus kaikista metsäsektorille työllistyneistä väheni 38 prosenttiin. Vähemmän metsätaloudessa kohdistui yrittäjien ja yrittäjäperheenjäsenten määrään, kun metsätalouden

toimihenkilöiden ja työntekijöiden määrä pysyi ennallaan.

Korjuuolosuhteet talvella 2024–2025 olivat Etelä- ja Keski-Suomessa vaikeat, kun talvi oli lauha ja koneita kantavaa routaa ei ollut. Olosuhteet vaikuttivat myös korjuukohteisiin, kun ostot talvileimikoilta vähenivät ja kysyntää oli kesä- ja kelirikkohteille. Tiet olivat vaihtelevien lumi- ja vesisateiden takia liukkaita. Etenvän ilmastomuutoksen vuoksi on odotettavissa jatkossakin ääreviä sääolosuhteita.

Metsäteollisuuden työlliset 2023 ja 2024 keskimäärin ja prosenttiennusteet vuosille 2025–2026.

Toimiala	Määrä, hlö		Muutos, %	
	2023	2024	2025e	2026e
Sahateollisuus	8 000	8 000	-2	0
Puulevyteollisuus	alle 3 000	4 000	-3	-2
Rakennuspuusepänteollisuus	10 000	10 000	-2	0
Puutuoteteollisuus yhteensä	20 000	22 000	-2	0
Massan, paperin ja kartongin tuotanto	13 000	11 000	-3	-1
Paperi- ja kartonkijalosteiden tuotanto	4 000	4 000	-2	-1
Massa- ja paperiteollisuus yhteensä	17 000	15 000	-3	-1
Metsäteollisuus yhteensä	37 000	37 000	-2	-1

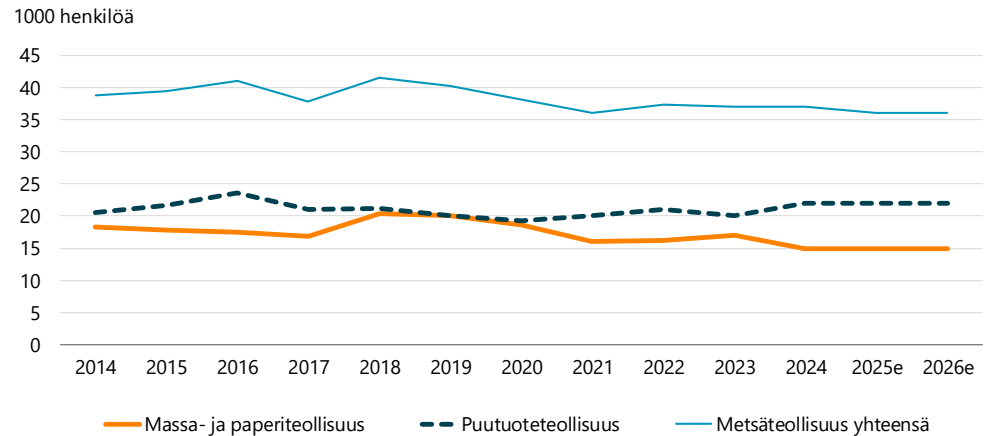
Tilastokeskuksen ohjeiden mukaan luvut on julkaistava pyöristettynä lähimpään tuhanteen. Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Metsäteollisuusyritykset ovat huomattavia työllistäjiä

Metsäsektorin kolme suurinta yritystä lukeutuivat Talouselämä-lehden vertailussa syyskuussa 2025 edelleen maan suurimpiin työllistäjiin. Eniten työllisti UPM-Kymmene, jonka henkilöstömäärä vuonna 2024 oli Suomessa keskimäärin 6 543 henkilöä. Tällä henkilöstömäärällä yritys sijoittui 11. eniten työllistäväksi työnantajaksi Suomessa. Sijalla 14 oli Metsä Group, jolla henkilöstöä oli 5 677 henkilöä. Stora Enso sijoittui 23. sijalle Suomen eniten työllistävien yritysten joukossa ja se työllisti vuonna 2024 keskimäärin 4 950 henkilöä. Metsä Group oli isoista metsäyrityksistä ainoa, jonka henkilöstömäärä lisääntyi Suomessa vuoden 2024 aikana edelliseen vuoteen verrattuna (139 työpaikkaa). Stora Enso sijoittui eniten Suomessa vähentäneiden yritysten joukossa sijalle neljä, kun yrityksen henkilöstö väheni 637 henkilöllä vuoden 2023 tilanteeseen verrattuna.

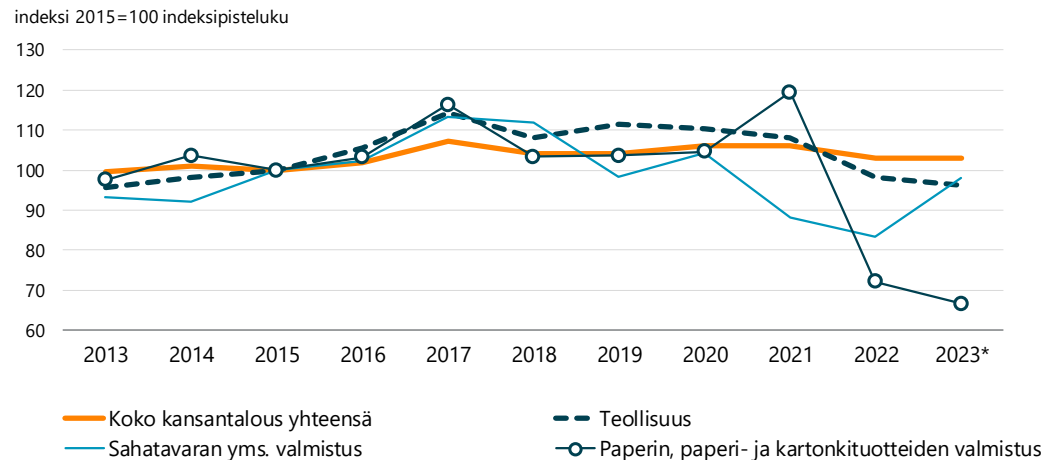
Metsäteollisuus ry:stä arvioidaan, että suomalaisen metsäsektorin vahvuus on alan ammattilaisten osaaminen, joka ”kattaa koko arvoketjun” metsästä tuotantolaitoksiin ja logistiikkaan saakka. Metsäteollisuus ja metsätalous työllistävät suoraan ja epäsuorasti noin 140 000 suomalaista Metsäalan Asiantuntijat ry:n alkuvuonna 2025 esittämän arvion mukaan.

Metsäteollisuuden työlliset 2014–2026e

Lähteet: Tilastokeskus ja Luke.

Metsäteollisuuden työn tuottavuuden (arvonlisäys/työtunti) kehitys 2013–2023

* Ennakkotieto

Lähde: Tilastokeskus, tuottavuustutkimukset.

Heikko markkinakysyntä johtanut lak-kautuksiin ja lomautuksiin

Viime vuosina on uutisoitu useista metsäteollisuuden työllisyyttä vähentävistä muutoksista. Lokakuussa 2024 Metsä Group ilmoitti aikestaan sulkea Suolahden koivuvanertehtaan, jonka tuotanto loppuu alkuvuonna 2025 ja havuvanertehtaan tuotanto vuoden 2026 loppuun mennessä. Koivuvanerin tuotanto työllisti 170 henkilöä ja havuvanerin tuotanto 200 työntekijää. Osin työpaikat siirtyvät Äänekosken uudelle, vuonna 2026 valmistuvalle kerto-puttehtaalle tai yrityksen muihin tuotantolaitoksiin. Taustalla vaikuttavat heikentynyt kannattavuus, koivutukin saatavuusongelmat Venäjän puuntuonnin päättymisen jälkeen sekä vähentynyt kysyntä rakentamisen niukkuuden takia.

Joulukuussa 2024 UPM:n laajat 1 600 työntekijää selluliiketoimintayksikössä, UPM Metsällä ja UPM Timberillä koskettaneet muutospöytätyöt päättyivät. Mukana olivat sellutehtaat Lappeenrannassa, Pietarsaareissa ja Kuusankoskella sekä sahat Lappeenrannassa, Pietarsaareissa, Porissa ja Juupajoella. Lopputuloksena 88 työtehtävää vähennettiin. Neuvottelujen tavoitteena oli kohentaa heikentynyttä kannattavuutta.

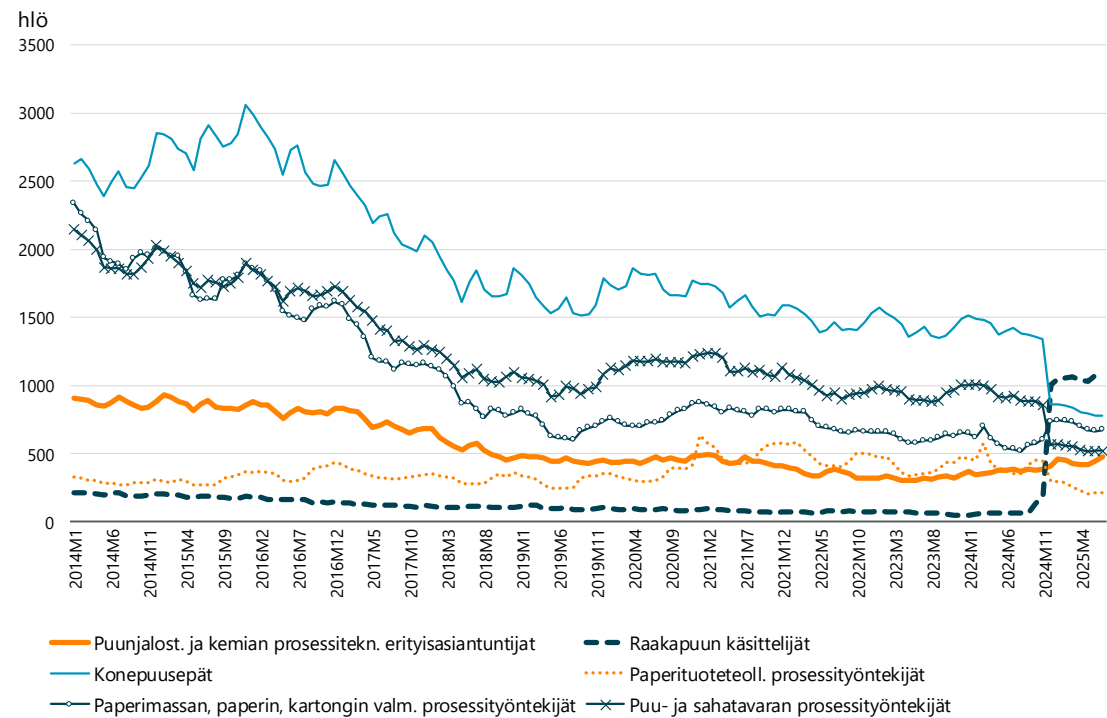
Alkuvuonna 2025 Metsä Board ilmoitti sulkemansa Tampereen keskustassa sijaitsevan Tacon kartonkitehtaan ”pitkään jatkuneen heikon kannattavuuden” takia kuluvan vuoden aikana. Kustannukset ovat nousseet huomattavasti viime vuosina niin raaka-aineiden kuin energi-

an osalta. Samalla yritys kertoi Kyrön kartonkitehtaan toiminnan tehostamisesta, jolloin muutospöytätyöt koskivat molempia tehtaita eli yhteensä noin 360 työntekijää. Suunnitelman mukaan enintään 215 henkilöä oltiin ai-

keissa vähentää. Metsä Tissue Mäntän tehtaiden tuotantoa aiotaan samoin tehostaa.

Heinäkuussa 2025 UPM ilmoitti lopettavansa Lappeenrannan Kaukaan paperikoneen toiminnan loppuvuoden aikana, jolloin muutos-

Työttömien määrä metsäteollisuuden ammateissa 1/2014–7/2025

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

neuvottelut koskevat 220 työntekijää. Elokuussa 2025 Sappi Europe ilmoitti käynnistävänsä neuvottelut Kirkniemen paperikone 2:n sulkeamisesta Lohjalla, jolloin muutosneuvottelujen piirissä on enintään 100 työtehtävää. Päätöksen taustalla on graafisten papereiden eli sanomalehti-, aikakausi- ja painopapereiden kysynnän väheneminen.

Metsä Group ilmoitti lokakuussa 2025 aloittavansa kaikkia liiketoiminta-alueita koskevat muutosneuvottelut, jotka voivat johtaa 540 työtehtävän vähenemiseen Suomessa. Tavoitteena on kustannusrakenteen sopeuttaminen haastavassa markkinatilanteessa.

Lomautuksiin johtaneita muutosneuvotteluja on käyty viime vuoden elokuussa myös UPM:n Pelloksen vaneritehtaalla Mikkelissä, Metsä Fibren Joutsenon sellutehtaalla Lappeenrannassa sekä Lappeenrannan, Rengon ja Vilppulan sahoilla. Joutsenon tehtaalla seisokin syynä oli kysynnän väheneminen Kiinassa. Kuluva vuoden helmikuussa muutosneuvottelut käynnistettiin mahdollisten lomautusten osalta Metsä Fibren Lappeenrannan Joutsenon ja Rauman sellutehtailla sekä Rauman sahalla. Lomautusten myötä varauduttiin kysynnän vähenemiseen USA:n ja Kiinan tullisodan takia. Heinäkuussa 2025 Metsä Board ilmoitti lomautuksista Kaskisten tehtaalla heikon kysyntätilanteen takia.

Kapasiteetin lisäykset, testaukset ja suunnittelu luovat uusia työpaikkoja

Elokuussa 2025 avattiin Stora Enson Oulun tehtaalla uusi kuluttajapakkauskartonkia tuottava linja, joka on lajissaan Euroopan suurin. Oulun tehtaasta tuli Stora Enson suurin tuotantokeskittymä, johon sisältyy myös neljä sahaa. Työllisiä yksikössä on noin 900, ja tehtaalle tarvittavan puuraaka-aineen korjuu sekä kuljetus lisäävät työtehtäviä metsissä ja maanteilla.

UPM ilmoitti keväällä 2025 luopuvansa ison biojalostamon rakentamisesta Rotterdamiin, mutta aikoo tehdä lisäinvestointeja Lappeenrannan jalostamolle vähitellen ”optimointitoimenpiteiden” avulla. Tavoitteena on lisätä biopolttoaineen tuotantoa Suomessa.

Metsä Group käynnisti kesällä 2025 Rauman sellutehtaalla hiilidioksidin talteenoton pilottilaitoksen teknologiayhtiö Andritzin kanssa. Syksyllä käynnistettiin koelaitoksen rakentamisen selvittelytyö. Pilottilaitos erottaa sellutehtaan savukaasuista noin tuhat kiloa biopohjaista hiilidioksidia päivässä. Koelaitoksen avulla määrä olisi sata kertaa suurempi. Tähän mennessä savukaasujen biopohjaista hiilidioksidia ei ole Suomessa hyödynnetty. Päästöjen vähenemisen lisäksi sellutehtailla syntyvä hiilidioksidi voi mahdollisesti olla uusi tulevaisuuden puupohjainen raaka-aine, jota voidaan hyödyntää uusissa, fossiilisia materiaaleja ja polttoaineita korvaavissa tuotteissa.

Metsätalouden työlliset 2023 ja 2024 keskimäärin ja prosenttiennusteet vuosille 2025–2026.

	Määrä, hlö		Muutos, %	
	2023	2024	2025e	2026e
Toimihenkilö	4 000	4 000	0	1
Työntekijä	9 000	9 000	-2	0
Palkansaajat yhteensä	13 000	13 000	-1	0
Yrittäjät ja yrittäjäperheen jäsenet	14 000	11 000	-2	0
Metsätalous yhteensä	27 000	23 000	-2	0

Taulukossa ilmoitetut luvut ovat Tilastokeskuksen ilmoittamia, täysiin tuhansiin pyöristettyjä lukuja. Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

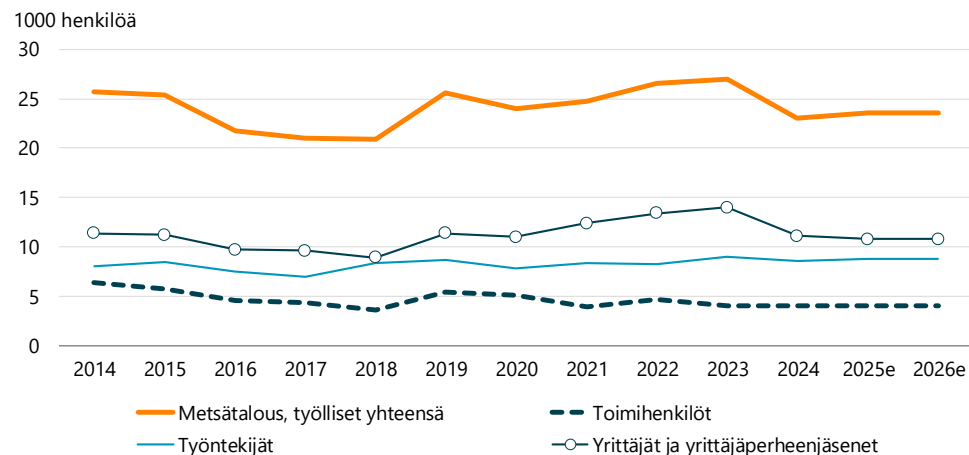
Metsä Group on aloittanut Kuura-tekstiilikuitutehtaan esisuunnittelun. Mikäli tuotantolinja päätetään käynnistää, tarvittaisiin siihen henkilöstöä noin 250 työllistä. Metsä Groupin Äänekosken koetehtaalla ja Stora Enssolla on tehty kuitumassasta astioita, joiden avulla on mahdollista korvata muovipakkauksia. Suunnitteilla on myös ligniinin hyödyntäminen betonin notkistinaineena tai sähköautojen akkujen materiaalina. Useita testauksia ja koelaitoksia on meneillään puuraaka-aineen käyttökohteiden osalta. Toteutuessaan suuremman mittakaavan tuotantolaitokset lisäävät työllisyyttä.

Metsäteollisuuden työttömien määrä vähenee

Työn tuottavuus arvonlisäyksenä työtuntia kohti on pysytellyt koko kansantaloudessa viime vuosina samansuuruisena, mutta laskenut hieman teollisuudessa. Sahatavaran yms. valmistuksessa työn tuottavuus on lisääntynyt, ja paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistuksessa laskenut vuonna 2023 edellisen vuoden tilanteeseen verrattuna.

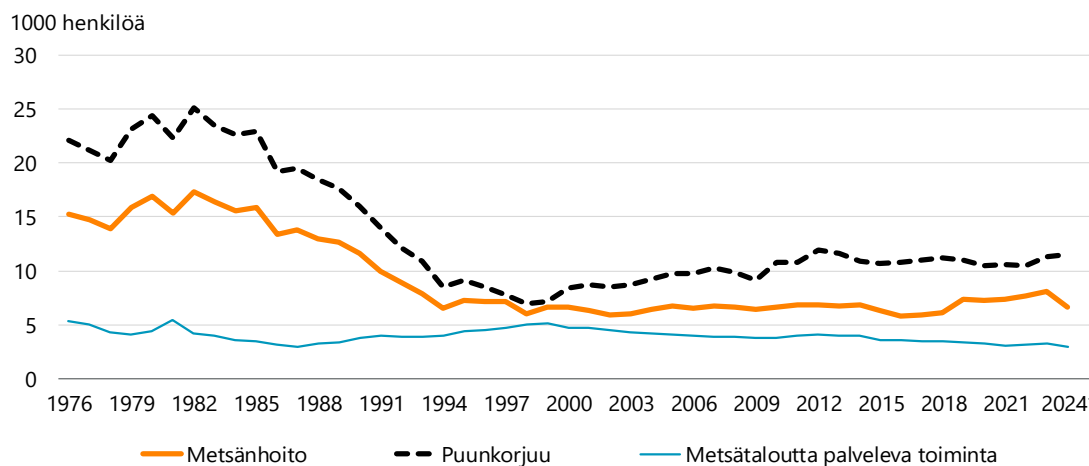
Tarkastelu työttömien määrän vaihtelusta metsäteollisuuden ammateissa vuoden 2014 alusta heinäkuuhun 2025 osoittaa, että vuosien 2014–2018 aikana työttömien määrä väheni yhteensä miltei 9 000 työttömästä vajaaseen 5 000 työttömään. Vuodesta 2019 vuoden 2024 puoliväliin saakka työttömien määrän vaihtelu oli vähäisempää ja hienoisesti alenevaa. Kuvaaja osoittaa, että alan työttömiä kye-

Metsätalouden työlliset 2014–2026e

Lähteet: Tilastokeskus ja Luke.

Metsätalouden työlliset alatoimialoittain 1976–2024

* Vuoden 2023 ja 2024 ennakkotietoja.

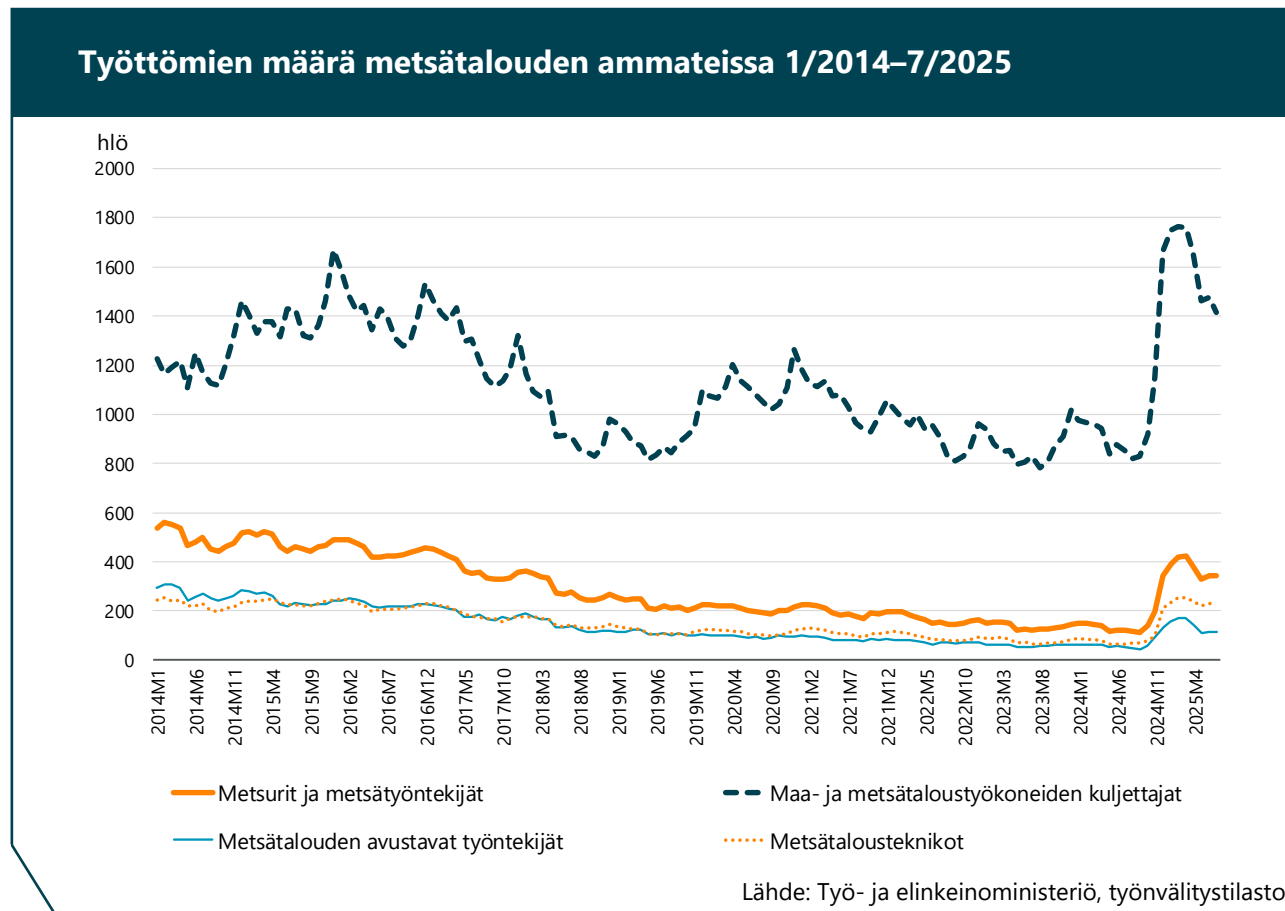
Lähde: Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito.

tään työllistämään yritysten sisällä tai he ovat työllistyneet muille aloille, koska työttömien määrä on vähentynyt tarkasteluajanjakson 2014–2025 aikana. Myös työttömyydestä siirtyminen eläkkeelle voi alentaa tilastolukuja. Heinäkuussa 2025 metsäteollisuuden ammattien työttömiä oli vajaat 4 000.

Metsätaloudessa ja puunkorjuussa paljon pienehköjä yrityksiä

Metsätalouden työllistämien henkilöiden määrä väheni 27 000 työllisestä vuonna 2023 yhteensä 23 000 työlliseen vuonna 2024, kun yrittäjien ja yrittäjäperheenjäsenten määrä väheni vuoden 2023 14 000 yhteensä 11 000 työlliseen vuonna 2024. Metsätaloudessa toimihenkilöiden ja työntekijöiden määrässä ei tapahtunut muutoksia vuosien 2023 ja 2024 välillä. Yrittäjien ja yrittäjäperheenjäsenten vähenemän taustalla vaikuttanevat työtehtävien määrän väheneminen tuotannonrajoitusten takia, hakkeen korjuumäärien väheneminen sekä hankalat korjuuolosuhteet talven 2024–2025 aikana.

Tilastokeskuksen yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston mukaan vuonna 2023 metsätalouden ja puunkorjuun alalla toimivista yrityksistä lukumääräisesti miltei kaikki yritykset (99 %) olivat pienehköjä 0–4 henkeä työllistäviä. Yhteensä yrityksiä oli vuonna 2023 miltei 67 000. Jos tarkastellaan, miten metsätalouden ja puunkorjuun yrityksissä työskentelevä henkilöstö sijoittui, teki huomattavin osuus eli runsas kolmannes (36 %) kaikista metsätalouden

ja puunkorjuun yrityksissä työskentelevistä töitä 0–4 henkilöä työllistävässä yrityksissä. Korkeintaan yhdeksän henkeä työllistävässä yrityksissä työskenteli noin puolet (51 %) kaikista alan yritysten työllisistä.

Toimintavuosien 2018–2023 tarkastelussa metsätalouden ja puunkorjuun yritysten henkilöstö oli suurimmillaan vuonna 2020 runsaat 14 500 työllistä. Vuoteen 2023 mennessä luke ma väheni vajaaseen 12 000 työlliseen. Tilastoihin kirjattu metsätalouden ja puunkorjuun

toimipaikkojen lukumäärä oli suurimmillaan vuonna 2022 yhteensä miltei 70 000, josta se väheni vuonna 2023 yhteensä runsaaseen 67 000 toimipaikkaan.

Ulkomaiset kausityöntekijät metsänhoidon työtehtävissä

Tapion tekemän selvityksen mukaan ulkomaisia kausityöntekijöitä työskentelee metsäsektorilla lähinnä metsänhoitotehtävissä noin 1 100–1 600 henkilöä. Työllisten tarkkaa määrää ei ole saatavilla. Metsäalan toimijat voivat hakea ulkomaista työvoimaa Work in Finland -asiiantuntijatahon avulla, joka tukee työnantaja kansainvälisen rekrytinnin käytänteissä.

Tapion selvityksen mukaan ulkomainen kausityövoima tarvitsisi ammatillista täydennyskoulutusta työturvallisuuden, metsän- ja luonnonhoidon sekä suomalaisen työelämän pelisääntöjen osalta. Väärinkäytökset ja rikkeet mahdollistaa urakoiden ketjutus alihankkijayrityksille. Toisaalta tilaajavastuulain mukaan työtä tilaavien yritysten pitää valvoa, että alihankkijat tai työvoimaa vuokraavat yritykset noudattavat velvoitteitaan. Mahdollisesti työvoimaa tulee jatkossa Suomeen Thaimaasta, Vietnamista, Filippiineiltä, Marokosta, Kirgisiasta ja Etiopias-ta.

Keväällä 2025 uutisoitiin Aluehallintoviraston laajasta selvityksestä, jonka mukaan yli 20 yrityksen toiminnassa havaittiin ”vakavia puutteita” ja rikkomuksia ulkomaisten kausityöntekijöiden kohtelussa vuosina 2020–2024. Metsän-

hoitotoita teettävien yritysten ei tule jatkossa enää hyväksyä töiden ketjuttamista yritykseltä toiselle hankinnoissaan. Taimien istutukseen ja taimikoita raivaamaan saapuu kausityövoimaa Baltian maiden lisäksi Romaniasta, Ukrainasta ja Itä-Aasian maista kuten Nepalista ja Thaimaasta.

Puukuljetukset rekoilla, rautateillä ja uittamalla

Suomen Tieyhdistys ry:n mukaan puumateriaalista kuljetetaan autoilla suurin osa eli 74 prosenttia, rautateitä pitkin miltei neljännes (24 %) ja vesireittejä pitkin noin prosentti raakapuuta. Suomen teillä kulkee 4 000 rekkakuormaa puuta päivässä. Ensimmäiset kilometrit kuljetaan aina autolla ja suurin osa (90 %) ensimmäisistä kilometreistä ovat yksityisteitä. Yhdistys kantaa huolta huonokuntoisista teistä, joiden kunnossapito ja rakentaminen vaativat investointeja. Viime vuosikymmeninä puurekkojen kokonaisuudessa on kasvanut huomattavasti.

Puun uitto on lisääntynyt viime vuosina, ja erityisesti Saimaalla puuta uitetaan tuotantolaitoksille. Stora Ensosta arvioidaan, että uitto vähentää puun kuljetuksen hiilidioksidipäästöjä jopa 75 prosenttia. Yhdessä uittolautassa voi siirtyä 1 200 puunippua. Lähivuosien tavoitteena on puun ympärivuotinen liikennöinti vesitse, kun kuljetukset proomuilla aloitetaan talvisin.

Työhyvinvoinnista kannattaa huolehtia

Metsäalan Asiantuntijat ry:n puheenjohtaja Stefan Borgman nosti alkuvuonna 2025 julkaistussa haastattelussa esiin varteenotettavia asioita metsäsektorilla tehtävästä asiiantuntijatyöstä ja ylipäätään metsätalouden työtehtävistä. Ensinnäkin toimintaketjujen eri osien työkuorman tulisi olla kohtuullinen. Lisäksi yhteistyön ja tietojen vaihdon eri tahojen välillä tulisi olla sujuvampaa. Kolmanneksi valvovien ympäristöviranomaisten tulisi neuvoa metsäsektorin toimijoita etupainotteisesti. Tarkoituksenmukaisemmat toimintatavat vähentäisivät inhimillisiä virheitä. Metsien kunto riippuu siitä, kuinka metsäsektorilla työskentelevät suoriutuvat työtehtävistään ja miten he työsään jaksavat.

Työttömien määrän tarkastelussa vuoden 2014 alusta heinäkuuhun 2025 ilmenee, että työttömien määrä metsätalouden ammateissa on merkittävästi lisääntynyt loppuvuoden 2024 aikana. Metsätalouden ammateissa oli työttömiä aivan vuoden lopussa yhteensä yli 2 500 henkilöä. Yhtä runsaasti työttömiä on ollut edellisen kerran vuoden 2015 lopussa. Vuoden 2025 alkupuoliskolla työttömien määrä väheni runsaaseen kahteen tuhanteen. Pääosin työttömyys kohdistuu metsätaloudessa maa- ja metsätalouskoneiden kuljettajiin. Tilastotiedot työttömien määristä eivät ole tarkkoja, sillä tilastotietoihin sisältyy ”salassapitosäännön” alaisia tietoja. Työttömien lukumääriin tulee siten suhtautua suuntaa antavina.

Ennusteiden osuvuus

Ennusteiden osuvuus 2014–2024

Jari Viitanen

Metsäsektorin suhdannekatsauksissa esitettävät ennusteet vastaavat Luonnonvarakeskuksen (aiemmin Metsätutkimuslaitoksen) suhdanneennusteryhmän tutkijoiden käsitystä metsäsektorin todennäköisimmästä kehityksestä. Metsäsektorin ennusteiden perustana on monien muidenkin toimialojen ennustemallien mukainen kysyntäjohteinen ajattelu. Kansainvälinen ja kotimainen talouskehitys määrittelevät vallitsevan ja tulevan suhdannekehityksen, joka yhdessä muiden metsäteollisuuden kilpailukykyyn vaikuttavien tekijöiden (valuuttakurssivaihtelut, puuraaka-aineen saatavuus, politiikkamuutokset toimintaympäristössä, kilpailijamaiden toiminta yms.) kanssa vaikuttaa vientimarkkinoiden kautta suomalaisten metsäteollisuustuotteiden kysyntään ja vientiin. Metsäteollisuuden tuotteiden kysynnän vaihtelut puolestaan heijastuvat edelleen kotimaan metsätalouteen.

Ennusteet ovat taustaoletuksille ehdollisia odotusarvoja, ja ennustevirheet johtuvat muun muassa kansainvälisten talouskasvuennusteiden virheistä. Lisäksi ennustevirheisiin vaikuttavat muun muassa virheet talouspolitiikan päätöksentekijöiden käyttäytymisen arvioinnissa, virheet käytössä olleissa tilastoissa ja niiden ennakkotiedoissa, talouden rakennemuutokset ja satunnaisvaihtelu.

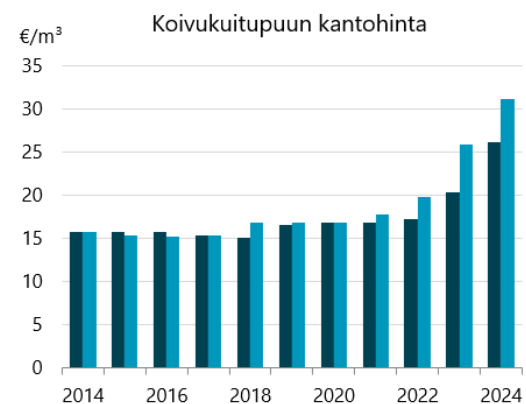
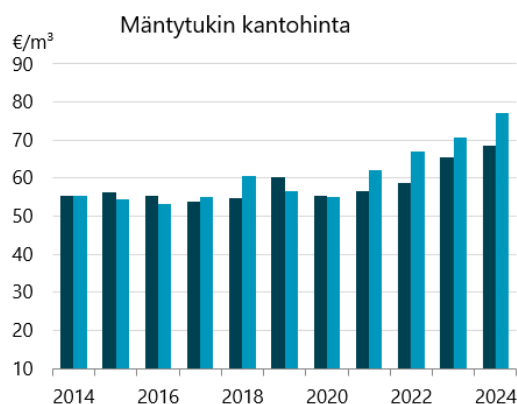
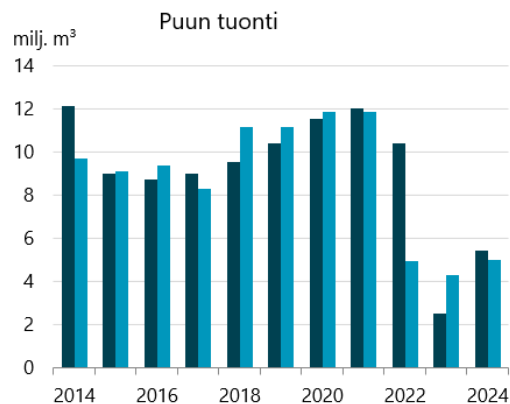
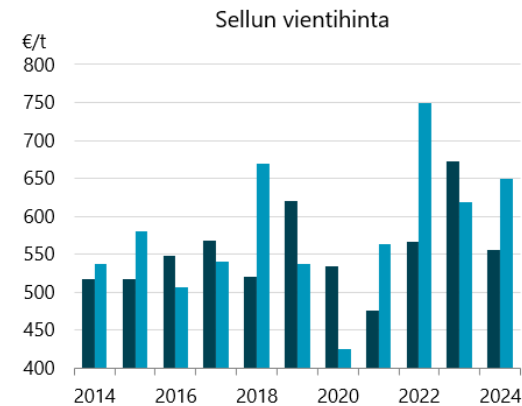
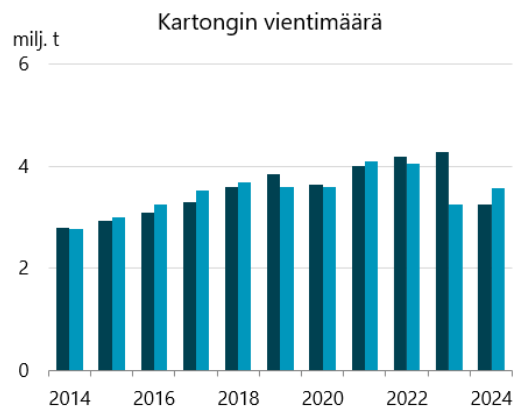
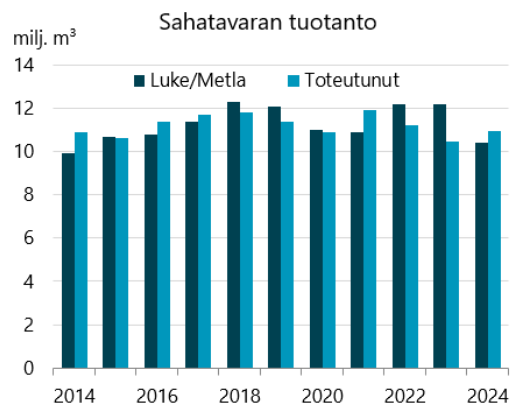

Kuva: Sari Karvinen, Luke.

Oheisissa kuvioissa tarkastellaan muutaman esimerkin avulla metsäsektorin suhdannekatsausten piste-ennusteiden toteutumista vuosina 2014–2024. Kunkin vuoden ennuste on tehty edeltävän vuoden syksyllä sen tiedon perusteella, mikä on ollut käytettävissä syyslokakuun vaihteessa. Hintavertailut on tehty nimellishinnoin. Kuvioista käy selvästi ilmi, kuinka ennustevirheet ovat suuria niinä vuosina, jolloin maailmantalouden kasvuennusteet ovat poikenneet erityisen paljon toteutuneista kasvuista. Suhdanneherkkänä toimialana sahatteollisuudessa tapahtuvia muutoksia on ollut erityisen vaikea ennakoida, mikäli taloutta kos-

kevat ennusteet eivät toteudu. Vuoden 2020 kevättalvella puhjennutta koronapandemiaa ei edellisen syksyn ennusteissa pystytty ennakoimaan, mikä näkyy metsäteollisuuden tuotanto- ja vientimäärien ennusteiden yliarvioina. Vuoden 2021 havusahatavaran huippusuhdanteen ennätyskorkeita maailmanmarkkinahintoja ei pystytty ennakoimaan, mikä näkyy sahatavaran vientihintojen voimakkaana aliarviona. Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 vaikutti merkittävästi maailmantalouteen ja Suomessa erityisesti puun tuontiin ja puumarkkinoihin, mitä puolestaan ei vuoden 2021 syksyllä tehdyistä ennusteista pystytty huomioimaan. Lehti- ja havusellun tekninen korvattavuus sekä ostajien varastojen määrän arviointi ovat usein vaikeuttaneet sellun viennin yksikköhintojen ennustamista. Myös keväisiä työmarkkinataisteluita ja niihin liittyvien tuotantoseisokkien laajuutta ja pituutta on ollut vaikea ennakoida. Huomion arvoista kuitenkin on, että ennusteet eivät ole johdonmukaisesti pitkällä aikavälillä ali- tai yliarvioineet mitään metsäteollisuuden osa-aluetta.

Luken/Metlan ennusteet joistakin keskeisistä ennustemuuttujista sekä niitä vastaavat toteutuneet arvot, 2014–2024

Lähteet: Tulli, Metsäteollisuus ry ja Luke/Metla.

Metsäsektorin suhdannekatsaus on lokakuussa ilmestynyt, monipuolinen tietopaketti Suomen metsäteollisuuden ja metsätalouden tilanteesta ja lähiajan näkymistä.

Kuvaus metsäsektorin kehityksestä:

- ennusteet
- metsäteollisuuden tuotanto ja vienti
- raakapuumarkkinat
- bioenergiamarkkinat
- kannattavuus
- työvoima

Suhdannekatsesta on julkaistu vuodesta 1991 lähtien. Vuosina 1998–2012 julkaistiin myös englanninkielinen Finnish Forest Sector Economic Outlook. Vuodesta 2013 lähtien suhdannekuva on täydennetty kesäkuun alussa ilmestyvällä Metsäsektorin suhdannetiedotteella.

Toimittajat

Jari Viitanen
Antti Mutanen
Sari Karvinen

Tiedustelut

Jari Viitanen
Luonnonvarakeskus Joensuu
Yliopistokatu 6B
80100 Joensuu
Puh. 029 532 3033

etunimi.sukunimi@luke.fi

Tekijät

Marja Kallioniemi, MMT, dosentti, tutkija
Harri Kilpeläinen, MMM, tutkija
Matleena Kniivilä, MMT, johtava tutkija
Jussi Leppänen, MMM, tutkija
Antti Mutanen, MMM, YTK, erikoistutkija
Tuomas Niinistö, MMM, tutkija
Johanna Routa, MMT, johtava tutkija
Markus Toikka, MMM, yliaktuaari
Esa-Jussi Viitala, MMT, VTM, erikoistutkija
Jari Viitanen, YTT, erikoistutkija

Mika Galkin, erityisasiantuntija
Laura Eskelinen, erityisasiantuntija
Sari Karvinen, erityisasiantuntija

etunimi.sukunimi@luke.fi

ISBN 978-952-419-099-2 (verkkojulkaisu)
ISSN 2342-7639 (verkkojulkaisu)
URN <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-419-099-2>

Copyright: Luonnonvarakeskus (Luke)
Kirjoittajat: Jari Viitanen, Antti Mutanen ja Sari Karvinen (toim.)
Julkaisija ja kustantaja: Luonnonvarakeskus (Luke), Helsinki 2025
Julkaisuvuosi: 2025
Kannen kuva: Erkki Oksanen / Luke

Löydät meidät verkosta
luke.fi

Luonnonvarakeskus (Luke) Latokartanonkaari 9, 00790 Helsinki